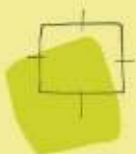

**Bestemmingsplan Toegangspoort
Oerlandschap Holtingerveld**

V A S T G E S T E L D

BügelHajema

Plek voor ideeën

Bestemmingsplan Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

V A S T G E S T E L D

Inhoud

Toelichting en bijlagen

Regels

Verbeelding

Separaat bijgevoegd:

Toetsing Natuurbeschermingswet

Verkenning natuurwetgeving onderzoek
natuurwaarden

Archeologisch vooronderzoek

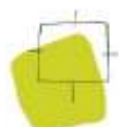
Risicoberekening gastransportleiding

Explosievenonderzoek

Nota inspraak en overleg

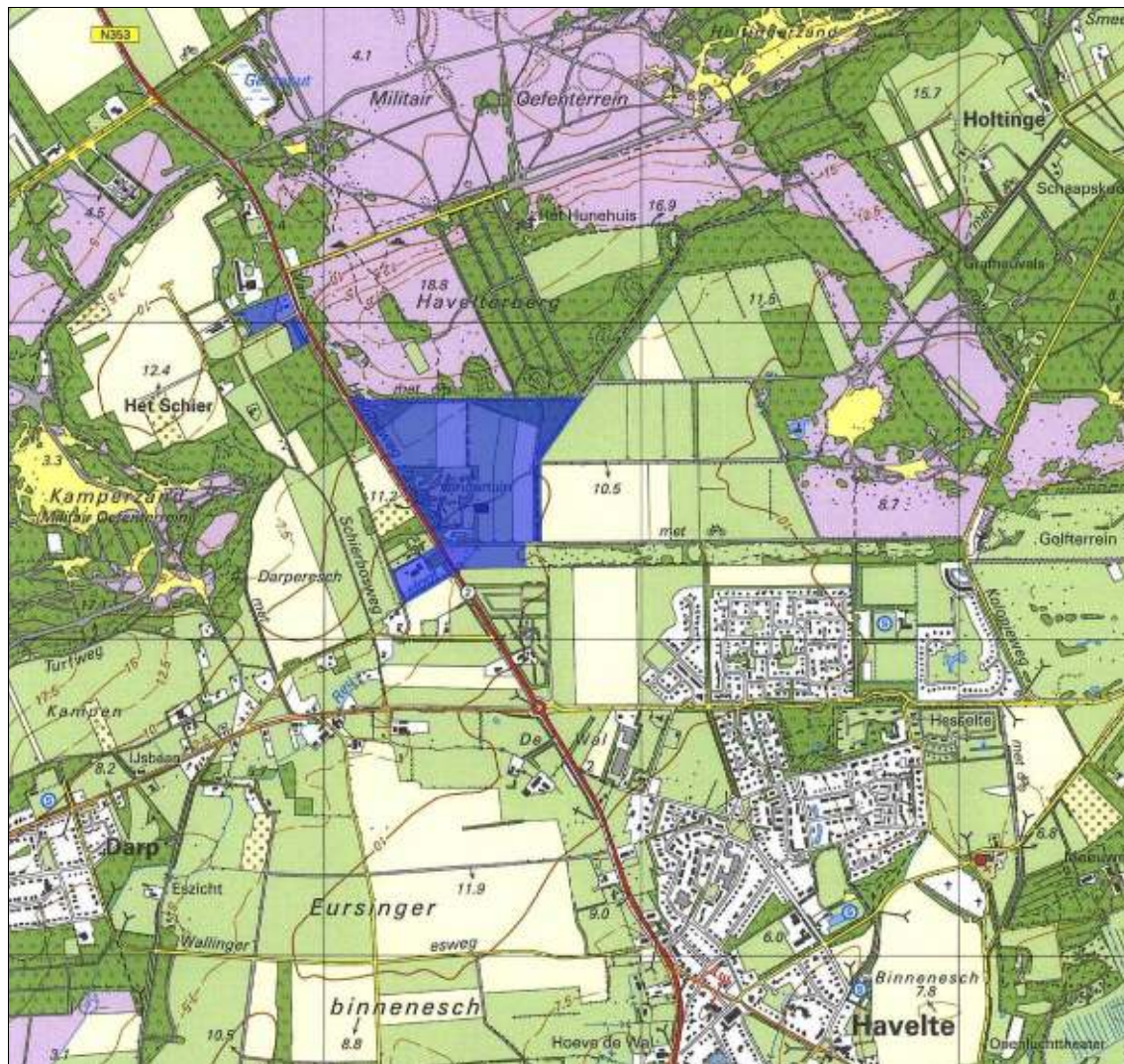
19 oktober 2010

Projectnummer 268.00.13.30.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskarta

Gemeente Westerveld, bron: Topografische Dienst

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
2	Huidige situatie	11
2.1	Algemeen	11
2.2	Waarden in het gebied	12
2.2.1	Aardkundige waarden	12
2.2.2	Archeologische waarden	15
2.2.3	Cultuurhistorische waarden	17
2.2.4	Natuurwaarden	20
2.2.5	Natuur en landschap	22
2.3	Recreatie en toerisme	23
2.3.1	Algemeen	23
2.3.2	De huidige recreatieve voorzieningen	25
2.4	Huidige andere functies	28
2.5	Eigendommen	31
3	Beleid	33
3.1	Rijksbeleid	33
3.2	Provinciaal beleid	34
3.2.1	Provinciaal omgevingsplan	34
3.2.2	Ecologische Hoofdstructuur	39
3.2.3	Integraal Plan Natuurgebied Havelte Oost	41
3.2.4	Concept Beheerplan Natura-2000 'Holtingerveld'	42
3.2.5	Cultuurhistorisch Kompas	43
3.3	Gemeentelijk beleid	45
4	Planbeschrijving	49
4.1	Uitvoeringsplan Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld	49
4.1.1	Algemeen	49
4.1.2	De doelgroepen	52
4.1.3	Prognose bezoekersaantallen	53
4.1.4	M.e.r.-beoordeling	54
4.1.5	Het parkeeronderzoek	56
4.1.6	De conceptinrichting van het Dagrecreatief Recreatieve Steunpunt (DRS)	60
4.1.7	Planbegrenzing	61
4.2	Thema Oerlandschap Holtingerveld	62
4.3	De onderdelen van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld	66
4.3.1	De entree	66
4.3.2	Parkeervoorzieningen	67
4.3.3	Het voorplein met het oriëntatiepunt	68

4.3.4	Standplaats ventwagen	68
4.3.5	Toiletten	68
4.3.6	De centrale ruimte	68
4.3.7	Het Vlinderparadijs Papiliorama	71
4.3.8	De schaapskooi	72
4.3.9	Informatieve en educatieve voorzieningen	74
4.3.10	Horeca	74
4.3.11	Speelvoorzieningen	74
4.3.12	Ontsluiting en bereikbaarheid	75
4.3.13	Natuurwaarden	76
4.3.14	De routes vanuit de Poort	77
4.4	Overige ontwikkelingen	78
4.4.1	De gemeentewerf	78
4.4.2	De Hunebeddenweg (uitvoeringsproject Integraal Plan Holtingerveld)	78
4.4.3	Parkeervoorzieningen langs de Van Helomaweg en bij het theehuis	80
4.4.4	Theehuis 't Hunebed	81
4.5	Lichthinder	82
5	Onderzoeken	83
5.1	Bodem	83
5.2	Archeologie	83
5.3	Ecologie	86
5.3.1	Voortoets Natura 2000	87
5.3.2	Soortenbescherming (Flora- en faunawet)	88
5.4	Water	89
5.5	Wegverkeerslawaaï	93
5.6	Luchtkwaliteit	94
5.7	Milieuzonering en externe veiligheid	98
5.7.1	Milieuzonering	98
5.7.2	Externe Veiligheid	99
6	Juridische vormgeving	105
6.1	Algemeen	105
6.2	Opzet	105
6.3	Algemene regels en overgangs- en slotregels	107
7	Inspraak en overleg	109
8	Economische uitvoerbaarheid	111

Bijlagen

Inleiding

AANLEIDING

Het Holtingerveld is een waardevol natuurgebied, waarvan een deel op basis van de aanwezigheid van een aantal soorten habitattypen, is aangewezen als een Natura 2000-gebied. Recent is de naam van het natuurgebied in Zuidwest-Drenthe, dat tot voor kort bekend stond als Havelte-Oost, gewijzigd in Holtingerveld. Hierin is een verwijzing naar de nederzetting Holtinge.

Een deel van dit gebied, De Havelterberg, is voor recreanten een interessant gebied. Zowel de natuur, de aanwezigheid van hunebedden en andere toeristische voorzieningen en horeca maken het tot een waardevol gebied dat jaarlijks rond de 200.000 bezoekers trekt.

Op dit moment is de afwikkeling van verkeer van en naar het gebied niet goed geregeld. Omdat de hunebedden via een verharde weg (Hunebeddenweg) vanaf een provinciale weg (Van Helomaweg) goed per auto bereikbaar zijn, staan op drukke dagen de auto's tot aan de hunebedden op de bermen geparkeerd. Dit doet grote afbreuk aan het karakter van de plek en het landschap. Ook langs de doorgaande weg zelf staan ter hoogte van de hunebedden vaak veel geparkeerde auto's. Samen met de functie voor het naastliggend theehuis/café-restaurant ontstaan hierdoor verkeersonveilige situaties.

Daarnaast heeft de toegankelijkheid per auto van het natuurgebied tot gevolg dat veel bezoekers met honden of paardentrailers het gebied inrijden om vanaf een rustige plek honden uit te laten of een rijtoer te beginnen. Dit gebruik is niet afgestemd op de plaatselijk kwetsbare natuurwaarden in het gebied.

Een ander bijzonder aspect van het gebied tussen de hunebedden en het vlinderparadijs is de aanwezigheid van een aantal archeologische en historische bezienswaardigheden. Deze zijn nu nog nauwelijks bekend bij het publiek.

De gemeente Westerveld heeft een aantal terreinen aan de Van Helomaweg tussen het dorp Havelte en de Havelterberg in eigendom. Een deel hiervan heeft een dagrecreatieve bestemming. Hierop zijn een dagrecreatief steunpunt (speelterrein) en het vlinderparadijs 'Papiliorama' gevestigd en is een ruime parkeergelegenheid aanwezig.

Een samenhangende ontwikkeling van nieuwe dagrecreatieve activiteiten bij het dagrecreatieterrein en het oplossen van de parkeerproblemen en verstoring in het aanliggende natuurgebied, plus de informatieve ontsluiting van bezienswaardigheden in het tussenliggende gebied, zou een grote kwaliteitsimpuls betekenen voor zowel de natuur, het landschap als het recreatieve aanbod.

Om zowel het toerisme als het in stand houden van de natuur naast elkaar te kunnen laten verlopen en om het recreatief gebruik van de Havelterberg te laten reguleren, zal worden getracht een soort recreatieve 'poort' te maken, waar het toeristisch-recreatieve element zich concentreert. Het natuurgebied wordt daarmee ontlast.

De essentie van dit plan is dat natuur en landschap de basisfuncties van het gebied zijn. Recreatie is een gebruiksfunctie. Deze gebruiksfunctie mag verder worden ontwikkeld, mits het netto-effect op de basisfuncties ten minste neutraal en bij voorkeur positief, is.

De voorgenomen plannen passen niet binnen het vigerend bestemmingsplan van de voormalige gemeente Havelte. Dit is de reden dat is gekozen voor een zelfstandig bestemmingsplan Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld.

LEESWIJZER

In het volgende hoofdstuk is het ruimtelijk beleid op rijksniveau, provinciaal en gemeentelijk niveau beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het traject vooraf, de huidige situatie en de voorgenomen plannen (inclusief de consequenties). Tevens is aan het eind van hoofdstuk 3 de definitieve begrenzing van onderhavig bestemmingsplan beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de onderzoeken. Hoofdstuk 5 is gewijd aan de juridische vormgeving. In hoofdstuk 6 komt de economische uitvoerbaarheid aan bod en in het laatste hoofdstuk komt de inspraak en het overleg aan de orde.

Huidige situatie

2

2.1

Algemeen

Ten noorden van Havelte ligt de Havelterberg. Het hier gelegen natuurgebied en de aanwezige recreatieve voorzieningen zijn vanuit Havelte bereikbaar via de Van Helomaweg, de Kolonieweg en het zandpad langs de voormalige start- en landingsbaan (voetgangers en fietsers). Het plangebied maakt onderdeel uit van een groot gebied Holtingerveld, dat in onderhavig plan, indien relevant, ook zal worden beschreven.

Overzicht plangebied (bron: gemeente)

Het gebied wordt gekenmerkt door een zogenaamd esdorpenlandschap en heeft diverse belangrijke waarden op het gebied van archeologie, cultuurhistorie en natuur. Dit is mede het resultaat van de lange geschiedenis die de omgeving rond de Havelterberg kent. Deze waarden worden in de volgende paragrafen beschreven.

Naast de ‘landschappelijke’ waarden kent het gebied ook een waarde als recreatieve functie. Daarnaast zijn er nog een aantal andere functies in en nabij het gebied aanwezig zoals de Johannes Postkazerne, de gemeentewerf, een recreatieterrein, enkele woningen en agrarische gronden.

2.2

Waarden in het gebied

2.2.1

Aardkundige waarden

De Havelterberg maakt deel uit van een langgerekte stuwwal, die begint bij of liever onder de es van Uffelte bij de Drentse Hoofdvaart en vervolgens in westelijke richting loopt tot voorbij Steenwijk. De stuwwal staat bekend onder diverse namen (Havelterberg, Bisschopsberg en ten slotte Woldberg).

Dit complex is ontstaan na het hoogtepunt van de voorlaatste ijstijd, die wordt aangeduid als het saalien en die circa 130.000 jaar geleden tot een einde kwam.

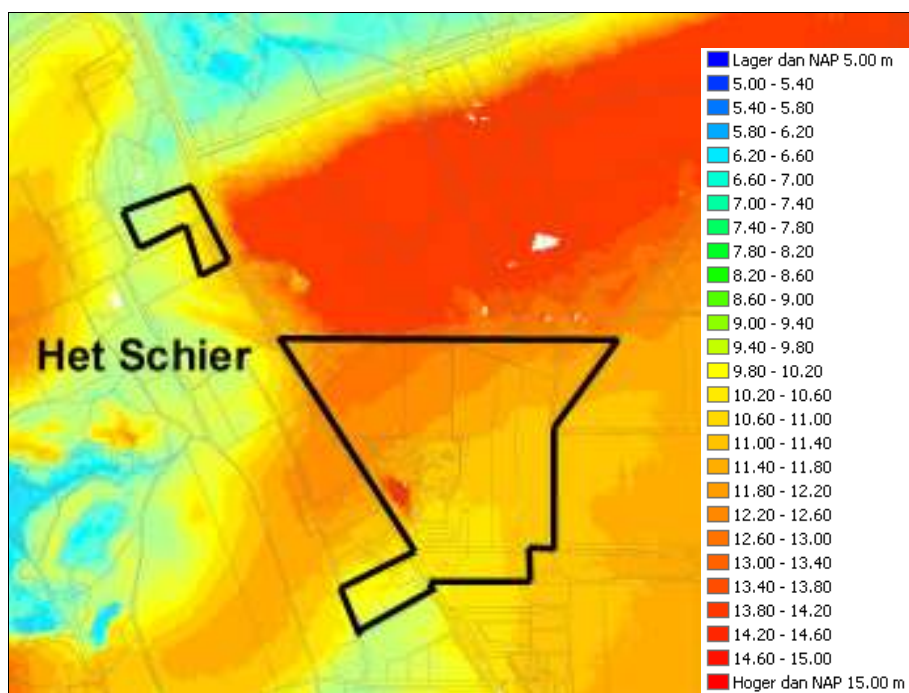
Het terugtrekkend ijs kwam tot stilstand op ongeveer de lijn Den Helder, Gaasterland, Vollenhove, Havelte, Zuidwolde en Coevorden. Vervolgens vond er een uitbreiding plaats waarbij het stuwwalcomplex bij Havelte is gevormd.

Bij deze opmars vond aan de voorkant van het ijs afsmelting plaats, dat in de vorm van water werd afgevoerd. Hierdoor ontstond een drempel, die als een lage rug vanaf het recreatief steunpunt aan de zuidkant van de Havelterberg, langs de weg Havelte - Frederiksoord naar de Wallingeres loopt.

Tussen de Havelterberg en de Wallingeres is een laagte zichtbaar, waardoor nu het riviertje de Reu stroomt. Dit is een oud smeltwaterdal, uitgesleten door het water van de gletsjer.

Nog altijd is goed te zien dat de ijstong vanuit het noordoosten moet zijn gekomen.

Op de hoogtekaart is te zien dat het plan relatief hoog ligt in een overgangsgebied van hoog naar laag.

Kaart hoogteligging (bron: provincie Drenthe)

Hoewel circa 5 m van de Havelterberg in de loop van de tijd is geërodeerd, is de noordhelling nog altijd veel steiler dan de zuidkant. Het hoogste punt ligt op 19 m N.A.P.

De Havelterberg is voor een deel bedekt met dekzand uit de laatste ijstijd: het weichselien. Deze eindigde 10.000 jaar geleden. De Havelterberg maakte deel uit van een uitgestrekt toendralandschap waar weinig begroeiing was en de wind vrij spel had. Door de voortdurende westenwinden leidde dit tot zandheuvelds en door uitstuiving tot op het grondwatervniveau ook tot kleine venetjes, de zogenaamde dobden.

BODEM

Tevens ontstonden er zogenaamde pingo's. Tegenover het Hunehuis aan de Hunebeddenweg ligt een mooie pingoruïne, circa een kilometer in noordelijke richting.

Havelterberg (foto: H. Dekker)

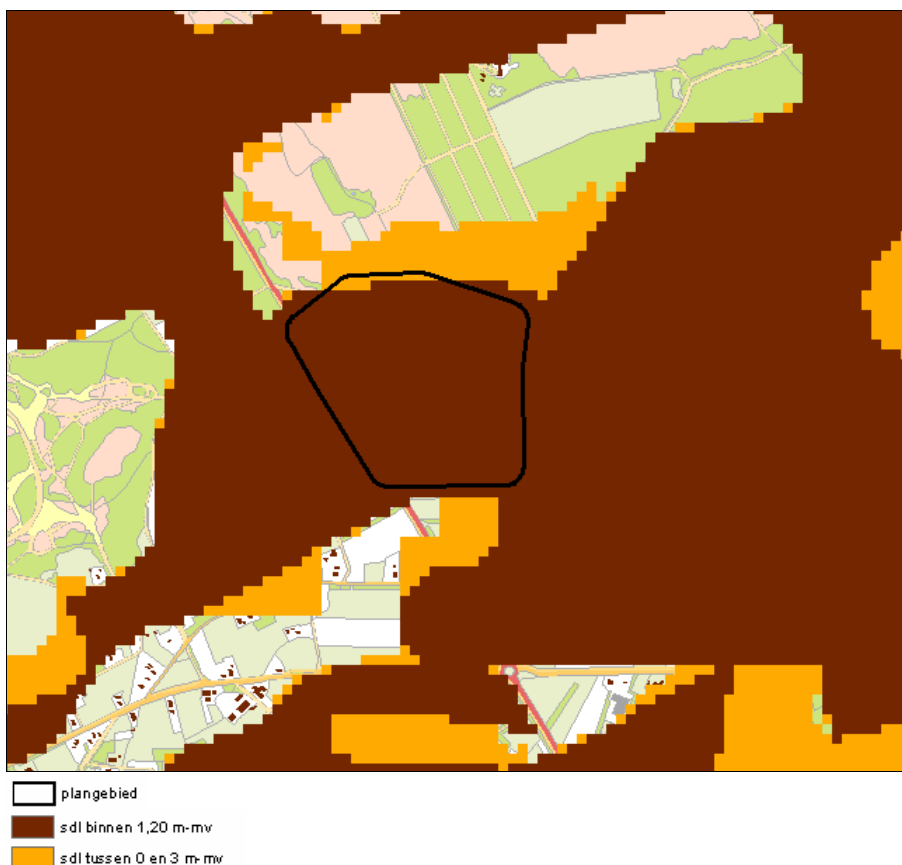
Onder het dekzand van de Havelterberg bevindt zich een pakket keileem met zwervstenen, die zijn meegevoerd vanuit Scandinavië. Hier en daar komt het keileem aan de oppervlakte met name op de hoogste richel. Het zit overigens nergens dieper dan circa 1,5 m onder het oppervlak.

De bodem bestaat uit zandgrond met een slecht doorlatende laag binnen 1,2 m-mv.

Doordat keileem vrijwel geen water doorlaat en het uiteraard niet overal gelijkmatig is verdeeld en door verstuingen, zijn de gronden op de Havelterberg en de zuidelijke glooiende helling nat. Er is dus altijd sprake van waterafvoer. Daarom bestaat het smeltwaterdal met de Reu tot in onze tijd. Het is een uniek gebied met ook nog eens een bijzondere plantengroei, doordat de afgezette keileem bijzonder kalkrijk is.

De Havelterberg is door de provincie Drenthe aangemerkt als een gebied met grote aardkundige waarden¹. Bij graafwerkzaamheden in het gebied moet extra aandacht worden besteed aan deze waarden.

¹ www.drenthe.nl

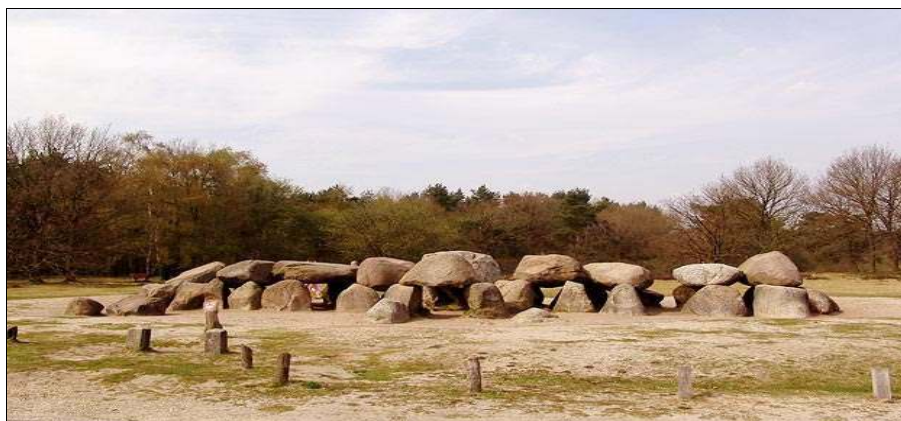
Kaart ligging slecht doorlatende lagen (bron: waterschap Reest en Wieden)

2.2.2

Archeologische waarden

Het studiegebied is vanaf het jong-paleolithicum (10.500 - 8.000 voor Christus) frequent en intensief bewoond geweest. Er is een dichtheid van sporen uit het jong-paleolithicum en het mesolithicum (8.000 - 5.300 voor Christus) vastgesteld.

Overblijfselen uit het neolithicum (5.300 - 2.100 voor Christus) zijn de hunebedden D53 en D54. Deze twee archeologische monumenten bevinden zich aan de noordkant van het studiegebied. Rond deze hunebedden zijn in de loop van de tijd veel bijzondere voorwerpen gevonden. Zo zijn er vele potscherven, pijlpunten en stukjes verbrand bot gevonden.

D53 bij Havelte (bron: hunebedden in Nederland)

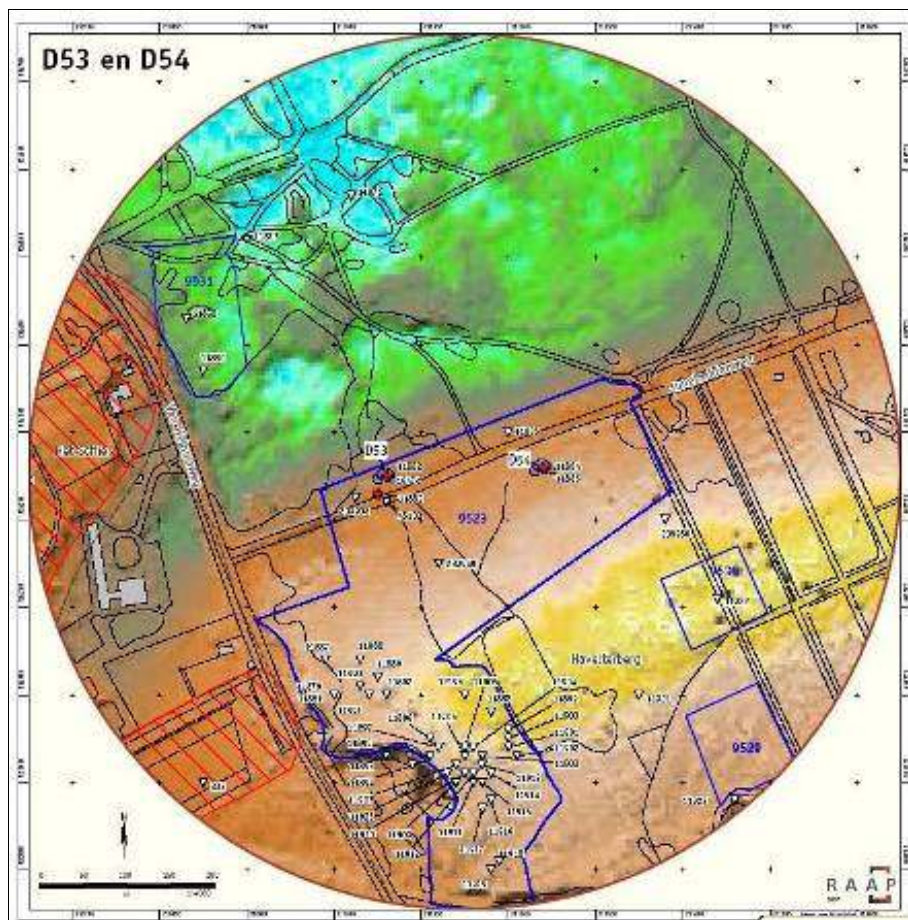

D54 bij Havelte (bron: hunebedden in Nederland)

D53 is met een lengte van bijna 18 m het op één na grootste hunebed in Nederland. In 1945 leek het lot van het hunebed te zijn bezegeld. In de directe omgeving werd door de Duitse bezetter een vliegveld aangelegd. De Luftwaffe eiste afbraak van het monument, omdat het als oriëntatiepunt voor geallieerde bombardementen zou kunnen dienen (D54, een eindje verderop werd gecamoufleerd). Met een dragline werden de meer dan 50 grote en kleinere keien behoedzaam in een 6 m diepe kuil gedeponneerd. Lang hebben ze daarin niet gelegen. Direct na de oorlog werden ze weer opgegraven en eind 1949 begon de restauratie. In 1950 lag het hunebed er weer bij alsof er niets was gebeurd. Voor sommigen echter is sindsdien 'de ziel' van het hunebed eruit.

D54 ligt slechts 150 m van D53 vandaan aan de andere kant van de weg en is met zes dekstenen kleiner dan D53.

Het hiernavolgende plaatje geeft de archeologische vindplaatsen en de ligging van de twee hunebedden weer.

Archeologische vindplaatsen in het AMK-gebied bij hunebedden D53 en D54 direct ten noorden van het plangebied (uit: Hunebedden, een wereld te winnen. Hunebeddenbeheergroep 2007).

Op een aantal nederzettingsterreinen die in het neolithicum min of meer intensief in gebruik zijn geweest, lijkt de bewoning zich voort te zetten in de vroege bronstijd (2.100 - 1.800 voor Christus).

Tegenover het hunebed D53 in de heide op Holtinge zijn grafheuvels te vinden. Deze dateren in hoofdzaak uit het neolithicum (3.000 - 1.500 voor Christus), uit de bronstijd (1.500 - 500 voor Christus) en uit de ijzertijd (vanaf 500 voor Christus). Bij Holtinge ligt een groep van grafheuvels.

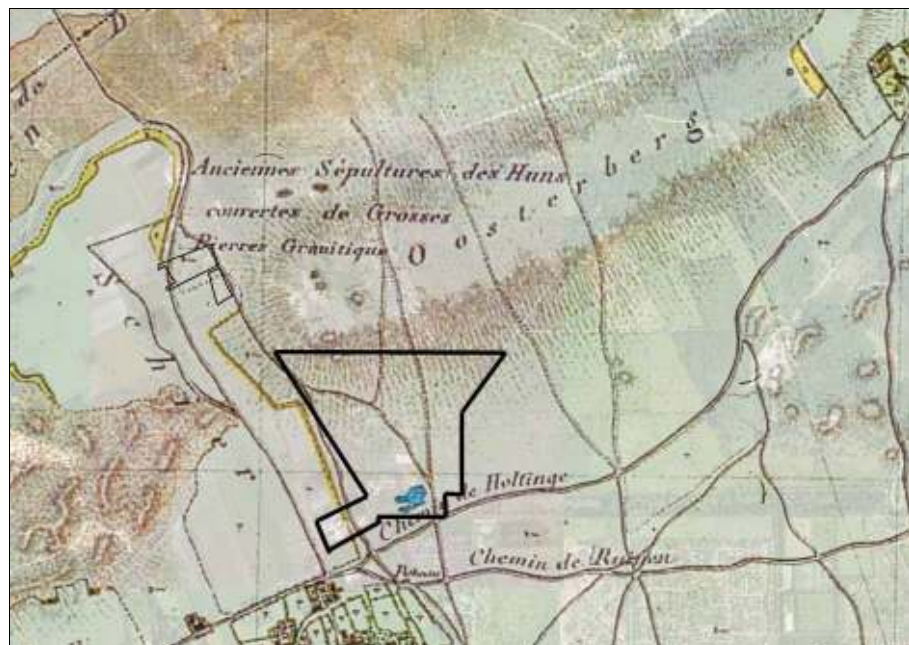
Ook uit de daaropvolgende perioden bezit het gebied een veelheid, rijkdom en variatie aan prehistorische overblijfselen.

2.2.3

Cultuurhistorische waarden

De Holtinger es wordt al in 1438 vermeld als 'Holting essche' (Gerding, 2003). Deze es wordt van de Noordes en Westeres van Uffelte gescheiden door de Holtingerweg. De esrand van de Noordes en de Westeres valt samen met de grens van het Natura 2000-gebied. Op de Franse kaart (Versfelt, 2001) worden

langs deze esrand en bij de Holtinger es bosschages aangegeven. De bosjes dienden om de loslopende schapen te weren van de akkergronden op de es. Aan de kant van de heide vraten de schapen de jonge uitlopers van eiken op, waardoor deze bomen niet konden volgroeien en grillig gevormde bosjes ontstonden: strubben. De bosjes werden ook gebruikt voor het kappen van geriefhout. Een markante ontginningsas in het gebied is de Uffelterboervaart. Aan de vaart ligt de voormalige nederzetting Uffelterveen. In het Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden uit 1848 staat vermeld dat Uffelterveen uit vier huizen bestond en 30 inwoners had. De Uffelterboervaart is voornamelijk gebruikt voor het vervoer van turf die werd gestoken in het Uffelterveen, direct ten westen van de vaart en het Brandeveen ten noorden van de vaart. De turf werd afgevoerd over de Uffelterboervaart naar de Drentsche Hoofdvaart, van waar de turf kon worden vervoerd richting Meppel of Assen. De Drentsche Hoofdvaart is aangelegd in de periode 1769 - 1780. Waarschijnlijk is de Uffelterboervaart niet veel jonger.

Afbeelding Franse kaart

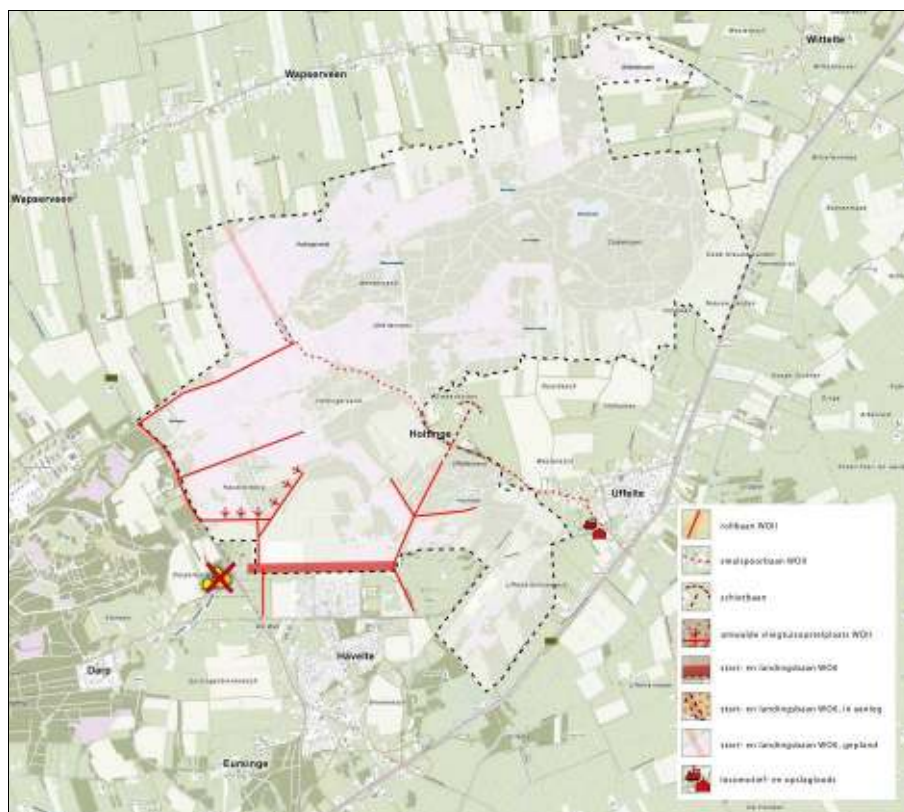
Op de Franse kaart zijn bij Uffelte enkele ontginningen te onderscheiden. De meeste ontginningen vonden pas aan het eind van de negentiende eeuw en (vooral) aan het begin van de twintigste eeuw plaats vanuit Wapserveen, Uffelte en Havelte. De introductie van kunstmest eind negentiende eeuw zal hierbij zeker een rol hebben gespeeld. De ontginningen beperken zich voornamelijk tot de randen van het gebied. Ze sluiten veelal aan op reeds bestaande ontginningen. In het begin van de twintigste eeuw is op het Ooster- en Westervand grove den geplant om de zandverstuivingen vast te leggen.

TWEDE WERELDOORLOG

Het landschap van de Havelterberg en omgeving heeft vanaf 1942 veel te verduren gehad door de aanleg van een groot Duits militair vliegveld. De Duitsers groeven diepe gleuven in de zuidhelling en wierpen hoge wallen op. De op

deze wijze ontstane ruimtes dienden als hangars. Voor de aanleg van start- en rolbanen werd veel van het oorspronkelijke heidelandschap geëgaliseerd en afgegraven. Een groot deel van het huidige rechtlijnige wegenstelsel rond de Havelterberg dankt zijn ontstaan aan het banenstelsel van het vliegveld. Voor de aanleg van zo'n rolbaan is het grote hunebed zelfs geheel verwijderd (in 1948 is het weer gerestaureerd). In 1944 begonnen de geallieerden het vliegveld te bombarderen, aanvankelijk zonder veel schade aan te richten. Een bombardement in september 1944 ten behoeve van de voorgenomen geallieerde luchtlandingen in Midden-Nederland veranderde het Havelter vliegveld in een soort maanlandschap.

De Duitsers herstelden het vliegveld weer en breidden het zelfs verder uit. In 1945 werd de vliegbasis door grote Amerikaanse bommenwerpers voorgoed weggevaagd.

Luchtfoto maart 1945 (gemeente Westerveld)

2.2.4

Natuurwaarden

Het Holtingerveld is van grote waarde voor de natuur. Naast de flora en fauna, die wordt genoemd in het Natura 2000-aanwijzingsbesluit, is het gebied van grote waarde voor tal van andere planten en dieren. Ten aanzien van de planten kan het voorkomen van soorten als moeraswespenorchis, klokjesgentiaan, rozenkransje en valkruid worden genoemd. Behalve voor de tapuit is het gebied van belang voor grote aantallen broedvogels waaronder zeldzame soorten als draaihal, nachtzwaluw en grauwe klauwier. Tot slot is het gebied van grote waarde voor amfibieën en reptielen. Zo komen er zes van de zeven in Nederland levende reptielen voor.

Ten aanzien van natuur in het Holtingerveld ligt de prioriteit bij het realiseren van de Natura 2000-doelen. Deze doelen zijn tevens in belangrijke mate randvoorwaardenstellend aan andere functies. Bestaand en toekomstig gebruik worden aan deze doelen getoetst. Op de tweede plaats gaat het ook om de overige natuur die niet rechtstreeks in de Natura 2000-doelen is beschreven. Deze scheiding is niet altijd scherp. Het voorkomen van diersoorten bijvoorbeeld is vaak gerelateerd aan de kwaliteit van de plantengroei die in Natura 2000 zijn beschreven: adder en ringslang (geen Natura 2000-soorten) zijn afhankelijk van hoogveen en/of vochtige heide (wel Natura 2000).

Valkruid

In het kort gaat het in het Holtingerveld om behoud van kraaiheidebegroeiingen en snavelbiesvegetaties, om het verbeteren van de kwaliteit van stuifzandheiden en struikheide, droge heide, vochtige heide, oude eikenbossen, hoogveen en zure vennen. Tevens gaat het om behoud en uitbreiding van zandverstuivingen, vochtige heiden en heischrale graslanden. Tot slot gaat het om uitbreiding van de populaties tapuit en kamsalamander.

Habitattypenkaart (bron: Beheerplan Natura 2000)

2.2.5

Natuur en landschap

Holtingerveld is een heide- en bosgebied op de stuwwal Havelterberg. De Havelterberg bestaat voor een groot deel uit keileem. De kalkrijke rode keileem komt plaatselijk voor en is verantwoordelijk voor de floristische en vegetatiekundige verscheidenheid van het gebied. Dit keileem vormt een slecht doorlatende laag waardoor zelfs bovenop de berg natte condities bestaan, waarin dopheidevegetaties voorkomen. Natte en droge heiden en heischrale graslanden in afwisseling met vennen en stuifzanden vormen de belangrijke bestanddelen van deze (half)natuurlijke variatie. In de vennen zijn verschillende stadia van verlanding aanwezig. Ook verschillen de vennen in voedselrijkdom. Rond de essen komen plaatselijk soortenrijke eiken-berkenbossen voor. In de stuifzandgebieden die vrijwel volledig zijn bebost, zijn plaatselijk nog kleinschalige stuifzanden aanwezig met een karakteristieke flora en fauna.

Oerlandschap

Het landschap in het plangebied behoort tot het esdorpenlandschap. Het gaat hier om de specifiekere veldgronden (natuurterrein) en veldontginningen (DRS en weiland). De kernkwaliteiten van deze landschappen zijn:

- Veldgronden - Heide: gekenmerkt door afwisseling in open en besloten delen, geen duidelijke richtingen en nauwelijks aanwezige bebouwing. Het gebied heeft voornamelijk een natuurfunctie met vennen, plaatselijk bos.
- Veldgronden - Bos: deze zijn sterk verdicht en bestaan uit loof- en naaldboutbos in strakke blokvormige percelen met daarbij nauwelijks voorkomende bebouwing. Ook dit gebied heeft voornamelijk een natuurfunctie met vennen.
- Veldontginningen zijn overwegend open, plaatselijk verdicht met bossen, houtwallen en singels en in gebruik als bouw- en grasland. De per-

celering is afhankelijk van ontginning en ruilverkaveling waarbij de bebouwing voornamelijk langs de ontginningsassen voorkomt.

2.3

Recreatie en toerisme

2.3.1

Algemeen

Holtingerveld is van groot belang voor de recreatieve sector en de recreant. Hierbij gaat het om lokale recreanten (omwonenden), dagjesmensen die zelf niet in het gebied wonen (veelal van buiten de provincie) en verblijfsrecreanten die overnachten in Zuidwest-Drenthe.

HUDIGE RECREATIEVE
FUNCTIES

Er is een gedifferentieerd aanbod aan verblijfsrecreatieve voorzieningen. De meeste bedrijven zijn te vinden rond Havelte. In het studiegebied zelf is alleen het Hunehuis en het bijbehorende natuurkampeerterrein (maximaal tien kampeermiddelen) gesitueerd. Echter ook de omliggende verblijfsrecreatieve voorzieningen zijn van belang, aangezien ook deze gasten veelal gebruik zullen maken van het plangebied.

AANBOD

Ten aanzien van de dagrecreatievoorzieningen valt op dat er relatief veel voorzieningen zijn geconcentreerd rond Havelte. Bij het inventariseren van de aanwezige dagrecreatieve voorzieningen viel op dat er nauwelijks routes en routeverwijzingen naar Holtingerveld zijn en de archeologische en cultuurhistorische waarden en objecten moeilijk zijn te vinden. Ten aanzien van de infrastructuur kan het volgende worden genoemd: Er is een redelijk tot goed fietspadensysteem, ook kwalitatief. Wel is sprake van een beperkte breedte (circa 1 m). Er zijn op een enkele uitzondering na (Havelterberg) eigenlijk geen specifieke voetpaden in het gebied. Veel van de zandwegen zijn multifunctioneel, vooral in het binnengebied. In het fietspadensysteem ontbreken

enkele belangrijke verbindende schakels. De verschillende recreatievormen hinderen elkaar: ruiters, fietsers, wandelaars en er is hinder van gemotoriseerd verkeer. Tevens is er overlast van crossmotoren, squads en modelvliegtuigen (blijkt uit enquêtes, recreatieonderzoek Holtingerveld).

Bron: Integraal Plan Havelte Oost

REGIONAAL

Het grootste deel van de bezoekers van het natuurgebied komt niet van de verblijfsrecreatieterreinen of uit de aangrenzende dorpen, maar van verder weg uit de regio (zie recreatieonderzoek, 2008). De grootste concentraties recreanten bevinden zich rond de hunebedden. Dit zal ook in de toekomst het drukste punt van het natuurgebied blijven. Omdat de directe omgeving van de hunebedden onderdeel is van een kwetsbaar natuurgebied, is het wenselijk de recreatiedruk van het gebied wat af te leiden. De redenen waarom mensen naar het natuurgebied komen, zijn divers: sommigen willen alleen even een frisse neus halen, anderen willen de hond uitlaten, hunebedden bekijken, picknicken, mountainbiken et cetera. Er kunnen dus diverse motiefgroepen worden onderscheiden. Het is wenselijk om bij het geleiden van recreatiestromen beter in te spelen op deze motieven.

Het studiegebied kent een aantal recreatieve functies. Zo zijn er diverse wegen en paden die intensief worden gebruikt door de bezoekers van het gebied.

Fietsen

2.3.2

De huidige recreatieve voorzieningen

De dagrecreatieve voorzieningen in het gebied zijn:

- Theehuis 't Hunebed

Bovenop de Havelterberg, aan de Van Helomaweg en nabij de kruising met de Hunebeddenweg ligt de horecagelegenheid 't Hunebed. Dit theehuis biedt plaats aan 110 bezoekers binnen en 160 bezoekers buiten. Op het terrein achter het theehuis ligt een speeltuin en een midgetgolfbaan. Vanuit het theehuis worden excursies naar het natuurgebied georganiseerd, onder meer met gebruikmaking van gemotoriseerd vervoer.

Voorkant theehuis 't Hunebed

- Het Protestants Militair Tehuis

Deze voorziening is aan de toegangsweg van de Johannes Postkazerne gelegen. In de zomerperiode blijkt deze horecafunctie belangrijk te zijn voor de recreatieve fietsers in en rond het Holtingerveld.

- Dagrecreatieterrein

Het huidige dagrecreatieterrein bestaat uit een ruim parkeerterrein dat van een halfverharding is voorzien. Verder zijn informatiepanelen, wandelmogelijkheden, een trimbaan en een picknickset beschikbaar. Van de speelheuvel wordt vooral in de winter met sneeuw veel gebruikgemaakt. Het toiletgebouwtje is echter nooit in gebruik geweest .

Toegang dagrecreatief terrein

Dagrecreatieterrein

- Vlinderparadijs Papiliorama

Aan de voet van de Havelterberg, bereikbaar vanaf de Van Helomaweg via het parkeerterrein, wordt sinds december 1998 een vlinderparadijs geëxploiteerd. Het vlinderparadijs ligt aan de open ruimte van het dagrecreatief terrein. Het

gebouw bestaat uit een ontvangstgedeelte met een balie, een restaurant en een kas van ruim 900 m² waarin zich een tropische vlindertuin bevindt. Rondom is een terras en een bloementuin, gericht op vlinders, aangelegd.

Entree vlinderparadijs

- Schaapskooi

Op enige afstand van het plangebied, maar wel relevant voor onderhavig plan, ligt in het Natura-2000-natuurgebied de schaapskooi van Uffelte. Deze schaapskooi herbergt de schaapskudde van Holtinge die jaarlijks vele toeristen trekt. De kudde bestaat uit ruim 280 schapen met in de zomertijd daarbij nog eens ongeveer 250 lammeren. Begrazing vindt plaats op het Holtingerveld en omgeving. De huidige schaapskooi trekt circa 3.500 bezoekende toeristen per jaar.

Schaapskooi Uffelte en kudde

Al deze toeristisch-recreatieve voorzieningen liggen verspreid over het gebied, zoals in de navolgende afbeelding is weergegeven.

Bron: Integraal Plan Havelte Oost

2.4

Huidige andere functies

Naast de recreatieve functie heeft het gebied nog een functie voor landbouw, defensie, verkeer en ontsluiting.

Agrarisch

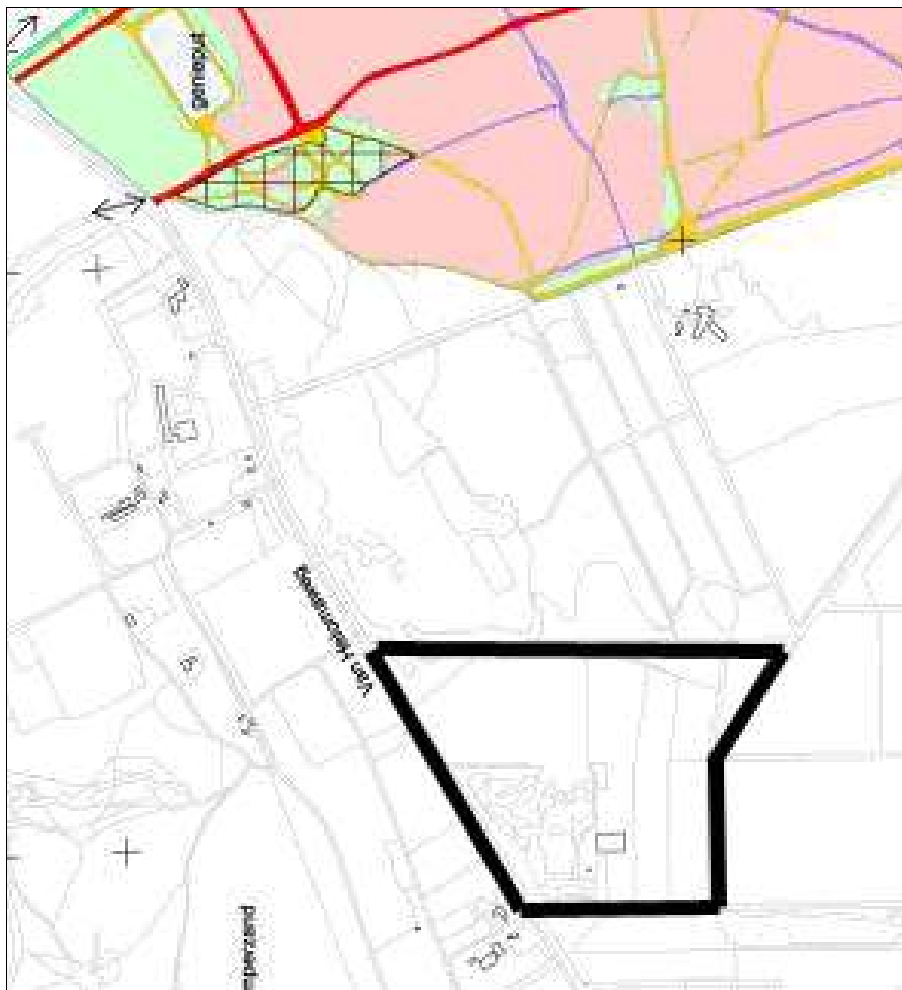
In het plangebied zijn enkele open delen als weiland voor paarden en pony's in gebruik.

Weiland achter de vlindertuin

Defensie

Circa 1.300 ha van Holtingerveld is in gebruik door het Ministerie van Defensie. De oppervlakte van het oefenterrein zal in de komende jaren worden beperkt tot een oppervlakte van 260 ha. Het plangebied valt daarmee ruim buiten het door de militairen gebruikte gebied (zie hiernavolgende kaart).

Kaart: gronden in gebruik bij het Ministerie van Defensie
(bron: Defensie)

In tegenstelling tot het terrein aan de westzijde van de Van Helomaweg heeft het militaire gebruik van Holtingerveld een relatief extensief karakter. Het betreft vooral lichte algemeen vormende oefeningen, zoals oefeningen te voet en bivakoefeningen. Het gebruik van wielvoertuigen is beperkt tot het zandpadenstelsel. Het gebruik van rupsvoertuigen is incidenteel en uitsluitend op de doorgaande zandwegen toegestaan met toestemming van de terreinopzichter. Op een aantal plaatsen zijn militaire oefeningen uitgesloten. Het betreft hier gebiedsdelen met hoge ecologische of archeologische waarden.

Voor het militaire gebruik, de inrichting en het beheer zijn de vier aanwezige bivakgebieden met de daaraan grenzende bosgebieden (ten zuiden van de Genieplas, het Uffelterzand, het Holtingerzand en het Westerzand) van belang.

Gemeentewerf

Aan de westkant van de Van Helomaweg is de gemeentewerf gelegen (Van Helomaweg 39). Naast enkele gebouwen wordt hier onder andere het grofvuil van de inwoners van de gemeente Westerveld verzameld en is er een opslag van zand en stenen. De gemeentewerf zal tussen één en drie jaar worden opgeheven.

Gemeentewerf (bron: Google Earth)

Gasontvangststation

Aan de Van Helomaweg voor de gemeentewerf gelegen, is een gasontvangststation van Gasunie aanwezig. Daarnaast is er een transformatorgebouw. Het terrein is met hekwerken afgesloten.

Gasontvangststation

Wonen

Naast de gemeentewerf is, eveneens gelegen aan de Van Helomaweg, een woning aanwezig.

Overige woningen en verblijfsrecreatieve voorzieningen liggen op enige afstand van het plangebied.

Verkeer en ontsluiting

Het plangebied ligt aan de provinciale weg de Van Helomaweg. Deze weg vormt de verbinding tussen Havelte (Drentse Hoofdvaart) en Steenwijk (A32).

Langs de Van Helomaweg ligt aan de westzijde een in twee richtingen bereden fietspad. Dit fietspad geeft aansluiting op een netwerk van fietspaden op en rondom het Holtingerveld.

Op het Holtingerveld liggen diverse zandwegen die voor gemotoriseerd verkeer toegankelijk zijn. Het plangebied wordt omringd door drie van deze zandwegen.

Ter hoogte van het dagrecreatieterrein ligt aan beide zijden van de Van Helomaweg een bushalte van het openbaar vervoer vanuit Steenwijk en Havelte.

2.5

Eigendommen

In het gebied is sprake van verschillende eigenaren, te weten: het Ministerie van Defensie, Staatsbosbeheer, de gemeente Westerveld, Natuurmonumenten en enkele particuliere eigenaren.

Rijksbeleid

Het plangebied is gelegen in en tegen het Natura 2000-gebied 'Holtingerveld'.
Voor dit Natura 2000-gebied geldt een conceptaanwijzingsbesluit.

Grenzen conceptaanwijzing Natura 2000-gebied Holtingerveld

Een direct gevolg van de aanwijzing als een Natura 2000-gebied is dat in en rondom het Natura 2000-gebied 'Holtingerveld' in voldoende mate rekening zal moeten worden gehouden met de randvoorwaarden voor het voortbestaan van de aangewezen habitattypen en -soorten.

In de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, waarin de gebiedsgerichte delen van de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn geïmplementeerd, is in artikel 19 de verplichting opgenomen om voor Natura 2000-gebieden een beheerplan op te stellen. Dit beheerplan moet een belangrijke bijdrage leveren aan het streven de natuur in de Natura 2000-gebieden te behouden of te verbeteren. De doelen voor de Nederlandse natuur op nationaal niveau worden in de beheerplannen vertaald naar doelen op gebiedsniveau. Per natuurgebied zijn doelen opgesteld voor de verschillende soorten en/of habitattypen. In het beheerplan wordt beschreven welke instandhoudingsmaatregelen dienen te worden getroffen om, in samenhang met het bestaand gebruik, de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. Het beheerplan voor het Holtingerveld wordt opgesteld door de provincie.

3.2

Provinciaal beleid

3.2.1

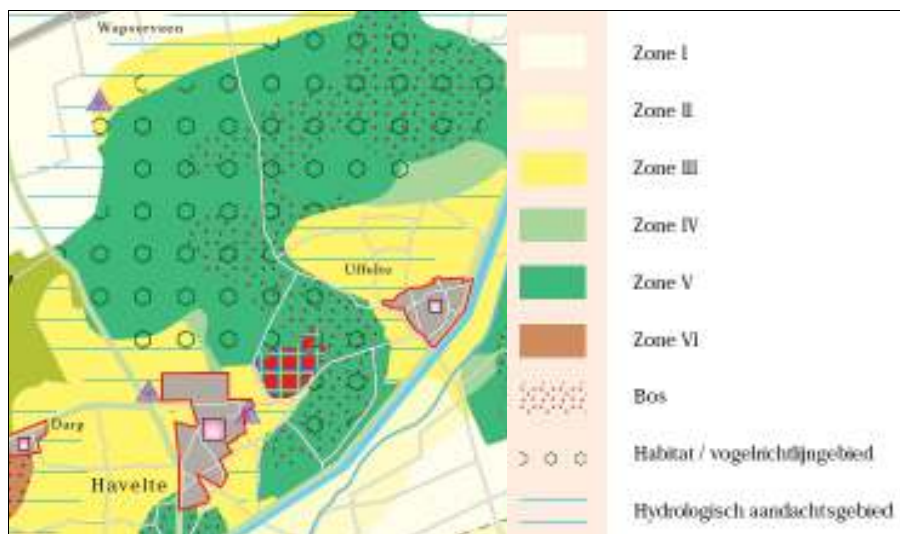
Provinciaal omgevingsplan

Het Provinciaal Omgevingsplan (POP II, juli 2004) bevat het provinciale beleid voor de fysieke omgeving van Drenthe. Het plangebied valt binnen de zone III 'verwevingsgebied landbouw en landschap' en zone V 'natuur' van de functiekaart die als bijlage aan het POP II is toegevoegd.

Binnen zone III, waar het dagrecreatieterrein ligt, moeten inrichtingsmaatregelen worden afgestemd op behoud, herstel en ontwikkeling van de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie, alsmede op het landbouwkundig en recreatief gebruik.

Bij zone V geldt dat inrichtingsmaatregelen dienen te worden afgestemd op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden. In sommige delen van deze zone kan een inrichting voor recreatief medegebruik acceptabel zijn, in andere, afhankelijk van concreet na te streven natuurwaarden, juist niet. Tevens geldt voor een groot deel van het gebied dat het een Habitatrichtlijngebied is.

Bij vestiging van toeristische/recreatieve bedrijven wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een zo kort mogelijke aansluiting op het hoofd- en ontsluitende wegennet, in relatie tot de omvang van het bedrijf.

Uitsnede functiekaart POP

Naast het zoneringsbeleid dient tevens rekening te worden gehouden met de gebiedskenmerken ter plaatse. De beoordeling van de gebiedskenmerken in relatie tot het voornemen, vindt plaats door middel van de analyse van een aantal POP II-kaarten. Uit deze kaart blijkt het volgende:

- **Aardkundige waarden**
Het plangebied is gelegen in een aardkundig waardevol gebied. Ook wordt dit gebied gekenmerkt door de aanwezigheid van stuwwallen. Deze waarden hebben consequenties voor de planontwikkeling. In hoofdstuk 5 (onderzoeken) wordt hier verder op ingegaan.
- **Ecologische structuren**
Het plangebied is gelegen in een bos- en natuurgebied.
- **Archeologische monumentenkaart**
Op de bij het POP II behorende kaart 8 is zichtbaar dat er in het plangebied een terrein van zeer hoge archeologische waarde aanwezig is, dat wettelijk is beschermd. Hierbij dient met de plannen rekening te worden gehouden.
- **Cultuurhistorische gaafheden**
Het plangebied behoort tot het esdorpenlandschap, waaraan de hoogste gaafheidsgraad is toegekend.
- **Gebiedskenmerken**
Blijkens kaart 14 met gebiedskenmerken valt het plangebied in 'gebied 253 en deels in 131'. Deze gebieden dragen de volgende, voor het voorliggende bestemmingsplan relevante, kenmerken (voor beide gebieden gelijk):
 - In het gebied komt geen kwel van enige omvang voor.
 - Er zijn weinig sloten van belang aanwezig.

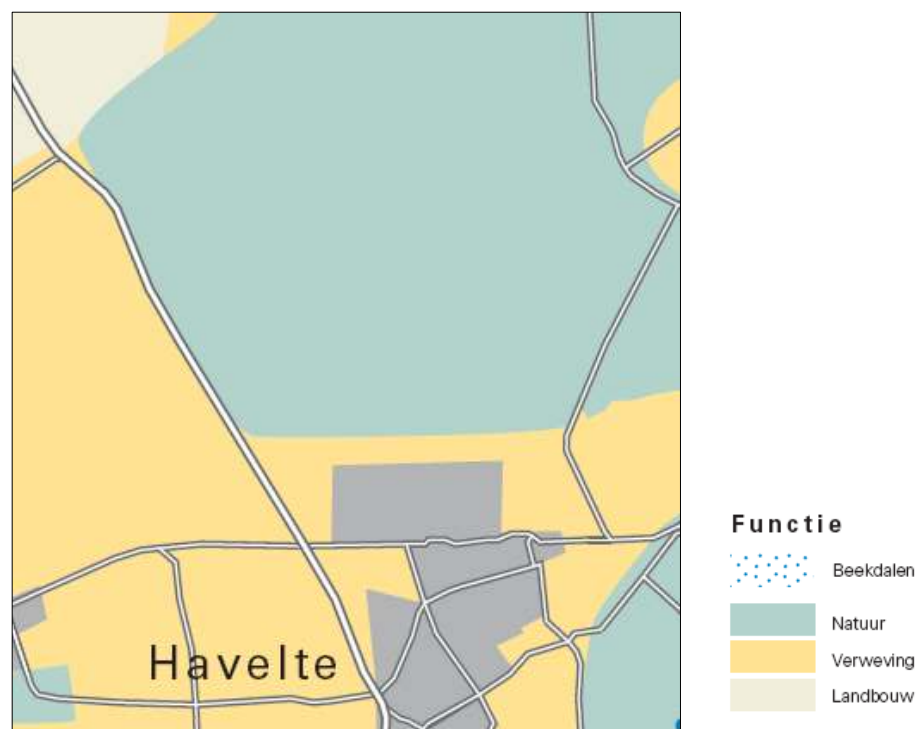
- Het gehele gebied wordt gekenmerkt door een zekere openheid of delen van het gebied hebben een duidelijk open karakter.
- In het gebied komt redelijk waardevolle beplanting voor of in delen van het gebied komt (zeer) waardevolle beplanting voor.
- Er is weinig of geen kans op wateroverlast.

De provincie Drenthe werkt aan een nieuwe 'Omgevingsvisie Drenthe' dat het strategisch kader is voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijk domein. De omgevingsvisie kent een duidelijke relatie met bestaande programma's en plannen op landelijk, regionaal en provinciaal niveau. De missie van de visie is het koesteren van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij deze kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten van Drenthe zijn:

- rust, ruimte, natuur en landschap;
- oorspronkelijkheid (authenticiteit, Drents eigen);
- noaberschap;
- menselijke maat;
- veiligheid;
- kleinschaligheid.

Het behouden en waar mogelijk ontwikkelen van de kernkwaliteiten wordt gezien als provinciaal belang.

De visiekaart 2020 behorend bij het Ontwerp Omgevingsvisie Drenthe (december 2009) laat zien dat het gebied de functies natuur en verweving zijn toegekend. Het gebied kent geen verder ambities.

Uitsnede visiekaart 2020

In het verwevingsgebied gaat het om combinaties van landbouw, natuur, water, recreatie en landschap. De provincie Drenthe zet actief in op het vinden van slimme combinaties die de verschillende ontwikkelingen en belangen in deze verwevingsgebieden met elkaar kunnen verenigen.

Natuur is zowel een kernkwaliteit als een te ontwikkelen functie. Het natuur aspect komt in het geval van het studiegebied tot uitdrukking in het Natura-2000 gebied 'Holtingerveld' (zie hierna).

De Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld maakt de volgende ontwikkelingen mogelijk:

- een toeristische entree voor het natuurgebied met goede basisvoorzieningen;
- een aansprekende landschappelijke vormgeving die aansluit op de essentie van het gebied 'oerlandschap gevormd door ijs en oorlog';
- een gebied dat door de vormgeving uitnodigt tot spelen en verkennen;
- de vestiging van nieuwe bedrijvigheid gekoppeld aan de essentie;
- de toevoeging van moderne informatieve voorzieningen op het gebied van aardkunde, archeologie en cultuurhistorie;
- het houden van thematische evenementen.

De nieuwe toegangspoort maakt geleiding van bezoekersstromen mogelijk, waar belangrijke natuurdoelen mee zijn gediend.

Voor de lokale economie is dit een belangrijke voorziening, omdat deze een nu relatief onbekend natuurgebied met een bijzondere natuur- en cultuurhistorie op een eigentijdse manier ontsluit voor het publiek. Met name voor de verblijfsrecreatie is dit belangrijk, omdat daar nu het aantal overnachtingen afneemt.

Maar ook bovenlokaal worden doelen ingevuld. De ontwikkeling van de toegangspoort sluit naadloos aan bij de missie van de provincie Drenthe, namelijk het koesteren van de Drentse kernkwaliteiten en de bijdrage aan een bruisend Drenthe.

Qua kernkwaliteiten gaat het om rust, ruimte, natuur en landschap, waarbij bij de vormgeving van de toegangspoort expliciet wordt aangesloten bij de authenticiteit van het gebied. Ook de menselijke maat en kleinschaligheid zijn op de poort van toepassing.

Het bestemmingsplan biedt ruimte voor een ander provinciaal doel, namelijk de uitbreiding en vernieuwing van het bestaande dagrecreatieve aanbod. De toegangspoort wordt een nieuwe schakel in de toeristisch-recreatieve infrastructuur in een gebied waar die nu vrijwel ontbreekt.

De Havelterberg is bovendien een van de gebieden die in de omgevingsvisie wordt genoemd als gebied waarop de provincie zich uit oogpunt van cultuurhistorie wil concentreren.

Voor archeologie is een van de doelen het ontsluiten van het archeologische verhaal van Drenthe. Ook voor aardkundige waarden wil de provincie werken aan een bewustwordingsproces.

De toegangspoort vormt, zowel qua ligging als qua ontwikkelingsmogelijkheden, de ideale basis van waaruit deze thema's kunnen worden uitgewerkt en verkend.

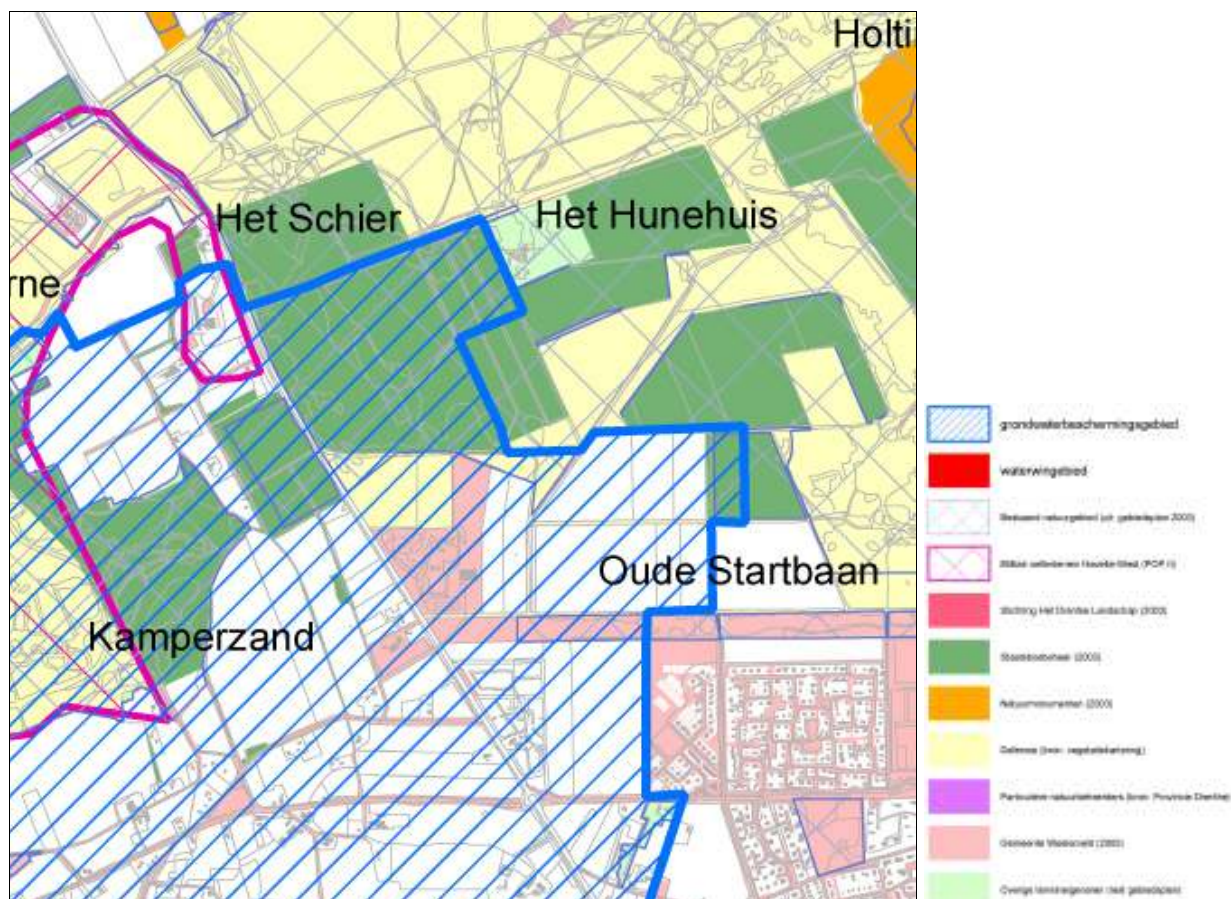
Ook past de toegangspoort volledig in het beeld uit de omgevingsvisie van het vitale platteland als producent van belevenissen.

Het bestemmingsplan stelt als voorwaarde aan nieuwe bedrijven dat ze aansluiting zoeken op de essentie en een bijdrage leveren aan de informatievoorziening van het gebied. Hiermee doet de poort een beroep op innovatieve bedrijven en aansluiting op de kenniseconomie.

De toegangspoort is goed bereikbaar, zowel per fiets, per auto als per openbaar vervoer. Dit sluit aan op het provinciale doel om recreatieve hotspots met elkaar te verbinden, en het biedt goede mogelijkheden voor het vergroten van gebruik van de fiets en openbaar vervoer.

Tot slot zal de toegangspoort als hoogwaardige, gebiedsgerichte en eigentijdse voorziening een verrijking zijn van het totaalproduct van toeristisch-recreatief Drenthe en op die manier van toegevoegde waarde zijn.

Uit de grondwaterkaart, behorend bij de ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe blijkt dat het plangebied is gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied (zie navolgend kaartje). Dit is een gebied dat grenst aan een waterwingebied. Deze beschermingszones rondom waterwinningen zijn vastgesteld door de provincie. Het zijn beschermingszones die zijn te herkennen aan de blauwe borden met witte golven. De borden markeren de 25-jaarszone. Vanaf de rand van deze zone heeft een waterdruppel 25 jaar nodig om naar de pompputten te stromen.

Voor deze gebieden gelden regels om het grondwater niet te vervuilen. Mocht er iets misgaan (bijvoorbeeld door landbouwbestrijdingsmiddelen die in de grond komen), dan is er voldoende tijd om maatregelen te nemen om de zuivering van het water aan te passen. Binnen deze gebieden zijn woningen, wegen en bedrijven toegestaan, maar gelden wel wettelijke regels om vervuiling van het grondwater te voorkomen.

Voor dit gebied betekent dit dat de netto belasting met verontreinigde stoffen op de bodem niet mag toenemen op grond van algemene beleidsuitgangspunten van de gemeente.

Gemeente en Vitens voeren nog overleg over deze uitgangspunten.

3.2.2

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt grotendeels binnen de Ecologische Hoofdstructuur (zie kaart). In het reeds uitgevoerde natuurwaardenonderzoek is uitgebreid aandacht besteed aan voorkomende dieren en planten in en rond het plangebied. Geconcludeerd is dat het plan qua Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet uitvoerbaar is. In het kader van de gebiedsbescherming dienen ook de effecten op de Ecologische Hoofdstructuur in beeld te worden gebracht. Voor

het grootste deel overlappen deze effecten. Zoals uit het natuurwaardenonderzoek naar voren komt, heeft het gebied ten opzichte van het grote omliggende natuurgebied Holtingerveld relatief geringe waarde. Het gebied bestaat hoofdzakelijk uit weiden, aangelegd bosplantsoen en enige bebouwing. Ook ten westen van de Van Helomaweg liggen nog delen van het plangebied in of aan de Ecologische Hoofdstructuur. Het betreft theehuis Faken (binnen de Ecologische Hoofdstructuur) en het terrein van de (voormalige) gemeentewerf (grenst aan de Ecologische Hoofdstructuur). Ook hier geldt dat deze delen van de Ecologische Hoofdstructuur relatief van weinig waarde zijn. Het perceel bij het theehuis heeft reeds grotendeels een recreatieve functie en een horecafunctie. Het perceel ten zuiden van de gemeentewerf is omgeven door andere functies.

De in het grasland aangetroffen plantensoorten indiceren een voedselrijke situatie. De vegetatie is vrij soortenarm. Naast Engels raaigras komt nog een aantal andere grassen, kruiden en mossen voor. In het grasland groeien alleen (zeer) algemene soorten. De stukken plantsoen op het dagrecreatief centrum zijn aangeplant en bestaan gedeeltelijk uit uitheemse plantensoorten. Floristisch zijn deze plantsoenen niet bijzonder interessant. De ruigte rondom het insectarium wordt gekenmerkt door ruigtekruiden. De fauna bestaat vooral uit algemeen voorkomende zangvogels, zoogdieren (verschillende soorten muizen en konijn), vlinders en libellen.

Toekomstige natuurwaarden

De nieuwe inrichting van het terrein voorziet in verschillende activiteiten om de natuurwaarden in het plangebied te vergroten. Zie hiertoe paragraaf

4.3.13. Het gebied langs de Van Helomaweg wordt op een meer natuurlijke wijze ingericht door de jongere aanplant en de grasvelden om te zetten in een vegetatie die aansluit bij de Droge Heide in het aangrenzende gebied van de Havelterberg. Ook de andere groene delen van de centrale ruimte worden ingericht met gebiedseigen sortiment aan bomen, struiken en kruiden. Er komt meer natte heide en er worden poelen aangelegd. Het terrein van de schaapskooi wordt halfnatuurlijk ingericht waarbij enkele poelen worden aangelegd. Ten slotte worden de beide percelen aan de oostzijde van het plangebied natuurlijk ingericht. De vegetatie wordt ontwikkeld naar een halfopen vegetatie met Natte en Droge Heide, schraallandjes en enkele bosschages. In dit gebied zal in de vorm van aan te leggen poelen en laagten en maaiveldbewerkingen in het terrein een differentiatie in milieutypen worden nagestreefd. Op deze wijze wordt een leefmilieu voor amfibieën (bijvoorbeeld kamsalamander) gerealiseerd.

Gevolgen Ecologische Hoofdstructuur

Geconcludeerd kan worden dat in het plangebied de toekomstige natuurwaarden hoger zullen zijn dan de actuele waarden. Er vindt dus geen wezenlijke aantasting plaats van Ecologische Hoofdstructuurwaarden. De verwachting is dat er meer bezoekers in het gebied zullen komen. Tevens worden er evenementen georganiseerd. Omdat het terrein ook momenteel reeds een vrij intensieve dagrecreatieve functie heeft, komen er weinig of geen verstoringsgevoelige diersoorten in het gebied voor. Ten aanzien van verstoringsgevoelige fauna heeft het plan dus ook geen effecten van betekenis. Omdat in het oostelijke deel van het plangebied nieuwe natuur wordt aangelegd, kan worden overwogen om de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur in oostelijke richting uit te breiden.

3.2.3

Integraal Plan Natuurgebied Havelte Oost

De circa 60 ha natuurterrein in het plangebied maken deel uit van het 1.780 ha grote natuurgebied Holtingerveld. Holtingerveld is aangewezen als een Natura 2000-gebied. De locatie voor de Poort is aangemerkt als de toekomstige hoofdtoegangspoort voor het natuurgebied Holtingerveld.

In het integraal plan Havelte Oost worden keuzes en maatregelen voorgesteld die rechtdoen aan de Natura 2000-doelstellingen en aan andere waarden op het gebied van natuur, landschap, archeologie en cultuurhistorie. Daarnaast bieden de maatregelen optimale ontwikkelingsmogelijkheden aan andere gebruiksfuncties van het gebied en de lokale economie.

De hierin genoemde recreatieve visie is gericht op het bieden van mogelijkheden aan recreatieondernemers om hun bedrijf op een economische gezonde wijze te ontplooiën. Tegelijkertijd moet de verdere ontwikkeling van de recreatie op een duurzame manier plaatsvinden. Dat wil zeggen, dat deze niet ten koste mag gaan van de huidige natuur- en landschapswaarden en recht moet doen aan de realisering van de Natura 2000-doelen.

3.2.4

Concept Beheerplan Natura-2000 'Holtingerveld'

Holtingerveld is in november 2006 in het ontwerpaanwijzingsbesluit opgenomen als Natura 2000-gebied. Een direct gevolg van deze aanwijzing is dat in en rondom Holtingerveld in voldoende mate rekening zal moeten worden gehouden met de randvoorwaarden voor het voortbestaan van de habitattypen. In de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, waarin de gebiedsgerichte delen van de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn geïmplementeerd, is in artikel 19 de verplichting opgenomen om voor Natura 2000-gebieden een beheerplan op te stellen. Dit beheerplan moet een belangrijke bijdrage leveren aan het streven de natuur in de Natura 2000-gebieden te behouden of te verbeteren. Per natuurgebied zijn doelen opgesteld voor de verschillende soorten en/of habitattypen. De gebiedsdoelen zijn beschreven in de zogeheten gebiedsdocumenten. Met deze documenten en bijbehorende kaarten zijn ook de ontwerpaanwijzingsbesluiten genomen voor de Natura 2000-gebieden. In het beheerplan wordt beschreven welke instandhoudingsmaatregelen dienen te worden getroffen om, in samenhang met het bestaand gebruik, de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken.

Het beheerplan:

- werkt de instandhoudingsdoelstellingen uit voor het Natura2000-gebied voor zowel de korte termijn (eerste planperiode) als de lange termijn, in omvang, aantallen, ruimte en tijd;
- beschrijft de resultaten die dienen te worden bereikt om het behoud of het herstel van de natuurlijke habitatten en soorten mogelijk te maken;
- geeft een overzicht op hoofdlijnen van instandhoudingsmaatregelen die in de eerste planperiode van zes jaar worden genomen;
- geeft aan welk onderzoek moet worden gedaan ter invulling van de lacunes in kennis (monitoring plannen) hetgeen voor de volgende planperiode (2015-2021) van belang zal zijn;
- gaat in op bestaand gebruik en geeft inzicht hoe met externe werking moet worden omgegaan;
- gaat in op onderzoek en monitoring dat gedurende de beheerplanperiode moet worden uitgevoerd.

Holtingerveld is aangewezen als een Natura 2000-gebied voor tien habitattypen, één Habitatrichtlijnsoort en één broedvogel.

Tapuit

De belangrijkste consequenties van het beheerplan voor dit bestemmingsplan zijn:

- de recreatiedruk in en rond het leefgebied van de tapuit mag niet verder toenemen;
- de betredingsdruk op kwetsbare vegetaties, zoals vochtige heide, hoogveen en schraal grasland mag niet verder toenemen.

In het conceptbeheerplan wordt een aantal maatregelen genoemd die de hiervoor genoemde knelpunten voor een groot deel kunnen oplossen. Zo zullen bezoekers op de Havelterberg worden geleid over paden, wordt het padennetwerk ten noorden van de Hunebedweg geëxtensiverd en wordt het gemotoriseerd verkeer inclusief het parkeren grotendeels uit het natuurgebied geweerd. Met deze maatregelen worden kwetsbare vegetaties ontzien en wordt er rust gecreëerd in het leefgebied van de tapuit.

Onder deze voorwaarden is enige uitbreiding van dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen rond het Natura 2000-gebied in principe geen probleem. Voor dit bestemmingsplan is een voortoets Natura 2000 opgesteld. Omdat de uitvoering van dit bestemmingsplan wordt gekoppeld aan tenminste een deel van de hiervoor genoemde maatregelen, is de conclusie in de voortoets, dat de uitvoering van dit bestemmingsplan geen significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied zal hebben.

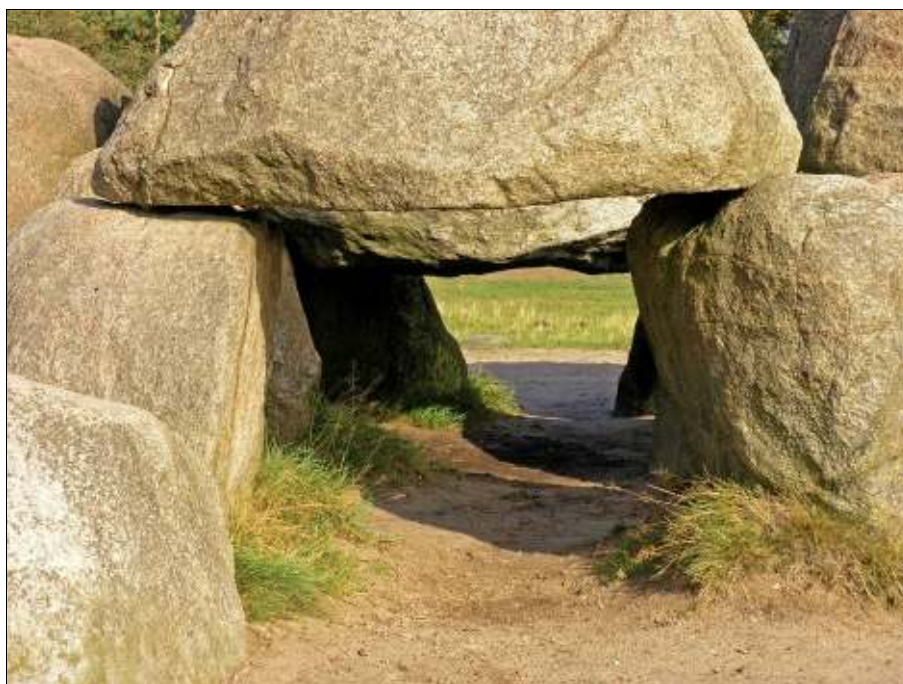
3.2.5

Cultuurhistorisch Kompas

De historische waarden van Drenthe zijn in belangrijke mate bepalend voor de identiteit en de ruimtelijke kwaliteit van Drenthe. Ze vormen de basis die Drenthe tot Drenthe maakt. De provincie Drenthe draagt bij aan het bewaken van de Drentse identiteit door cultuurhistorie te benoemen als één van de

kernwaarden van het provinciaal beleid. Met de nota 'Cultuurhistorisch Kompas' (Provincie Drenthe, juni 2009) maakt de provincie duidelijk wat zij op het gebied van cultuurhistorie in Drenthe wil bereiken. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar de dynamiek die zich voltrekt in de verschillende gebieden in Drenthe en de effecten die de dynamiek kan hebben op de aanwezige cultuurhistorische waarden en daarmee ook op de identiteit van Drenthe. De nota richt zich op de samenhangende cultuurhistorische kwaliteiten in gebieden en tussen gebieden, structuren en elementen.

In deze nota is aangegeven dat de Havelterberg en zijn omgeving een eigen eenheid vormt, met esdorpen, randveenontginningen en sporen van verschillende tijdslagen, vanaf de prehistorie tot aan de Tweede Wereldoorlog.

Havelterberg

In deze cultuurhistorische kompas is specifiek aandacht voor de Havelterberg. Er wordt gesteld dat het een bijzonder cultuurhistorisch gebied is, hetgeen zich vooral uit in een grote tijdsdiepte met zichtbare sporen uit de prehistorie tot aan de Tweede Wereldoorlog. Aangezien een groot deel van de Havelterberg ook een status heeft als een Natura 2000-gebied, heeft de natuurontwikkeling en -versterking hoge prioriteit in het gebied. Dit kan ten koste gaan van de aanwezige cultuurhistorie.

Door voorwaarden te verbinden aan ontwikkelingen op de Havelterberg wil de provincie Drenthe de cultuurhistorische samenhang onderdeel maken van de planvorming. Daarbij is de provinciale inzet cultuurhistorie als één van de uitgangspunten te gebruiken om een meerwaarde te creëren in nieuwe plannen. De focus ligt bij het beter beleefbaar maken van de grote geschiedenis en tijdsdiepte van het gebied.

De provinciale ambitie richt zich dan ook op 'het beter beleefbaar maken van de lange geschiedenis van de Havelterberg door de vele historische sporen vanaf de prehistorie tot aan de Tweede Wereldoorlog te benadrukken'.

AMBITIE

De Havelterberg is een gebied met veel cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Hierdoor heeft het gebied ook een bijzondere aantrekkingskracht op recreanten en toeristen. De belangrijkste opgave ligt in het bundelen van deze kwaliteiten en het verder ontwikkelen daarvan om de uniciteit van het gebied nog beter te kunnen uitdragen.

OPGAVE

3.3

Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan

Het plangebied ligt in het bestemmingsplan Buitengebied van de voormalige gemeente Havelte (vastgesteld 1994, goedgekeurd 1998).

Het plangebied van het onderhavige plan voor de Poort maakt geen deel uit van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Westerveld.

- Kadernota Buitengebied (2006);
- Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan buitengebied Westerveld (13 mei 2008);
- Beleidsnota lokale economie.

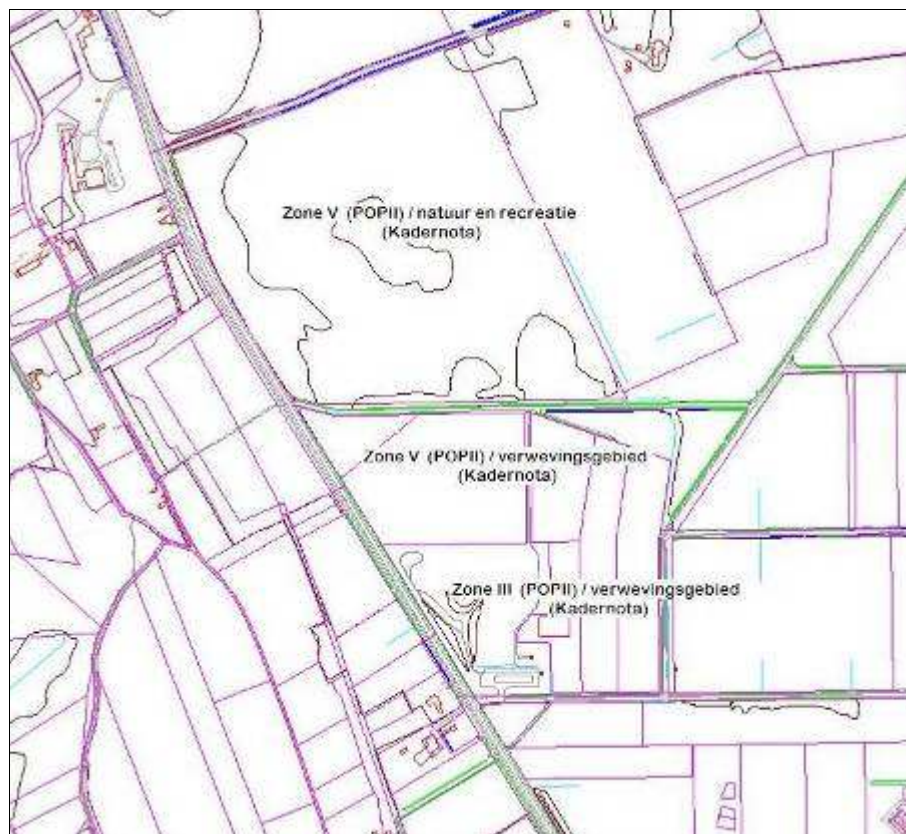
Voor het dagrecreatieterrein geldt een partiële herziening van dit bestemmingsplan (vastgesteld 25-06-1998, goedgekeurd 18-08-1998).

Op dit moment is een nieuw bestemmingsplan Buitengebied voor de hele gemeente Westerveld in voorbereiding. Dit bestemmingsplan zal waarschijnlijk in 2010 worden vastgesteld.

Kadernota Buitengebied (2006)

In 2006 heeft de gemeente Westerveld haar visie op de ontwikkeling van het buitengebied vastgelegd in de kadernota Buitengebied gemeente Westerveld. Dit beleid gaat uit van maximale economische ontwikkeling, mits de landenschappelijke kwaliteiten hiermee worden behouden en versterkt.

Beleidsmatig vormt de kadernota de basis voor het voorliggend bestemmingsplan. De in dit bestemmingsplan beoogde ontwikkelingen zijn een uitvloeisel van dit beleid.

Zonering plangebied Havelterberg 2009 volgens POP II en kadernota Buitengebied

Op vorenstaand kaartje is aangegeven welke zonering voor het plangebied geldt volgens provinciaal (POP II) en gemeentelijk (Kadernota Buitengebied) beleid. De zonering in de Kadernota is op te vatten als een verfijning van de globale grenzen van de POP-zonering.

Het gebied waarin de ontwikkelingen moeten plaatsvinden, is landschappelijk en wat huidig gebruik betreft op te delen in drie delen (van boven naar beneden); natuurgebied, weiland en dagrecreatieterrein.

Het natuurterrein ligt in het POP II in zone V, natuur². Overeenkomstig de beleidsdoelen voor deze zone heeft het gebied in de kadernota de functie ontwikkelingsgebied voor natuur en (dag)recreatie³. De beoogde ontwikkelingen in dit deel van het plangebied passen hier goed bij wat betreft de landschappelijke prestaties die moeten worden geleverd. Ook de aanleg van wandelpaden, rekening houdend met natuurwaarden ter plaatse, is hierin inpasbaar.

² Zone V POP II; Inrichtingsmaatregelen dienen te worden afgestemd op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden. In sommige delen van deze zone kan een inrichting voor recreatief medegebruik acceptabel zijn, in andere, afhankelijk van concreet na te streven natuurwaarden, juist niet.

³ Ontwikkeling natuur en recreatie, Kadernota Buitengebied; in dit gebied staan de natuurwaarden en het toeristisch-recreatief medegebruik op de eerste plaats. Nieuwe recreatieve bedrijven mogen alleen in de randen van het gebied worden ontwikkeld.

Het dagrecreatieterrein ligt in het POP II in zone III, ofwel in het verwevingsgebied landbouw en landschap⁴. Volgens de kadernota is dit verwevingsgebied landbouw, natuur en recreatie⁵. De beoogde activiteiten passen goed binnen de ontwikkelingen die in deze zones volgens vastgesteld beleid wenselijk worden geacht⁶.

Het tussengelegen weiland vormt een overgangszone tussen het dagrecreatieterrein en het natuurterrein. Het ligt in en aan de rand van zone V in het POP II. In de kadernota is dit de rand van het verwevingsgebied. Een natuurge-richte agrarische bestemming (schaapskooi, beheerboerderij/biologische tuin-derij) lijkt hier een passende bestemming.

Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Buitengebied Westerveld (13 mei 2008)

In 2008 heeft de gemeente Westerveld een nota van uitgangspunten vastgesteld met betrekking tot het op te stellen bestemmingsplan Buitengebied voor de gemeente Westerveld. De kadernota 2006 ligt hieraan ten grondslag. Voor wat betreft de ontwikkelingsgebieden 'natuur en recreatie' en 'verwevingsgebied' alwaar in de kadernota sprake van is (zie hiervoor), wordt in de uitgangspunten notitie van het bestemmingsplan Buitengebied als vertrekpunt gegeven:

- De grote natuurgebieden worden aangeduid met 'ontwikkeling natuur en recreatie'. In dit gebied staan de natuurwaarden en het toeristisch-recreatief medegebruik op de eerste plaats.
- Het bestaande verwevingsgebied wordt aangeduid met 'ontwikkeling landbouw, natuur en recreatie'. In dit gebied kunnen landbouw, natuur en recreatie zich gelijkwaardig ontwikkelen.

⁴ Zone III POP II: Inrichtingsmaatregelen moeten worden afgestemd op behoud, herstel en ontwikkeling van de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie, alsmede op het landbouwkundig en recreatief gebruik.

⁵ Verwevingsgebied/ontwikkeling landbouw, natuur en recreatie, Kadernota Buitengebied; in dit gebied kunnen landbouw, natuur en recreatie zich gelijkwaardig ontwikkelen. Bestaande functies en de verdere ontwikkeling hiervan, staan op de eerste plaats. In het gebied liggen agrarische gronden die binnen de doelbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur vallen. De realisatie van de nieuwe Ecologische Hoofdstructuur vindt zo mogelijk op bedrijfseconomische grondslag plaats door het natuurbeheer onder te brengen in extensieve vormen van landbouw zoals agrarisch natuurbeheer en biologische landbouw.

⁶ In het conceptaanwijzingsbesluit Natura 2000 voor Holtingerveld loopt de begrenzing van het aangewezen gebied langs de noordgrens van het dagrecreatief steunpunt. Het gemeentebestuur heeft 14-02-2007 bezwaar gemaakt tegen deze begrenzing. Dit betekent dat het weiland in de toekomst mogelijk buiten het Natura-2000-gebied valt. Dit is echter niet van invloed op de bouw mogelijkheden op deze percelen. Uitgangspunt is dat de geldende bestemming van het perceel hiervoor relevant is, onder voorwaarde dat de instandhoudingsdoelen in het aanwijzingsbesluit niet in gevaar komen.

Beleidsnota lokale economie

In de beleidsnota lokale economie 'Met kwaliteit en authenticiteit boven het maaiveld uit' (december 2009) van de gemeente Westerveld is ook aandacht voor recreatie en toerisme. Deze nota geeft aan dat de gemeente de economische pijlers, waarvan recreatie en toerisme één is, wil stimuleren.

De van oudsher belangrijke economische pijler 'recreatie en toerisme' kampt met een teruglopend aantal overnachtingen, weinig attracties en matige horecafaciliteiten. De fiets- en wandelmogelijkheden staan hoog aangeschreven. Naar de toekomst toe is versterking in deze sector noodzakelijk, als basis voor een vitale economie. Belangrijke doelstellingen op dit vlak zijn:

- Een toename van de toeristisch-recreatieve bestedingen, zowel door een toename van de bestedingen per persoon als door een groter aantal personen naar de gemeente te trekken.
- Het verhogen van het kwaliteitsniveau van het aanbod in de gemeente Westerveld om zo duidelijker doelgroepen aan de gemeente te binden die passen bij het hoge kwaliteitsniveau van de omgeving.

Toerisme

Planbeschrijving

4

4.1

Uitvoeringsplan Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

4.1.1

Algemeen

Om de eerder beschreven knelpunten op te lossen en om tegemoet te komen aan de wensen om meer kwaliteit te bieden in het dagrecreatief gebruik heeft de gemeente Westerveld het initiatief genomen voor het project Havelterberg 2009.

In de ontwerpfase is in samenspraak met betrokken partijen een masterplan ontwikkeld dat de kwaliteit van de poortfunctie van het plangebied voor het grotere natuurgebied Holtingerveld versterkt. Centraal hierin staat de versterking van de aantrekkelijkheid van het dagrecreatieterrein. Dit terrein, op krap één kilometer ten zuiden van de hunebedden gelegen, biedt kansen om de bezoekersdruk van de hunebedden af te leiden.

Er zijn diverse argumenten die hebben mee gewogen aan de aangewezen locatie voor de uitvoering van het masterplan.

- Beschadiging van kwetsbare vegetatie door een toename van de betreding wordt voorkomen door een duidelijke hoofdroute te kiezen die niet langs de kwetsbare vegetatie loopt en waarlangs interessante bezienswaardigheden zijn te vinden; de ervaring leert dat bezoekers zich op deze wijze goed laten geleiden.
- Mogelijke negatieve effecten op kamsalamander door een toename van het aantal wandelaars op de wandelpaden kunnen worden gecompenseerd door een extra investering in het onderhoud van de poelen die op enige afstand van de paden liggen, waarbij het onderhoud wordt gericht op de eisen die door kamsalamander aan zijn voortplantingsgebied worden gesteld.
- Er zijn ook positieve effecten op natuurwaarden. Afsluiting van de hunebeddenweg voor gemotoriseerd verkeer zorgt ervoor dat er niet meer kan worden geparkeerd in het natuurterrein. Hiermee wordt het gebruik als hondenuitlaatgebied ook minder aantrekkelijk. Hiervan profiteren de tapuit (doelsoort N-2000), verschillende reptielensoorten en de schaapskudde.
- De afweging is dat door het nemen van vorengenoemde mitigerende maatregelen het optreden van significante negatieve effecten kan worden voorkomen (Buro Bakker, 2007). Omdat dit echter afhankelijk is van twee factoren die niet op voorhand met zekerheid zijn vast te stellen,

namelijk de bezoekersaantallen en het gedrag van deze bezoekers, kan monitoring hiervan plus eventueel aanvullende maatregelen als extra borging voor deze inschatting dienen.

- De concentratie van meerdere dagrecreatieve voorzieningen op loopafstand van de hunebedden heeft een meerwaarde ten opzichte van een andere locatie aan de rand van het gebied Holtingerveld. Immers, door combinatie van de verschillende kleinschalige elementen wordt de kwaliteit als natuurgerichte dagattractie verhoogd. Daarnaast biedt het kans de extreme bezoekersdruk van de hunebedden af te leiden. Tegelijkertijd kunnen de nieuwe dagrecreatieve voorzieningen profiteren van de aantrekkingskracht van de hunebedden.
- Uitvoering van het masterplan betekent een oplossing van knelpunten op het gebied van landschap, recreatieve waarden en natuur. De mogelijke negatieve effecten kunnen worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. De conclusie is daarom dat uitvoering van het plan netto positieve effecten zal hebben op alle genoemde waarden.

Vorengenoemde afwegingen sluiten aan op het gemeentelijke beleid zoals vastgelegd in de Kadernota Buitengebied. Dit beleid gaat uit van maximale economische ontwikkeling, mits de landschappelijke kwaliteiten hiermee worden behouden en versterkt.

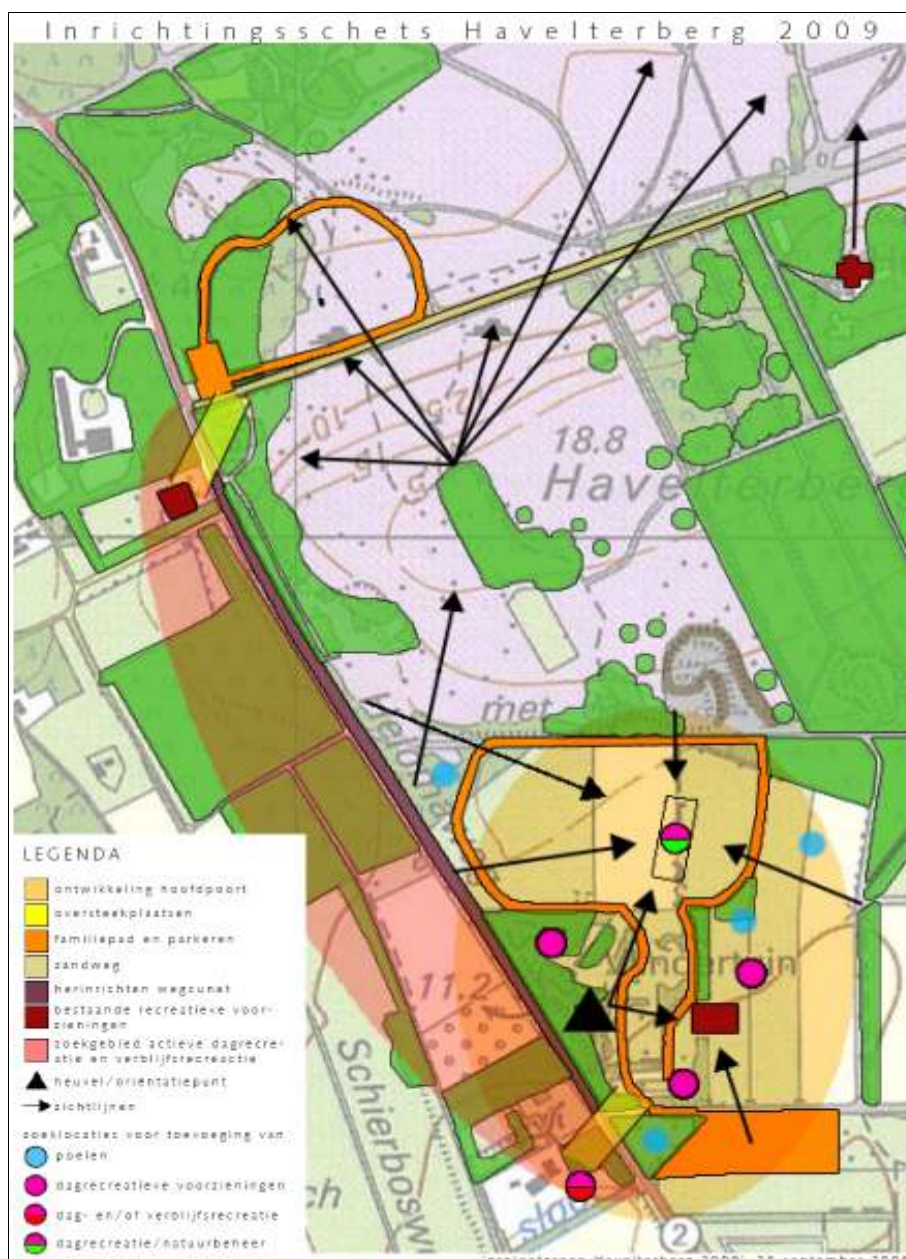

Dagrecreatieve functie

Het uitvoeringsplan richt zich zowel op de dagrecreatieve voorzieningen als op de infrastructuur. Door het toevoegen van een informatiepunt, een schaapskooi, speelvoorzieningen en informatieve elementen in het gebied worden de hunebedden één van de bezienswaardigheden, in plaats van de enige bezienswaardigheid. Er worden parkeerplaatsen toegevoegd. De bezoekers worden via

bestaande paden langs meerdere bijzonderheden geleid en krijgen hierover ook informatie.

Kanttekening hierbij is dat honden niet goed te combineren zijn met de kwetsbare natuurgebieden, speelvoorzieningen voor kinderen en dat de aanwezigheid van honden voor schapen verstorend is. Het openbare deel van de toegangspoort wordt daarom open gesteld voor bezoekers met aangelijnde honden. De aanwijzing van uitlaatgebieden voor honden maakt deel uit van het maatregelpakket van het Integraal Plan. Bij de uitwerking zou kunnen worden overwogen om aansluitend aan de toegangspoort aan de westkant van de weg te zoeken naar mogelijkheden voor een wandelroute waar honden zijn toegestaan.

Het familiep pad bij de toegangspoort biedt bovendien de kans om de bezoekersstroom te geleiden door minder kwetsbare plekken van het gebied. Hiermee kan invulling worden gegeven aan een zonering van de bezoekersdruk om kwetsbare natuurwaarden te ontzien.

Dit geheel sluit hiermee aan bij het beleid van het Rijk en de provincies om bij ontwikkelingen in de Ecologische Hoofdstructuur uit te gaan van een saldobenadering, waarbij de netto-effecten voor natuurwaarden positief zijn. Een voorwaarde hierbij is dat sprake moet zijn van een samenhangende ruimtelijke visie. Hierin wordt voorzien door het Uitvoeringsplan Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld.

4.1.2

De doelgroepen

De uitvoering van het masterplan is tevens een kwaliteitsimpuls voor de aantrekkelijkheid van Holtingerveld als dagattractie. Dit geldt met name voor de doelgroep ‘(groot)ouders met kinderen’ voor zowel uit de regio als voor verblijfsrecreanten in het gebied. Uit onderzoek komt naar voren dat hieraan behoefte bestaat.

Voor de uitwerking van een dagrecreatieve voorziening voor Holtingerveld is het van belang om rekening te houden met de volgende doelgroepen:

- (groot)ouders met kinderen: als gezelligheidszoekers en als sportievelingen;
- natuurliefhebbers: de geïnteresseerden in landschap, natuur en cultuurhistorie.

Er kan worden van uitgegaan dat een uitgebreid en goed uitgerust poortgebied vooral zal voldoen aan de behoeften van de gezelligheidszoekers en sportievelingen, terwijl het rustiger en ‘ruiger’ achterliggend natuurgebied vooral tegemoet komt aan de wensen van de natuurliefhebber.

Daarom wordt ervoor gekozen deze doelgroepenindeling aan te houden, waarbij op het steunpunt de ‘natuurliefhebber’ in ieder geval ook aan zijn basistrekken kan komen, zoals informatie, oriëntatie, sanitair, voedsel, et cetera, terwijl er voor de gezelligheidszoekers en de sportievelingen nog meer voorzieningen op het steunpunt te vinden zullen zijn. Voor deze laatste groepen zal het terrein ook meer een verblijfsterrein worden. De ervaring leert dat vanaf een gebied met een dergelijke functie meestal het grootste deel van de mensen op of in de zeer nabije omgeving ervan blijven.

Doelgroepen

Met de uitvoering van het masterplan verliest het gebied aan aantrekkingskracht voor bezoekers die met auto, honden en paardentrailers het gebied in willen. Dit is vanuit het oogpunt van deze doelgroep een achteruitgang, maar voor de kwetsbare landschappelijke en natuurwaarden juist een grote stap vooruit.

De voorgenomen plannen zijn gericht op de genoemde doelgroep en worden in de volgende paragraaf beschreven.

4.1.3

Prognose bezoekersaantallen

Om inzicht te krijgen in de bezoekersaantallen is een onderzoek uitgevoerd naar de bestaande en de te verwachten bezoekersaantallen (zie bijlage 1).

De berekende schatting van de bezoekersaantallen in 2020 is weergegeven in de hiernavolgende tabel.

Dagrecreatief element	Bezoekersaantal per jaar
Theehuis/hunebedden/infocentrum	460.000
Schaapskooi	30.000
Vlinderparadijs en insectarium	50.000
Hotel	3.000
Evenementen	30.000
Totaal (minus overlap van bezoekers)	540.000

Geschat recreatief bezoek aan het plangebied in 2020

4.1.4

M.e.r.-beoordeling

Belangrijk voor de plannen voor de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld is de vraag of er een milieueffectrapport (planMER) aan moet worden gekoppeld.

Ten aanzien van de m.e.r.-beoordeling wordt in de jurisprudentie het volgende aangegeven. “De uitbreiding/wijziging moet zelf de drempelwaarde overschrijden om als m.e.r.-(beoordelings)plichtig aangemerkt te kunnen worden. ABRvS, 200205655/1, 30 juli 2003 (Lutkemeerpolder): “Volgens de wetsgeschiedenis (Nota van Toelichting bij het Besluit m.e.r. 1994, Stb. 1994, 540, blz. 46) geldt een eventuele m.e.r.-(beoordelings)plicht immers alleen voor de verandering of uitbreiding van de activiteit en niet voor het bestaande, ongewijzigd blijvende gedeelte.” Zie ook Vz ABRvS, 200704891/1, 24 augustus 2007: uit de tekst van categorie C 14 volgt dat bij een voorgenomen uitbreiding van een veehouderij het opstellen van een MER eerst verplicht is als die uitbreiding boven de drempelwaarde zit (in dit geval meer dan 3.000 mestvarkens). Idem Vz ABRvS, 200708006/2, 20 december 2007. Zie ook ABRvS, 200708006/1, 26 maart 2008 (Zuiderzee BV): “Naar het oordeel van de Afdeling moet uit het bepaalde in categorie 14 van onderdeel C van de bijlage bij het Besluit mer, mede gelezen in samenhang met categorie 14 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit mer, worden afgeleid dat naar de bedoeling van de wetgever bij een voorgenomen uitbreiding van een veehouderij het opstellen van een milieueffectrapport eerst verplicht is indien die uitbreiding meer dan 3.000 mestvarkens omvat.”

Uit het boek Omgevingsrecht: “Wanneer de bestaande situatie ingrijpend wordt gewijzigd, of wordt gerenoveerd wordt in de jurisprudentie wel aangenomen, dat ook het bestaande moet worden betrokken bij de beoordeling of de drempelwaarde wordt overschreden (zie bijv. ABRvS 9 juni 2004, JM 2004, 110 (Teteringen)).”

In het Besluit m.e.r. staat dat een m.e.r.-beoordeling aan de orde is indien aan één van twee criteria (oppervlakte en aantallen bezoekers) wordt voldaan.

Deze vraag is aan de orde indien sprake is van aanleg, wijziging of uitbreiding van een toeristische voorziening die:

- een oppervlakte inneemt van minimaal 25 ha of minimaal 10 ha in een gevoelig gebied;
- minimaal 250.000 bezoekers per jaar trekt.

In beide gevallen gaat het dus om de toename ten opzichte van de huidige situatie. De huidige situatie heeft immers voor het overgrote deel reeds de bestemming Dagrecreatie en is daartoe ingericht en wordt ook als zodanig gebruikt. In het onderhavige bestemmingsplan wordt een deel heringericht en er worden een paar elementen (schaapskooi en parkeerterreinen) qua oppervlakte toegevoegd.

Daarnaast gaat het bij deze criteria om de toetsing in kwetsbare gebieden. Het grootste deel van de toegangspoort grenst echter aan het Natura 2000-gebied. Alleen de schaapskooi en de weide vallen binnen deze begrenzing. De toe-

gangspoort grenst niet direct aan het natuurgebied dat binnen het Natura 2000-gebied ligt. Vanwege de externe werking van de recreatief-toeristische voorzieningen is hier wel degelijk sprake van een kwetsbare situatie.

Wat betreft de oppervlakte gaat het om de uitbreiding van de toeristische voorziening. In het geval van de toegangspoort gaat het dan om de uitbreiding van het gebied met de bestemming Recreatie - Dagrecreatie.

OPPERVLAKTE

Het huidige DRS-terrein (inclusief Vlinderparadijs) behoeft dus niet te worden meegeteld. Wel zullen voor de toekomstige situatie moeten worden meegeteld:

- het agrarische gebied met de wijzigingsbevoegdheid naar Recreatie - Dagrecreatie, 3,3 ha;
- het brutogebied waar de schaapskooi wordt gebouwd (= bouwvlak). De weide is nu ook als weide in gebruik en ook in de toekomst zal geen publiek op de weide worden toegelaten, 0,6 ha;
- de bruto-oppervlakte van de uitbreiding van het parkeerterrein bij het Theehuis 't Hunebed, 0,5 ha;
- de gemeentewerf, waar ook een wijzigingsbevoegdheid op rust, 1,5 ha.

Het totaal van de uitbreiding bedraagt 5,9 ha. De oppervlaktemaat (10 ha) voor de m.e.r.-beoordelingsplicht wordt dus niet overschreden.

Voor het bezoekerscriterium betekent dit dat alleen de volgende planelementen hoeven te worden meegerekend: de (te verplaatsen) schaapskooi, de uitbreiding van het vlinderparadijs, het eventuele hotel, de te organiseren evenementen en de impuls die het informatiecentrum en de promotie aan het bezoek zullen geven. De autonoom te verwachten stijging van het bezoek aan bestaande, onveranderde attracties kan buiten beschouwing blijven.

BEZOEKERS

Wat betreft de bezoekersaantallen van de evenementen moet worden opgemerkt dat er twee getallen staan in het bestemmingsplan. Een gemiddeld maximum (1.500 bezoekers per dag) en een piekgetal (3.000 bezoekers per dag). Voor de bezoekersprognose is uitgegaan van vijf evenementen per jaar met maximaal 3.000 bezoekers per dag. Dit getal is daarom ook gebruikt bij de parkeerbehoefteberekening.

De variatie met het piekaantal zit in de inschatting van het aantal en de omvang van de evenementen. Het maximum was oorspronkelijk gesteld op tien evenementen van elk gemiddeld twee dagen en een maximaal aantal bezoekers van 5.000 per dag.

Op basis van een nieuwe inventarisatie (zie lijst in de bijlagen) van mogelijke evenementen die passen bij het karakter van de poort en die wat betreft de omvang en verkeers aantrekkingskracht zijn in te passen in de toegangspoort, wordt nu uitgegaan van vijf tot maximaal tien evenementen van gemiddeld twee dagen per evenement met een gemiddeld aantal bezoekers van 1.500 per dag met een mogelijke piek van 3.000 bezoekers per dag. Totaal gaat het dan om 30.000 bezoekers van de evenementen per jaar.

Dagrecreatief element	Bezoekersaantal per jaar
Extra bezoek aan theehuis en hunebedden door de realisatie van een informatiecentrum en promotieactiviteiten	85.000
Schaapskooi	30.000
Uitbreiding Vlinderparadijs	15.000
Hotel	3.000
Evenementen	30.000
Totaal (minus overlap van bezoekers)	145.000
Bezoekersaantallen in 2020 die meetellen voor de m.e.r.-beoordeling	

Dat betekent dat de toename van het aantal bezoekers 145.000 personen bedraagt. Dit aantal blijft nog steeds onder de grens van 250.000 bezoekers voor de m.e.r.-beoordelingsplicht. De plannen zijn daarmee niet m.e.r.- (beoordelings)plichtig. Ook als bijvoorbeeld wordt uitgegaan van een hotel van een bovengemiddelde omvang zal de conclusie niet anders zijn.

Om de hiervoor genoemde redenen en het feit dat de doelstelling van de toegangspoort juist is het bewerkstelligen van een ontlasting van het kwetsbare natuurgebied, is geen m.e.r.-beoordeling voorgesteld.

4.1.5

Het parkeeronderzoek

Dit onderzoek (zie bijlage) geeft een inschatting van het benodigde aantal parkeerplaatsen na realisering van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld.

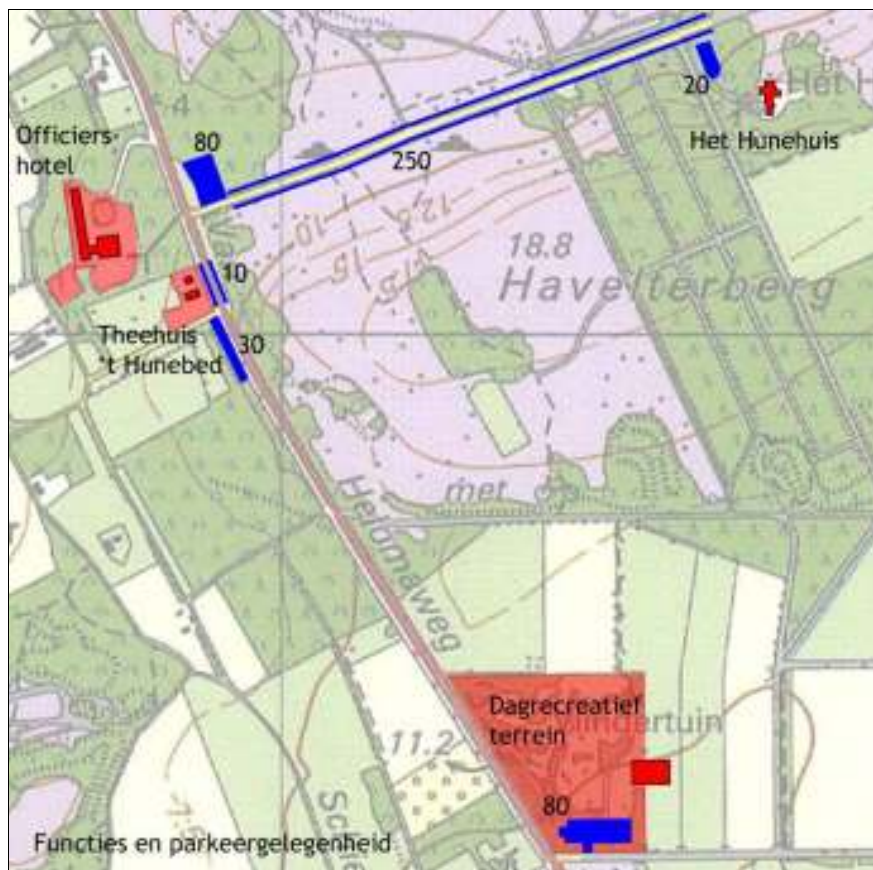
In eerste instantie is het aantal voorzieningen in het gebied vastgesteld in de huidige situatie. Aan de hand van de bestaande gegevens betreffende de bezoekersaantallen van deze voorzieningen wordt het aantal benodigde parkeerplaatsen in de huidige situatie vastgesteld.

Vervolgens is vastgesteld wat de nieuwe activiteiten in het gebied zullen worden. Aan de hand van kengetallen, dan wel aan de hand van bezoekersaantallen van vergelijkbare activiteiten, zijn de bezoekersaantallen en het aantal benodigde parkeerplaatsen vastgesteld voor de toekomstige situatie.

Aan de hand van de inrichtingsplannen van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld wordt ten slotte een aanbeveling gedaan over het totale aantal benodigde parkeerplaatsen voor de toekomstige situatie.

Huidige situatie

De totale parkeergelegenheid in de huidige situatie bedraagt ongeveer 450 parkeerplaatsen inclusief de ongereguleerde parkeermogelijkheden in de berm van de Hunebeddenweg (250 parkeerplaatsen). De gereguleerde capaciteit bedraagt ongeveer 200 parkeerplaatsen. Op bijgevoegde kaart zijn de huidige voorzieningen en de parkeergelegenheid opgenomen.

Bezoekersaantallen

Uit onderzoek blijkt dat het gebied op bijzondere dagen (feestdagen en mooie zondagen) het meest wordt bezocht. Dit geldt voor alle voorzieningen.

Uiteraard komen niet alle bezoekers tegelijkertijd.

Het merendeel van de bezoekers heeft geen dagvullende activiteit. Als aanname door de gemeente op vorenstaande aantallen wordt gedaan dat op het drukste moment van de dag ongeveer 35% van de auto's gelijktijdig staan geparkeerd. Op basis van deze aanname zijn de benodigde aantallen parkeerplaatsen per tijdstip in de huidige situatie berekend.

Een goede maat voor dergelijke parkeervoorzieningen is de tiende drukste dag. Aanvaardbaar mag worden geacht dat gedurende tien dagen per jaar het aantal parkeerplaatsen niet volledig toereikend is.

Globaal zijn er per jaar 10 tot 20 bijzondere dagen als feestdagen en mooie zondagen. Voor de vaststelling van het aantal benodigde parkeerplaatsen zijn daarom deze dagen maatgevend.

Opgemerkt wordt hierbij dat de bijzondere dagen van het vlinderparadijs Papiolorama niet samenvallen met die van de overige voorzieningen. Het vlinderparadijs is immers vooral ook een slechtweervoorziening. Gelet op de bezoekersaantallen zijn de overige voorzieningen echter maatgevend. Daarom wordt in dit onderzoek naar de parkeerbehoefte op de tiende drukste dag voor het vlinderparadijs uitgegaan van het gemiddeld aantal bezoekers.

Toekomstige situatie

Naast de huidige voorzieningen zal in het plangebied van de Toegangspoort huisvesting worden gezocht voor diverse voorzieningen.

Ten aanzien van het parkeren wordt voorzien in de volgende maatregelen.

- De parkeermogelijkheden van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld worden sterk uitgebreid en verbeterd, zodat deze locatie als transferium kan dienen bij een bezoek aan het Holtingerveld. Volgend hierop zullen in het kader van de uitvoering van het Integraal Plan Holtingerveld (voorheen Havelte-Oost) de volgende maatregelen worden genomen:
 - het parkeerterrein van Staatsbosbeheer aan de Hunebeddenweg wordt teruggebracht tot maximaal tien plaatsen ten behoeve van gehandicapten⁷;
 - het (wild)parkeren langs de Hunebeddenweg wordt onmogelijk gemaakt;
 - het langsparkeren langs de Van Helomaweg wordt uit veiligheidsoverwegingen niet langer toegestaan;
 - voor het theehuis worden parkeervoorzieningen op eigen terrein gerealiseerd.

Parkeerbehoefte

De onderhavige plannen zorgen voor een verandering in de parkeerbehoefte. In navolgende tabellen is het aantal benodigde parkeerplaatsen berekend op basis van de tiende drukste dag, de autobezetting en het autogebruik en de aanwezigheid van bovengenoemde activiteiten.

De berekening gaat uit van het handhaven van het theehuis 't Hunebed (inclusief de beoogde uitbreidingen) op de huidige locatie. In dit geval is er geen overlap in het gebruik van de parkeervoorzieningen ter hoogte van het theehuis en de Toegangspoort. In het geval van concentratie op de gemeentewerf zijn er door de overlap in het gebruik van de voorzieningen circa 42 parkeerplaatsen minder nodig (men bezoekt meer dan één attractie).

⁷ In de richtlijn "integrale toegankelijkheid openbare ruimte", CROW-publicatie 177 wordt aangegeven dat 2% van het totale aanbod van parkeerplaatsen moet worden uitgevoerd als gehandicaptenparkeerplaats.

Huidige situatie

functie	gegevens op jaarbasis			gegevens op de drukste dagen		
	bezoekers	autogebruik	bezoekers met auto	bezoekers met auto	aant. parkerende auto's	aantal gepark. auto's drukste moment (35%)
theehuis	195500	47%	91885	875	350	123
hunebedden en omgeving	144500	47%	67915	1750	700	245
vliinderparadijs/insectarium	35000	80%	28000	80	32	11
overlap voorzieningen	15000					
totaal	360000		187800	2705	1082	379

Situatie 2020

functie	gegevens op jaarbasis 1)			gegevens op de drukste dagen		
	bezoekers	autogebruik	bezoekers met auto	bezoekers met auto	aant. parkerende auto's	aantal gepark. auto's drukste moment (35%)
theehuis	195500	47%	91885	875	350	123
uitbreiding theehuis met 350 m2 2)	20125	--	--	--	--	53
hotel theehuis 3)	3000	--	--	--	--	50
subtotaal theehuis met uitbreiding	218625		91885	875	350	226
hunebedden (voormalige bezoekers)	159375	47%	74906	1930	772	270
vliinderparadijs/insectarium	50000	80%	40000	114	46	16
infocentrum	85000	80%	68000	765	306	107
schaapskooi	30000	80%	24000	270	108	38
20 evenementen 4)	60000	80%	48000	1200	480	168
subtotaal Poort 5)	384375		254906	4279	1712	599
totaal	603000		346791	5154	2062	825
overlap samengevoegde voorzieningen	33000	80%	26400	297	119	42
totaal	570000		320391	4857	1943	783

1) gebaseerd op maximale aantallen bezoekers

2) het aantal extra parkeerplaatsen t.g.v. de uitbreiding van het theehuis is gebaseerd op CROW-publicatie 182 (restaurant)

3) het aantal extra parkeerplaatsen t.g.v. de komst van het hotel is gebaseerd op CROW-publicatie 182 (hotel)

4) er wordt van uitgegaan dat de evenementen niet of deels samenvallen met de drukste dagen

5) waarvan 10 mindervalidenparkeerplaatsen aan de Hunebeddenweg

Parkeren gehandicapten

Op grond van richtlijn 'integrale toegankelijkheid openbare ruimte', CROW-publicatie 177 zijn ten minste 12 parkeerplaatsen ten behoeve van gehandicapten benodigd (2% van 589 parkeerplaatsen).

Het huidige vlinderparadijs wordt nu reeds veelvuldig bezocht door gehandicapte bezoekers. Voorgesteld wordt om op het parkeerterrein van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld 20 parkeerplaatsen aan te wijzen als parkeerplaats ten behoeve van gehandicapten.

Opgemerkt wordt dat de huidige afstand van de dichtstbijzijnde parkeerplaats tot de hoofdingang van het Vlinderparadijs 105 m is, gedeeltelijk via een half-verhard schelpenpad. In het inrichtingsplan bedraagt deze afstand 160 m over een verhard voetgangersgebied.

In dit plan moet de Poort Holtingerveld echter als één geheel worden beschouwd met een aantal activiteiten, waarvan de vlindertuin er één is. De ingang van het recreatieterrein voor voetgangers is gelegen vlak naast het parkeerterrein, waar een aantal parkeerplaatsen zal worden ingericht voor gehandicapten. Deze parkeerplaatsen zijn zo gelegen dat de afstand tussen gehandicaptenparkeerplaats(en) en de Poort Holtingerveld ongeveer 50 m bedraagt. De Gehandicaptenraad verwijst in dit verband naar de ITS-richtlijnen die spreken over een afstand van 50 m tot de entree. Aan deze richtlijnen wordt voldaan.

Voor gehandicapten wordt daarnaast voorzien in de parkeerbehoefte op de parkeerplaats aan de Hunebeddenweg door middel van tien parkeerplaatsen. Uiteraard wordt bij de uitwerking van het inrichtingsplan rekening gehouden met de specifieke eisen die door gehandicapten aan de verharding worden gesteld.

Conclusies

Theehuis 't Hunebed

Ervan uitgaande dat het theehuis 't Hunebed op de huidige locatie blijft, zijn hiervoor uiteindelijk ongeveer 225 parkeerplaatsen nodig.

Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

Voor de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld zullen ongeveer 600 parkeerplaatsen benodigd zijn. Dit aantal kan worden onderverdeeld in:

- circa 100 plaatsen voor dagelijks bezoek waarvan 20 plaatsen op een specifiek voor gehandicapten ingerichte parkeerterrein nabij de voorzieningen;
- circa 330 extra plaatsen benodigd op topdagen;
- circa 170 extra plaatsen voor met de topdagen samenvallende evenementen.

4.1.6

De conceptinrichting van het Dagrecreatief Recreatieve Steunpunt (DRS)

Het Dagrecreatief Recreatieve Steunpunt (DRS) wordt ontwikkeld als recreatieve toegangspoort voor het Holtingerveld. Om hier invulling aan te geven, is in opdracht van de gemeente Westerveld met behulp van de zogenaamde interpretationmethode een analyse van het gebied gemaakt en zijn aanbevelingen gedaan voor de inrichting van het steunpunt (Toegangspoort Oerlandschap Havelterberg, Steeghs Advies, juli 2009).

Bij interpretation gaat het erom hoe de ervaring van de bezoeker te verrijken, op basis van de essentie van het gebied. Zoals elk gebied wordt het gevormd door de natuurlijke en culturele processen uit het verleden. Het bijzondere aan Holtingerveld is dat het door water, wind, ijs en later ook nog eens door de oorlog, de bodemlagen steeds, soms heel lokaal, door elkaar zijn gestuwd, geroerd en gekneed. Dit heeft geleid tot een bijzondere afwisselende flora en fauna. De essentie is dan ook: rijk landschap op een stuwweg van leem gekneed door ijs en oorlog. Het gebied wordt vooral bezocht door mensen uit de directe omgeving, zowel de eigen inwoners, als ook verblijfsrecreanten uit de buurt en dagjesmensen van wat verder weg. Het Dagrecreatief Recreatieve Steunpunt zal zich vooral richten op de gezelligheidszoeker en de sportieveling, maar zal zeker ook een (basis en informatieve) functie vervullen voor de natuur- en cultuurzoeker.

Op basis van de essentie is een aantal hierbij behorende boodschappen geformuleerd die we de mensen willen meegeven. Hiermee kunnen ze begrijpen hoe het gebied is geworden tot wat het nu is. Dit geeft een kapstok om de eigen ervaringen een plaats te geven. De boodschappen worden niet alleen verstandelijk (hoofd) overgebracht, maar ook via het gevoel (hart) en daad-

werkelijke handelingen (handen). Alle voorzieningen en inrichting zijn erop gericht om op deze drie niveaus informatie en boodschappen te laten ervaren. Ook is gekeken naar de fasen die elke bezoeker doorloopt: invitatie, aankomst, oriëntatie, verblijf, vertrek en follow-up. In elke fase heeft de gast specifieke behoeften. Door deze zo goed mogelijk te vervullen, zullen de mensen een aangenaam bezoek hebben. En dit leidt weer tot meer begrip en waardering voor het gebied.

De conceptinrichting van het Dagrecreatief Recreatieve Steunpunt is dan ook een synthese tussen al deze aspecten: essentie van het gebied, de doelgroepen en de specifieke wensen en behoeften van de bezoekers.

Dit heeft geleid tot een inrichtingsvoorstel met de volgende onderdelen: een duidelijke poort, een parkeergelegenheid voor auto's maar ook voorzieningen voor ruiters en mountainbikers, een oriëntatiepunt voor het Dagrecreatief Recreatieve Steunpunt zelf, een grote multifunctionele brink, de bestaande vlintertuin, een informatietoren met uitleg over de gelaagdheid van het gebied, een speelgebied voor kinderen en de nieuwe schaapskooi met multifunctionele lammerkooi en een informatieruimte.

4.1.7

Planbepaling

In het kader van deze planbeschrijving is onderscheid gemaakt tussen studiegebied en plangebied.

Het studiegebied is het gebied waar de met elkaar samenhangende ontwikkelingen plaatsvinden, zoals aangegeven op de navolgende luchtfoto. Voor het studiegebied worden de gewenste ontwikkelingen zo breed mogelijk en in samenhang met elkaar beschreven.

Het plangebied is dat deel van het studiegebied waarvan de ontwikkeling in dit bestemmingsplan juridisch wordt vastgelegd. Het is niet nodig om alle beschreven ontwikkelingen in dit bestemmingsplan vast te leggen. Veel ontwikkelingen kunnen worden gerealiseerd via de regelingen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Westerveld.

Studiegebied (blauw) en plangebied (zwart)

4.2

Thema Oerlandschap Holtingerveld

Het doel is een hoogwaardige dagrecreatieve voorziening te realiseren aan de voet van de Havelterberg met een hoge belevingswaarde en een hoge informatieve (educatieve) waarde.

Nevendoel is dat de toegangspoort ook een economische impuls genereert aan de lokale economie. Enerzijds wordt dit gerealiseerd door de aantrekkingskracht van het gebied voor potentiële verblijfsrecreanten te vergoten, anderzijds door ruimte te bieden voor nieuwe bedrijfsmatige activiteiten op het terrein van en in de omgeving van de toegangspoort, waardoor de dagrecreatieve bestedingen in het poortgebied toenemen.

Oerlandschap

De essentie van de ruimtelijke kwaliteit is het unieke van het gebied. Wat maakt het gebied zo uniek? Wordt met het inrichtingsplan het unieke verhaal van het gebied verteld?

Het thema “Oerlandschap, gekneet door ijs en oorlog” biedt hiervoor voldoende handvaten. De drie pijlers van een visie zijn in deze kreet al samengevat:

1. het oerlandschap als ruimtelijke drager zichtbaar door de geologie en geomorfologie;
2. de occupatiegeschiedenis; zichtbaar in de vorm van sporen van de bewoningsgeschiedenis in archeologie en cultuurhistorie. Daarnaast door de sporen van de Tweede Wereldoorlog;
3. een hoge natuurwaarde als resultante.

De belevingswaarde wordt gerealiseerd door in vormgeving en beeldvorming aansluiting te zoeken bij kenmerken van IJS (oergevoel en oerlandschap) en OORLOG (historie en orde). De informatieve waarde betreft onder meer cultuur (Drenthe, schapen, regionale producten), historie (archeologie, Tweede Wereldoorlog) en natuur (aardkunde, geologie, ecologie).

Inrichtingsplan concept, maart 2010

In het ontwerp voor de inrichting van de toegangspoort worden deze pijlers vertaald. Het ontwerp moet kunnen worden getoetst aan het unieke verhaal van het oerlandschap gekneet door ijs en oorlog. Het gaat daarbij om het weergeven van de bewonersgeschiedenis, het benadrukken van de landschappelijke kenmerken, bijvoorbeeld de stuwwal en de overige objecten in het landschap die betrekking hebben op het thema Oerlandschap gekneet door ijs en oorlog. De toegangspoort is de inleiding en ook de daadwerkelijke toegang tot dit unieke verhaal.

Deze visie is sturend voor de vormgeving van elementen zoals de architectuur en zichtlijnen naar belangrijke landschapselementen. Zo kunnen bijvoorbeeld de diagonalen van de rolbanen voor vliegtuigen worden doorgetrokken en op het snijpunt daarvan bevindt zich een belangrijk object. Deze diagonalen kunnen verder als inspiratie dienen voor paden en ruimten. Tegelijk vormen deze kunstmatige geometrische vormen een schril contrast met de vrije vormen van de natuur. Ook dit contrast is zichtbaar gemaakt in het ontwerp voor de inrichting.

Ruimtelijk betekent dit thema ook dat het belangrijk is dat er voldoende ruim zicht is of wordt gerealiseerd op het aangrenzende natuurgebied. In het uitvoeringsplan is hier al veel aandacht aan besteed. Voor het plangebied betekent dit dat de zichtrelatie tussen de toegangspoort en de Havelterberg wordt verbeterd door het gericht verwijderen van opslag en andere opgaande beplantingen. In het inrichtingsplan wordt dit aspect verder uitgewerkt.

Ook inhoudelijk is de visie sturend op de aard en de vorm van de informatievoorziening. Bijvoorbeeld: een vlindertuin krijgt meerwaarde als hij specifieke informatie over de fauna en flora van het gebied geeft. In het bestemmingsplan worden alle nieuwe ontwikkelingen getoetst aan het criterium thematische dagrecreatieve voorzieningen.

Het conceptinrichtingsplan heeft een hoog ambitieniveau, er zijn bovendien veel ideeën ingepast. Ook voor de vormgeving is een hoog ambitieniveau nagestreefd. Echter, het gebied zal gaan leven als de gegeven ruimte door ondernemers wordt ingenomen en tot ontwikkeling wordt gebracht.

Er mag van worden uitgegaan dat een uitgebreid en goed uitgerust toegangspoortgebied vooral zal voldoen aan de behoeften van de gezelligheidszoeker en sportievelingen, terwijl het rustiger en 'ruiger' achterliggend natuurgebied vooral tegemoet komt aan de wensen van de natuurliefhebber. Op de toegangspoort kan in ieder geval ook in de basisbehoeften van de 'natuurliefhebber' worden voorzien, zoals informatieverstrekking, oriëntatie, sanitair, voedsel, et cetera.

In het programma voor de toegangspoort wordt met een aantal functies rekening gehouden. Een schaapskooi met huisweide van 6,6 ha, de uitbreiding van het Vlinderparadijs met een Insectarium van 1.200 m², parkeerruimte voor 600 auto's, bouwmogelijkheden voor extra functies op het terrein (2.000 m²) en

een evenemententerrein. Ook speelfuncties en een TOP (Toeristisch Overstap-Punt) moeten een plek vinden op het terrein van de toegangspoort.

Het toekomstig te ontwikkelen natuurterrein ligt oostelijk van het Vlinderparadijs. Dit gebied zal in een volgende fase worden ontwikkeld als de gronden voor de toegangspoort zijn verworven. Dit natuurterrein is een gebied waar buitendemonstraties en informatie kunnen worden gegeven. Het kan ook functioneren in aansluiting op een eventueel educatief centrum. Het gebied heeft een natuurlijke uitstraling met heide, heischrale graslanden en boomgroepen. Informele wandelpaden verbinden verschillende demonstratieplekken.

Vanaf de toegangspoort lopen diverse routes het natuurgebied in. De routes kunnen thematisch van aard zijn of meerdere thema's (zoals archeologie en de Tweede Wereldoorlog) integreren. De lengte van de routes kan bijvoorbeeld met stenenstapelingen worden aangeduid. Van belang is dat de aanduiding van de route en de informatieverstrekking op de routes ondergeschikt zijn aan het natuurbeeld en dus met minimale middelen worden vormgegeven.

4.3

De onderdelen van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

De functie informatievoorziening en beleving is niet beperkt tot een enkele ruimte of locatie. De hele poort wordt ingericht als bezoekers-, informatie- en belevingscentrum. Alle onderdelen dragen bij aan het laten ervaren van de essentie van het gebied.

4.3.1

De entree

Essentieel voor de toegangspoort is een duidelijk herkenbare entree van het gebied. Deze entree is voor auto's en fietsers gescheiden. Belangrijk onderdeel van de entree is het zicht vanaf de weg naar een blikvanger die de toegangspoort markeert. Het vormt als het ware de overgang van de openbare weg naar een 'andere wereld'. Daartoe is gekozen voor een enkele hoofdontsluiting van het steunpunt. In het wegdek van de Van Helomaweg wordt de entree van de toegangspoort benadrukt.

In samenhang met de Poort dient daarom ook de inrichting van de Van Helomaweg op dit punt te worden aangepast om een veiliger, sprekender en een meer logische entree te ontwikkelen. Over deze aanpassingen aan de Van Helomaweg zal nader overleg plaatsvinden met de wegbeheerder, de provincie Drenthe.

4.3.2

Parkeervoorzieningen

In het plan wordt de huidige parkeervoorziening opgeheven en verplaatst naar het perceel ten zuiden van de zandweg in het verlengde van de start- en landingsbaan. In de inrichting van het parkeerterrein speelt de ligging in het verlengde van de voormalige start- en landingsbaan een belangrijke rol. Daarnaast wordt in de inrichting ingespeeld op de hoeveelheid bezoekers. Slechts een deel van het parkeerterrein wordt geheel verhard. Onderzocht wordt of direct ten noorden van deze weg en ten zuiden van het vlinderparadijs een deel van het huidige parkeerterrein kan worden ingericht voor gehandicapten. Uit het onderzoek is gebleken dat een relatief groot aantal bezoekers van het gebied ouderen en gehandicapten zijn. Door het situeren van een specifieke voorziening nabij de centrale ruimte wordt de afstand tot de voorzieningen (een schaapskooi, een centraal informatiecentrum en de vlindertuin) beperkt gehouden. Bovendien is daar sprake van goed begaanbare paden en wegen.

Locatie parkeervoorziening

Op basis van een analyse van de huidige situatie (Integraal Plan Havelte Oost) en de prognose van de bezoekersaantallen in 2020 (zie bijlage 1) is een parkeerbehoefteonderzoek uitgevoerd.

Hieruit blijkt dat er 600 parkeerplaatsen nodig zijn. Een deel hiervan kan als tijdelijke voorziening worden ingericht om piekbezoeken te kunnen opvangen.

Om te voorkomen dat er langs de weg wordt geparkeerd, is het van belang dat er een goede verwijzig naar de parkeerplaatsen langs en vanaf de Van Helomaweg wordt gerealiseerd.

4.3.3

Het voorplein met het oriëntatiepunt

Het voorplein ligt centraal in het entreegebied van de toegangspoort. Het is de plek waar routes starten en samenkomen en waar de informatie over de omgeving wordt verstrekt. Het oriëntatiepunt is een belangrijk punt voor de onderlinge koppelingen tussen de verschillende fietspaden. Ook is het een startpunt voor de verschillende wandelroutes met als thema natuur, aardkunde, archeologie, cultuurhistorie (Tweede Wereldoorlog) et cetera.

Het belangrijkste element op het voorplein is het Toeristisch OverstapPunt (TOP). Dit is een informatiepunt voor fiets- en wandelroutes en andere relevante informatie-uitwisseling. De TOP staat in de as van het fietspad en het lange voetpad. Het voorplein biedt bovendien zit- en speelaanleidingen en een standplaats voor een ventwagen (bijvoorbeeld ijs).

4.3.4

Standplaats ventwagen

Bij het voorplein wordt een standplaats voor (een) ventwagen(s) gerealiseerd. Op deze manier kan een wagen worden geplaatst voor bijvoorbeeld de verkoop van ijs.

4.3.5

Toiletten

Het is niet ondenkbaar dat er in de toekomst toiletten worden gerealiseerd bij de centrale ruimte. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de ondernemers het bieden van voldoende toiletvoorzieningen voor hun rekening zullen nemen. Bij evenementen zal er gebruik worden gemaakt van tijdelijke toiletunits om zo voldoende capaciteit te waarborgen.

4.3.6

De centrale ruimte

De centrale openbare ruimte wordt aan twee zijden begrensd door een natuurlijke wand van een hoger liggend maaiveld aan de westzijde en een cultureelrijke rand van bebouwing aan de oostzijde.

De voor bebouwing aangewezen strook aan de oostzijde herbergt op dit moment alleen het Vlinderparadijs. Een uitbreiding van het Vlinderparadijs met een Insectarium wordt verwacht. Een lange muur met informatie en speelaanleidingen vormt de doorlopende schakel tussen alle bebouwing. Achter deze muur worden meerstammige berken geplant. Aan de rand van het voorplein kan een voorziening komen die, naast een eigen zelfstandige (horeca)functie, voorziet in informatieverstrekking van het gebied.

De slenk ligt in het hart van de toegangspoort. De (heide)slenk verbeeldt de dalen die het afsmeltende ijs in het keileemplateau heeft gesneden. De slenk krijgt een natuurlijk karakter. Afhankelijk van het aanbod staat er water in de

slenk. De bedding bestaat uit keien van verschillend formaat. De randen hebben een natuurlijk, grasachtig karakter. De slenk biedt diverse speel- en zitaanleidingen.

Aan de westzijde van de toegangspoort ligt het geplooid maaiveld. Door de hogere ligging schijnt het gebied het centrale deel van de toegangspoort af van de slenk. Het geplooid maaiveld krijgt een natuurlijke inrichting met heide en heischrale graslanden. De plooiingen geven een beeld van de opstuwings van het grondvlak, zoals dat in de ijstijd is gebeurd. In het terrein liggen vier ruimtelijk samenhangende locaties die bomkraters symboliseren. Deze (gedraineerde) plekken bieden ruimte voor evenementen. In de directe omgeving hiervan is in het bestemmingsplan nog een bouwmogelijkheid opgenomen.

Het centrale voetpad loopt in een rechte lijn door het toegangspoortgebied. Het pad verbindt een aantal onderdelen in de toegangspoort en sluit aan de noordzijde aan op het familiepad.

In tegenstelling tot de omgeving ligt het voetpad volledig in een rechte lijn, verticaal en horizontaal. Daardoor snijdt het pad door alle hoogteverschillen heen.

Om het pad te verbijzonderen, wordt een afwijkende materialisering gekozen.

De uitkijktoren ligt in het noordelijk gebied van de toegangspoort op (het einde van) de as van het voetpad. De ligging aan de noordzijde maakt het mogelijk een goed zicht te bieden op de wijde omgeving, maar met name ook de grafheuvels en het reliëf van de Havelterberg. De vormgeving van de uitkijktoren moet aansluiten bij de thematiek van het gebied, bijvoorbeeld door in de uiterlijke vorm te refereren aan een Duitse luchtmachtoren. De trap in de toren draait om een as. Op de binnenspil kan informatie over de bodemopbouw worden weergegeven. Voor de toren wordt uitgegaan van een ontwerphoogte van het platform van 20 m boven maaiveld.

Het familiepad ligt aan de noordzijde van het toegangspoortgebied en loopt voor een belangrijk deel rond de schaapskooi. Het pad sluit aan op de centrale verblijfsruimte en het kaarsrechte voetpad. De lengte van het pad is maximaal 2 km. Het familiepad is goed toegankelijk voor gehandicapten en gezinnen met kinderwagens/buggy's. In de materialisering van het pad wordt daar rekening mee gehouden.

De centrale ruimte van het steunpunt wordt gevormd door een grote open ruimte, te gebruiken voor diverse evenementen. Gedacht wordt hierbij aan evenementen die een relatie hebben met de aard van de voorzieningen en functies van het steunpunt, zoals een markt voor streekproducten, schaapscheren et cetera.

De evenementen zullen een kleinschalig karakter hebben zonder forse uitstraling van licht en geluid naar de omgeving. Het gaat om maximaal tien evenementen per jaar, verspreid over maximaal 20 dagen. Deze evenementen worden in het algemeen gehouden in de periode mei tot en met september. De aanvangs- en sluitingstijden van de evenementen liggen over het algemeen

tussen 9.00 uur en 19.00 uur. Het maximaal aantal bezoekers bedraagt 3.000 bezoekers per dag.

Voor (geluid)overlast van evenementen bestaat geen landelijke regelgeving. De regelgeving daarvan is overgelaten aan de gemeenten. De gemeente Westerveld heeft echter in (het concept van) de Algemene Plaatselijk Verordening 2010 (APV) het houden van evenementen wat betreft het onderdeel geluid- en lichthinder niet opgenomen.

Voor het inkaderen van de beoogde evenementen is daarom aangesloten bij de APV. In de APV is opgenomen onder welke voorwaarden onversterkte muziek in inrichtingen kan worden gemaakt en een vergunning van de burgemeester benodigd is. Daarbij wordt verwezen naar artikel 2.18 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit). Op grond van dit artikel zijn door de gemeente voor genoemde activiteiten de volgende geluidsniveaus op de gevel van geluidgevoelige gebouwen vastgesteld.

Vastgestelde geluidsniveaus geluidgevoelige gebouwen

Type geluidsniveau	07.00- 19.00 u	19.00- 23.00 u	23.00- 07.00 u
$L_{Ar,LT}$ op de gevel (langtijdgemiddelde beoordelingsniveau)	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
L_{Amax} op de gevel (maximaal geluidsniveau)	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

Uit de tabel blijkt dat er sprake van twee typen geluidsniveaus, het langtijd-gemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidsniveau (L_{Amax}). Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau is het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in de loop van een bepaalde periode. Dit mag in de dagperiode de 50 dB(A), in de avondperiode de 45 dB(A) en in de nachtperiode de 40 dB(A) niet overschrijden. Overdag is dit geluidsniveau te vergelijken met licht autoverkeer op 30 m, eigen kantoorkamer, regen, koelkast.

Het maximaal geluidsniveau is het hoogste geluidsniveau gemeten in het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau. Dit maximale geluidsniveau mag in de dagperiode de 70 dB(A), in de avondperiode de 65 dB(A) en in de nachtperiode de 60 dB(A) niet overschrijden. Deze pieken in de dag- en avond- en nachtperiode kunnen bijvoorbeeld worden veroorzaakt door het dichtslaan van autoportieren.

Naast het evenemententerrein ligt een natuurgebied op relatief korte afstand (220 m). Voor vogels zijn geen grenswaarden vastgesteld. Bij dieren is vooral onderzoek naar broedvogels gedaan. Daaruit blijkt dat voor veel vogelsoorten potentiële broedgebieden minder aantrekkelijk worden wanneer het geluidsniveau boven een bepaalde drempelwaarde (40-45 dB(A)) uitkomt (Reijnen, 1996⁸). Als de grenswaarde voor vogels wordt daarom 43 dB(A)

⁸ Reijnen, M.J.S.M., R. Foppen & H. Meeuwssen, 1996. The effects of traffic on the density of breeding birds in Dutch agricultural grasslands.

aangehouden en deze grenswaarde zal ten tijde van de evenementen ter hoogte van kwetsbare natuurwaarden niet mogen worden overschreden.

In zijn totaliteit is hierbij het natuurgebied maatgevend. Als op 220 m het geluidsniveau vanwege het evenemententerrein niet hoger mag zijn dan 43 dB(A), zal de woning Van Helomaweg nr. 45, gelegen op 115 m van de grens van het evenemententerrein, een geluidsbelasting van minder dan 50 dB(A) kennen.

Het Vlinderparadijs blijkt daarbij niet maatgevend te zijn in dit kader. De winkel en het restaurant zijn geen geluidgevoelige objecten in de zin van de Wet geluidhinder. Ook ten aanzien van de vlindertuin als vorm van dierentuin moet worden vastgesteld dat deze geen geluidgevoelig object is in de zin van de Wet geluidhinder. Zowel in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren als in de Wet op de dierenbescherming als in het Dierentuinenbesluit zijn geen eisen opgenomen ten aanzien van geluid.

4.3.7

Het Vlinderparadijs Papiliorama

Het vlinderparadijs als dagrecreatieve voorziening past binnen de beoogde doelstelling van de Poort. Hoewel de aard van de attractie (tropische vlinders) niet vanzelfsprekend te is te herleiden naar het thema Oerlandschap, gekneed door ijs en oorlog, wordt door de ondernemer wel op dat thema ingespeeld in de buitenruimte. Hier ligt het accent op de lokale insectenwereld en uiteraard met name de vlinders. In relatie tot het natuurlijke karakter van het gebied Holtingerveld liggen daar sterke relaties en mogelijkheden.

In samenhang hiermee heeft het bedrijf concrete plannen om uit te breiden met een (halfondergronds) gebouw, een insectarium. De locatie en exacte vorm van dit gebouw staan nog niet vast, maar zal in de nabijheid zijn van het huidige vlinderparadijs.

Naast de hoofdfunctie vlinderparadijs heeft het bedrijf in het huidige gebouw een uitgebreide balie met verkoopprijs (circa 300 m²) en een restaurant (circa 300 m²) met een buitenterras (circa 300 m²).

Interieur van de entree van het vlinderparadijs Papiliorama

4.3.8

De schaapskooi

De functie van de huidige schaapskooi (bij Uffelte) zal worden ‘verplaatst’ naar het onderhavige plangebied. De nieuwe huisvesting voor de schaapskudde is geprojecteerd direct ten noorden van het huidige dagrecreatieve steunpunt en ten zuiden van de Havelterberg op een perceel van circa 6,6 ha.

Het voornemen is om naast de eigenlijke schaapskooi ook een hooiopslag en een machineberging te bouwen. De schaapskooi wordt opgedeeld in een hoofdkooi, een lammerkooi en een verblijfsruimte met pantry en toilet.

De oppervlakte van de lammerkooi kan, afhankelijk van het gebruik, variëren tussen de 100 m² en 160 m². De oppervlakte van de verblijfsruimte met pantry en toilet is ruim 22 m². Aan de voorzijde is een overkapping gepland ter breedte van 3 m met te openen luiken naar de lammerkooi. De ruimten worden rolstoelvriendelijk ingericht.

De aanwezigheid van water en krachtstroom en een betonnen vloer geven goede gebruiksmogelijkheden voor het ontwikkelen van doe-activiteiten. Deze

activiteiten kunnen na de lammerperiode plaats vinden van circa 1 mei tot 1 november.

De schaapskooi is primair bedoeld voor bedrijfshuisvesting van de Holtinger schaapskudde. De lammerkooi zal een multifunctioneel gebruik hebben; gedurende het recreatieve hoofdseizoen zal deze ruimte, samen met de voorruimte en de inforuimte, worden gebruikt voor educatieve en recreatieve activiteiten (eventueel gekoppeld aan evenementen die op het buitenterrein van de toegangspoort plaatsvinden).

Het gebruik van de lammerkooi, de overkapping met het erf en de informatie-ruimte bieden volgens de initiatiefnemers in dit perspectief onder meer de volgende mogelijkheden:

- Natuurorganisaties kunnen de locatie als vertrek en eindpunt voor hun excursies en doe activiteiten gebruiken.
- Natuurkunst. Centraal punt voor het opzetten van natuurkunstmanifestaties met mogelijkheid voor workshop.
- Kunstenaars kunnen gelegenheid worden geboden tijdelijk de ruimte te gebruiken als werkplaats.
- Workshops in relatie met het schapenbedrijf, zoals spinnen, verven en vilten.
- Met name in het weekend en de vakantieperiode kunnen demonstraties worden gegeven over het leven in de steentijd. Vuursteenbewerking, brongieten et cetera.
- Natuureducatieve projecten voor jongeren, gericht op de specifieke kenmerken van het gebied, kunnen worden opgezet.
- Kleinschalige wisselexposities over een specifiek thema kunnen worden ingericht.
- Ondernemers kunnen nieuwe streekproducten introduceren.

De huisweide krijgt een natuurlijk karakter, waarbij de mate van begrazing het uiteindelijke beeld bepaalt. De bebouwing refereert aan de typisch Drentse bouwstijl. Afrasteringen van de huisweide zijn van natuurlijk materiaal en ondergeschikt in het totaalbeeld.

Voor de route van de nieuwe schaapskooi naar het Holtingerveld zal gebruik worden gemaakt van de oude schapendrift. De oude schapendrift loopt vanuit het dorp rechtdoor naar de Havelterberg ten westen van het huidige Hunehuis. Deze schapendrift heeft van oorsprong een goede breedte. Hij moet echter in het kader van schapenontsluiting ten behoeve van de nieuwe kooi weer op breedte worden gebracht en worden verbeterd.

4.3.9

Informatieve en educatieve voorzieningen

Vanuit het uitvoeringsplan is aangegeven dat het dagrecreatief steunpunt in ieder geval de functie informatiepunt moet hebben. Nog niet duidelijk is of dit een zelfstandige functie zal zijn, of dat het deel uitmaakt van een andere voorziening. Het gaat hierbij om het realiseren van een informatiepunt over het gebied, over de specifieke waarden en de toeristische voorzieningen in de omgeving. Tevens zal hier verbeterde publieksinformatie beschikbaar zijn over de bijzondere kwaliteiten van het gebied. Overwogen kan worden om aan dit punt de promotie en verkoop van streekproducten toe te voegen.

In de huidige plannen wordt gedacht aan drie voorzieningen voor het geven van informatie over het gebied:

1. de TOP (het Toeristisch Overstap Punt;
2. gebiedsgerichte educatie (door middel van evenementen of een structurele voorziening; hetzij in het poortgebied, hetzij op de werf);
3. een uitgiftepunt van routematerialen/winkeltje; te combineren met een andere functie (al dan niet bestaand; nieuwe horecavoorziening of het vlinderparadijs).

4.3.10

Horeca

Uitgangspunt voor de ontwikkeling is dat er op de poort een volwaardige, laagdrempelige horecavoorziening aanwezig is. In principe is het goed denkbaar dat deze functie wordt gecombineerd met een van de andere voorzieningen.

4.3.11

Speelvoorzieningen

Voor jongere kinderen is een goede speelvoorziening onontbeerlijk. Hiermee wordt de locatie aantrekkelijk voor gezinnen met jonge kinderen maar ook bijvoorbeeld voor opa's en oma's die met hun kleinkinderen op pad zijn.

Een standaard speeltuin voegt echter weinig toe aan het huidige aanbod. De nieuwe speelplek wordt zo basaal en natuurlijk mogelijk gehouden waarbij de kinderen (en ouderen) worden uitgedaagd en uitgenodigd tot spel en vertier.

Op het steunpunt is voldoende ruimte om op basis van karakteristieke elementen uit het gebied een aantrekkelijke speelomgeving te vormen: klimmen op grote zwerfstenen, spelen met water, leem en zand, in kuilen, op heuvels en op wallen. Afhankelijk van de beheervorm van deze speelgelegenheid kunnen de voorzieningen worden geclusterd of meer verspreid over het steunpunt worden gesitueerd. Wellicht is een combinatie met een van de andere voorzieningen noodzakelijk.

4.3.12

Ontsluiting en bereikbaarheid

De entree van de Poort

De Poort is de duidelijk herkenbare entree van het gebied Holtingerveld. Het dient daartoe goed herkenbaar te zijn vanaf de Van Helomaweg. Het vormt als het ware de overgang van de openbare weg naar een 'andere wereld'. Daartoe is gekozen voor één enkele hoofdontsluiting van de Poort.

In samenhang met deze Poort moet ook de inrichting van de Van Helomaweg op dit punt worden aangepast om een veiliger, sprekender en een meer logische entree te ontwikkelen.

In verband met de mogelijke ontwikkelingen op de gemeentewerf is ervoor gekozen om de Van Helomaweg over een lengte van ongeveer 100 m her in te richten waarbij de entree van de Poort enerzijds en de zuidelijke entree naar het terrein van de gemeentewerf anderzijds de begrenzingen vormen.

De huidige entree van de gemeentewerf en het terrein van de Gasunie kan blijven bestaan, maar wordt ondergeschikt gemaakt aan de toegang naar de Poort. In deze herinrichting wordt tevens voorzien in goede en veilige oversteeken voor fietsers en voetgangers.

De bushaltes kunnen in deze herinrichting worden geïntegreerd.

De toegankelijkheid voor verkeer via de bestaande aansluitingen van enkele zandwegen op de Van Helomaweg vanuit het plangebied dient te worden beperkt. Dit vanwege verkeersveiligheidsaspecten in relatie tot het leggen van het accent bij de entree van de Poort.

De interne ontsluiting van de Poort

Enkele functies hebben te maken met regulier verkeer van leveranciers, bevoorrading en dergelijke.

Het gaat op het terrein van de Poort om gemiddeld 10 tot maximaal 15 verkeersbewegingen per dag. Het overgrote deel vindt plaats buiten de bezoeken. Dat betekent dat er geen afzonderlijke ontsluiting ten behoeve van dit verkeer hoeft te worden gerealiseerd.

Het familiepad bij de Poort

Het Uitvoeringsplan Toegangspoort Holtingerveld voorziet in de aanleg van een familiepad vanaf het parkeerterrein op en rondom de Poort. Een familiepad is

een (semi)verhard pad en daarmee toegankelijk voor de beoogde doelgroepen (gehandicapten en gezinnen met kinderen en opa's en oma's).

Er is een route ontworpen die niet al te lang is en langs enkele kenmerkende en verschillende onderdelen van de Poort voert en die voldoende rustpunten bevat voor gehandicapten.

Gerekend vanaf het oriëntatiepunt heeft het familiepad een maximale lengte van bijna 2.000 m. Indien wordt gebruikgemaakt van een kortsluiting over het terrein van de schaapskooi is de lengte circa 1.400 m. Het kortste rondje over het centrale gedeelte heeft een lengte van ongeveer 450 m.

Gezien de gangbare normstellingen (Handboek Samen Op Pad, Kenniscentrum Groen en Handicap, 2009) voor rollatorgebruikers en rolstoelrijders mag worden gesteld dat de genoemde lengten van het familiepad niet te groot zijn voor deze doelgroepen.

4.3.13

Natuurwaarden

Het plan voorziet in verschillende activiteiten om de natuurwaarden in het plangebied te vergroten.

Het gebied langs de Van Helomaweg wordt op een meer natuurlijke wijze ingericht door de jongere aanplant en de grasvelden om te zetten in een vegetatie die aansluit bij de Droge Heide in het aangrenzende gebied van de Havelterberg. Ook de andere groene delen van de centrale ruimte worden ingericht met gebiedseigen sortiment aan bomen, struiken en kruiden.

Het groengebiedje bij de entree van het gebied is nu geheel dichtgegroeid met opslag. Dit gebiedje zal worden opengelegd waarbij ook hier de natuurlijke vegetatie van het type Natte Heide zal worden hersteld en gestimuleerd.

Het terrein van de schaapskooi wordt halfnatuurlijk ingericht waarbij enkele poelen worden aangelegd.

Ten slotte worden de beide percelen aan de oostzijde van het plangebied natuurlijk ingericht. De vegetatie wordt ontwikkeld naar een halfopen vegetatie met Natte en Droge Heide, schraallandjes en enkele bosschages. In dit gebied zal in de vorm van aan te leggen poelen en laagten en maaiveldbewerkingen in het terrein een differentiatie in milieutypen worden nagestreefd. Getracht zal worden een leefmilieu voor kamsalamander te realiseren. Uiteraard zullen de archeologische waarden worden gerespecteerd.

De inrichting is conform het advies van de WIR (Werkgroep Inrichting Ruimte) in het Integraal ontwikkelingsadvies van landschap en recreatie rondom de Havelterberg.

Samen met te ontwikkelen educatieve en informatieve voorzieningen krijgt dit gebied een natuurlijk karakter met informatieve waarden gekoppeld aan bijvoorbeeld een educatief centrum en/of aan één of meer thematische routes.

Door op de hiervoor beschreven wijze de natuurontwikkeling in het plangebied te realiseren, ontstaat er een natuurlijke verbinding van de Havelterberg naar de Grote Startbaan via het poortgebied.

4.3.14

De routes vanuit de Poort

Het oriëntatiepunt in de Poort is het startpunt voor verschillende fiets- en wandelroutes door het Holtingerveld. Op bijgaand kaartje is aangegeven welke lengten de verschillende segmenten van de bestaande wegen en paden hebben. In een later stadium zullen de routes specifiek worden samengesteld.

In het kader van dit bestemmingsplan is de relatie van de Poort met de hunebedden aan de Hunebeddenweg wel van groot belang.

Om een mogelijke ongewenste tweedeling of scheiding in het recreatieve gebruik van het gebied Havelterberg (poort en hunebedden) tegen te gaan, is het van groot belang op een goede en logische wijze de beide hunebedden via voetpaden en fietspaden te verbinden met de Poort.

De afstand van het oriëntatiepunt bij de Poort tot de hunebedden bedraagt hemelsbreed 1.060 m. Tussen deze punten is reeds een verbinding aanwezig. Deze is samengesteld uit de bestaande wandelroute over de Havelterberg en het wandelpad over het dagrecreatieterrein. Een wandeling heen en terug heeft daarmee een lengte van ongeveer 2.100 m.

Uit onderzoek (De Boer et al, 2004) blijkt dat recreatieve wandelingen voor het leeuwendeel korter zijn dan 7,5 km. Afgezien van korte stukjes om de hond uit te laten, lopen de meeste recreanten zo'n 3,5 km tot 5 km.

Hiermee lijkt de afstand van hunebedden tot de Poort geen bezwaar om de hunebedden vanuit de Poort te bezoeken. Uiteraard dient de kwaliteit van de paden voldoende te zijn in combinatie met goede verwijzingen.

Van de recreatieve fietstochten in Nederland beperkt zich tweederde tot afstanden van minder dan 10 km, ruim 20% heeft een lengte van 10 km tot

FIETSTOCHTEN

30 km, 10% is 30 tot 60 km en circa 3% is meer dan 60 km lang. Dit blijkt uit gegevens van het CBS (2003).

De mogelijke fietsroutes vanuit de Poort over de bestaande fietspaden hebben een lengte van minimaal 4,5 km (via Hunebeddenweg) tot circa 7 km (via Genieput) tot circa 22 km (rondje Holtingerveld).

Hieruit blijkt dat de Poort prima kan functioneren als uitvalsbasis voor diverse fietstochten.

4.4

Overige ontwikkelingen

Buiten de voorzieningen van de eigenlijke poort zijn vanuit het Integraal Plan Havelte Oost nog meer hiermee samenhangende voorzieningen en ingrepen gepland. Het geheel moet worden gezien als een integraal samenhangend geheel. Dat wil zeggen, de haalbaarheid van de een hangt samen met de realisatie van de ander.

4.4.1

De gemeentewerf

Nu de huidige functie van de gemeentewerf op korte termijn wordt opgeheven, ontstaat ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Het beleid is erop gericht dat deze ontwikkelingen een aanvulling of een ondersteuning van de Poort Holtingerveld zullen betekenen.

Vooralsnog gaan de gedachten uit naar een verblijfsrecreatieve functie in de vorm van een hotel of horeca met hotelfaciliteiten.

Ook goed denkbaar is het ruimte creëren voor een educatieve slechtweervoorziening of een informatiecentrum, bijvoorbeeld over de Tweede Wereldoorlog. Door de ligging aan de overzijde van de Van Helomaweg zal veel aandacht aan een veilige oversteek moeten worden besteed.

In het algemeen gesteld: Een flexibele invulling gericht op themagerichte dagrecreatieve voorzieningen. Zo nodig kan een dienstwoning worden gerealiseerd.

Bij de ontwikkeling dient rekening te worden gehouden met milieutechnische aspecten, zoals de gasleiding en het gasontvangststation, de geluidhinder van het wegverkeer en van het gasstation en de UMTS-mast.

4.4.2

De Hunebeddenweg (uitvoeringsproject Integraal Plan Holtingerveld)

De Hunebeddenweg

De Hunebeddenweg wordt afgesloten voor (doorgaand) verkeer. Er zal een regeling worden ingesteld dat de bereikbaarheid van het Hunehuis voor gasten, personeel en leveranciers blijft gegarandeerd.

De asfaltverharding van de Hunebeddenweg wordt verwijderd. Omdat ook de fietsers gebruikmaken van deze verharding moet worden voorzien in het door-

trekken van het huidige halfverharde fietspad langs de Hunebeddenweg tot aan de Van Helomaweg.

De parkeerplaats bij de Hunebeddenweg (uitvoeringsproject Integraal Plan Holtingerveld)

Het uitgangspunt is dat de huidige parkeerplaats van Staatsbosbeheer aan het begin van de Hunebeddenweg wordt opgeheven waarbij alleen enkele (tien stuks) plaatsen behouden blijven voor gehandicapten. Uitgegaan wordt van auto's waarvan de bestuurders een gehandicaptenpas bezitten. Het gebruik in familieverband (ouders gehandicaptenpas, kinderen niet) zal daarmee echter worden beperkt. De beheersbaarheid en controleerbaarheid zullen zonder intensief toezicht of technische oplossingen echter in alle gevallen een aandachtspunt blijven.

De afstand van het parkeerterrein aan de Hunebeddenweg tot de hunebedden bedraagt 200 m; heen en terug dus 400 m minimaal.

Gezien de gangbare normstellingen (Handboek Samen Op Pad, Kenniscentrum Groen en Handicap, 2009) voor rollatorgebruikers en rolstoelrijders mag worden gesteld dat de genoemde lengten van het familiepad niet te groot zijn voor deze doelgroepen.

Als de asfaltverharding van de Hunebeddenweg geheel zal worden verwijderd, wordt daarmee de bereikbaarheid van de hunebedden voor gehandicapten beperkt. Een oplossing hiervoor kan zijn om het fietspad zodanig aan te leggen dat het ook door gehandicapten kan worden gebruikt.

Het familiepad bij de Hunebeddenweg (uitvoeringsproject Integraal Plan Holtingerveld)

Het Integraal Plan Havelte Oost voorziet in de aanleg van een familiepad vanaf het parkeerterrein naar de hunebedden. Een familiepad is een (semi)verhard pad en daarmee toegankelijk voor de beoogde groep gehandicapten. Doel van dit pad is voor de specifieke doelgroep een geleide voorziening te bieden om de natuur en de hunebedden te kunnen zien en bezoeken.

Het beoogde familiepad heeft globaal een lengte van 900 m gerekend vanaf de parkeerplaats. Gezien de gangbare normstellingen (Handboek Samen Op Pad, Kenniscentrum Groen en Handicap, 2009) voor rollatorgebruikers en rolstoelrijders mag worden gesteld dat de genoemde lengte van het familiepad niet te groot is voor deze doelgroepen. Wel van belang is dat er voldoende rustpunten worden gecreëerd.

Een toevoeging voor de bereikbaarheid van de Hunebedden

De bereikbaarheid van de hunebedden vanuit de Poort zou kunnen worden verbeterd door middel van een (gemotoriseerde) vervoersvoorziening, zoals een pendeldienst van het treintje (zie foto) of een paard-en-wagen tussen de hunebedden en de Poort.

Hiervoor zou de schapendrift langs het Hunehuis kunnen worden gebruikt. Onderzocht moet worden of de beoogde verbetering ten behoeve van de kudde niet strijdig is met dit beoogde gebruik.

Ook andere paden rondom de eigenlijke Havelterberg, evenals het fietspad langs de Van Helomaweg, zouden hiertoe kunnen worden gebruikt. De route-lengte gerekend vanaf het oriëntatiepunt bedraagt dan circa 4.100 m.

4.4.3

Parkeervoorzieningen langs de Van Helomaweg en bij het theehuis

De parkeerstroken langs de Van Helomaweg zijn in een plateau gesitueerd in een gedeelte met een snelheidsbeperking tot 60 km.

Echter, het verkeersbeeld en de relatieve snelheid van het gemotoriseerd verkeer op deze weg in relatie tot activiteiten die plaatsvinden rond het parkeren van auto's, kunnen bijdragen tot onveilige situaties. Dit betekent dat het uit het oogpunt van verkeersveiligheid een goede zaak is deze op te heffen.

Het betreft hier een zaak die zowel het Theehuis 't Hunebed als de wegbeheerder (provincie Drenthe) aangaat. Hierover zal nader overleg plaatsvinden. Dit onderdeel komt terug in het maatregelpakket van het Integraal Plan Holtingerveld en wordt hier daarom niet verder uitgewerkt.

4.4.4

Theehuis 't Hunebed

Bron: www.theehuis-hunebed.nl

Het theehuis 't Hunebed heeft ruime bouw mogelijkheden in het vigerende bestemmingsplan. Het plan geeft ruimte voor maximaal 2.600 m² te bebouwen oppervlak ten behoeve van de functie horeca plus logies. Momenteel is ongeveer 350 m² bebouwde oppervlakte aanwezig.

Recent is de kiosk/snackcounter uitgebreid met een toevoeging aan de binnenruimte met 100 zitplaatsen en aan de buitenruimte met 100-200 zitplaatsen.

De huidige toekomstplannen van de eigenaren zijn volgens een stappenplan:

- uitbreiden speeltuin met een paar toestellen;
- verdubbelen van de omvang van het theehuis. De bouwtekeningen zijn gereed;
- men oriënteert zich op het realiseren van een motel (in twee fasen) in twee verdiepingen. Het motel is globaal gesitueerd in een strook langs de speeltuin.

Om het parkeerprobleem rond het theehuis op te lossen, wordt overwogen om het perceel weiland aan de overzijde van de Schierbosweg opnieuw te gebruiken voor parkeren. In het verleden is dit perceel ook reeds hiervoor gebruikt.

De relatie tussen de berekende parkeerbehoefte voor het theehuis en de in het bestemmingsplan beoogde planologische regeling voor het parkeren aan de overzijde van de zandweg is als volgt.

De berekende parkeerbehoefte voor de huidige situatie bedraagt 123 parkeerplaatsen. (Zie paragraaf 4.1.5 Het parkeeronderzoek.) Deze berekening is gebaseerd op tellingen van de gemeente, op tellingen uitgevoerd voor het integraal plan en op tellingen van het Theehuis 't Hunebed zelf.

De berekening voor de uitbreiding is uitgevoerd aan de hand van de normen van het CROW.

De huidige capaciteit van de strook langs het fietspad is circa 35-40 plaatsen. Volgens mededelingen van het theehuis zou de capaciteit van het wekje ongeveer 100 plaatsen zijn. De oppervlakte is circa 23 m bij 100 m = 2.300 m². Volgens de norm van 25 m² per parkeerplaats heeft dit wekje een capaciteit van circa 90 auto's. De werkelijkheid zal wel in de buurt van de 100 plaatsen liggen. De totale capaciteit op 'eigen erf' is dus tussen de 125 en 140 plaatsen.

Dit dekt de huidige parkeerbehoefte. Er is dus geen sprake van een zodanige overcapaciteit dat er een ongewenste verschuiving plaatsvindt van bezoekers aan de hunebedden die hier hun auto's kunnen gaan stallen.

Zo gauw uitbreiding plaatsvindt, moet elders naar aanvullende parkeercapaciteit worden gezocht. In de berekeningen is aangegeven dat voor de uitbreiding van het theehuis met 350 m² reeds 50 plaatsen extra nodig zijn.

Ook het officiershotel direct ten noorden van het theehuis kampt met regelmatige terugkerende parkeerproblemen. Er wordt in die situaties langs de Van Helomaweg, op het parkeerterrein aan de Hunebeddenweg en elders in het gebied geparkeerd.

Onderzocht zal worden of er geen oplossing mogelijk is om beide parkeerproblemen integraal op te lossen.

4.5

Lichthinder

Voorkomen zal worden dat de ontwikkeling van het steunpunt een toename van de lichthinder naar de omgeving teweegbrengt.

Ten aanzien van mogelijke lichthinder als gevolg van de beoogde ontwikkelingen kan worden gesteld dat daar nauwelijks sprake van zal zijn. De beoogde functies schaapskooi, vlinderparadijs, informatiepunten zullen in relatie tot de dagrecreatieve functie vrijwel geen lichtbehoefte hebben. De kas van het Vlinderparadijs zal wel verlicht zijn, maar is 's avonds donker. Wellicht de horecafunctie en licht uit oogpunt van veiligheid zal een rol spelen.

De parkeerterreinen zullen niet uitgebreid behoeven te worden verlicht. Bovendien kan worden gewerkt met automatische bewegingsdetectie. Specifieke energiezuinige armaturen en lampen en het toepassen van tijdschakelaars zullen de lichtproductie naar de omgeving tot een minimum beperken.

Bij evenementen in de avonduren kan licht noodzakelijk zijn. Dit is maximaal tienmaal per jaar (het maximaal aantal evenementen) en kan bij vergunning worden geregeld.

Met betrekking tot het licht in relatie tot de kwetsbare flora en fauna is in de natuurtoets (zie ook paragraaf 5.3) aangegeven dat habitattypen ongevoelig zijn voor verstoring door geluid en licht en dat er daarom geen sprake is van negatieve effecten als gevolg van de inrichting en het gebruik van de toegangspoort.

Er kunnen mogelijk wel negatieve effecten optreden op typische diersoorten van habitattypen. Typische soorten van Droge Heide betreffen reptielen (onder andere levendbarende hagedis) en enkele vogelsoorten. Deze laatste groep is wel gevoelig voor licht (en geluid), maar de afstand van het habitatype Droge Heide op de noordhelling van de Havelterberg tot aan het plangebied is te groot om tot een negatief effect te leiden.

O n d e r z o e k e n

5

Naar aanleiding van grenzen die zijn vastgesteld in paragraaf 4.6 zijn een aantal onderzoeken verricht.

5.1

Bodem

Het voornemen voorziet in het realiseren van een aantal gebouwen. Voordat de gemeente echter een omgevingsvergunning voor het bouwen zal afgeven, moet duidelijk zijn of de milieuhygiënische gesteldheid van de bodem geschikt is voor het toekomstige gebruik.

In het plangebied is ten behoeve van de vestiging van het vlinderparadijs in 1998 een milieutechnisch onderzoek⁹ uitgevoerd op het dagrecreatief steunpunt. De conclusie was dat uit milieuhygiënisch oogpunt geen beperkingen aan de gebruiksmogelijkheden van het terrein hoeven te worden gesteld.

Van de overige delen van het plangebied is geen historisch gebruik bekend dat aanleiding is om de percelen milieuhygiënisch als verdacht aan te merken.

Voordat er wordt gebouwd, zal een projectgericht bodemonderzoek moeten plaatsvinden.

5.2

Archeologie

Archeologische waarden dienen op grond van de Monumentenwet 1998 te worden mee gewogen in de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen. De belangrijkste uitgangspunten van de wet zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt, financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of voor een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden.

⁹ Rapport inzake het verkennend bodemonderzoek aan de Van Helomaweg te Havelte. Documentnummer 10289-63986.RAP, Oranjewoud BV in opdracht van de gemeente Westerveld, september 1998.

Beleid provincie

Uitgangspunt voor het beleid is het archeologisch erfgoed op de vindplaats zelf te behouden. Bij de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden, waarvoor een middelhoge tot hoge verwachtingswaarde wordt aangegeven, dient de verstoorder, door middel van een vooronderzoek, na te gaan of en waar zich archeologische waarden in de bodem bevinden. Bij gebieden met een lage verwachtingswaarde dient nagegaan te worden of er (potentieel) belangrijke vondsten bekend zijn (in ARCHIS, de archeologische database van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek).

Archeologische waarden in het plangebied

Het plangebied ligt als geheel in een gebied met een hoge tot middelhoge verwachting voor archeologische waarden. Het dagrecreatieterrein en het terrein van de gemeentewerf liggen in een gebied met een middelhoge verwachting.

Het terrein van het theehuis 't Hunebed heeft op de IKAW-kaart een hoge verwachtingswaarde. Dit betekent dat ten behoeve van de beoogde bouwactiviteiten een vooronderzoek nodig is naar archeologische waarden.

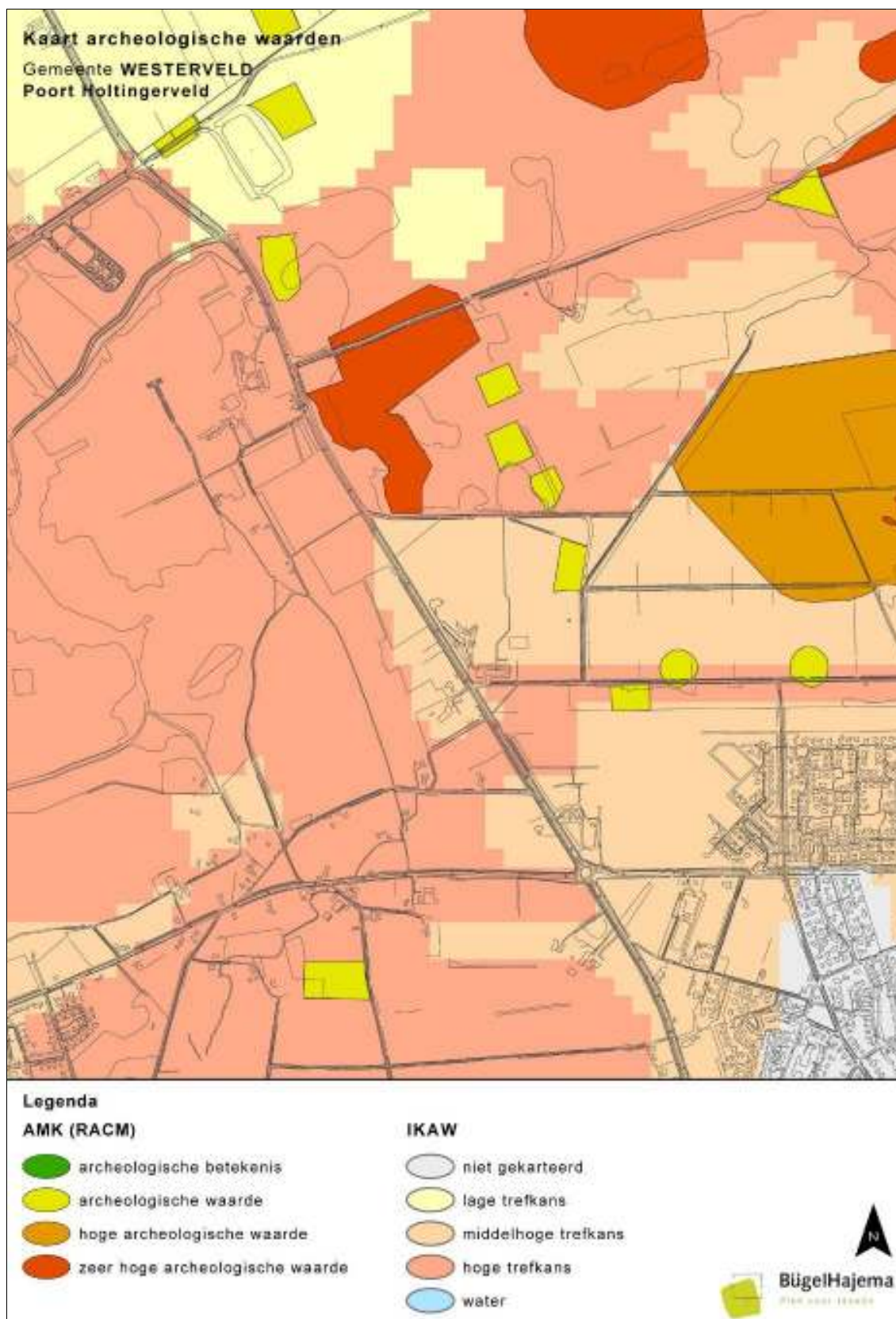
Archeologische monumentenkaart

Delen van het gebied Havelterberg zijn in het verleden reeds uitgebreid onderzocht. Binnen het noordoostelijke terreingedeelte ten noorden van het vlin-derparadijs ligt een gedeelte dat is aangeduid met archeologische waarde.

Uit de Archeologische Monumentenkaart blijkt dat de beoogde bebouwing buiten de gebieden met een archeologische waarde liggen.

Een uitzondering hierop is het tracé van het beoogde familiepad ten noorden van de Hunebeddenweg. Dit loopt door of net langs een gebied met een zeer hoge archeologische waarde (AMK-terrein). Voorwaarde voor aanleg van dit pad over AMK-terrein is dat de bodem niet mag worden omgewoeld. Hieraan kan bij het ontwerp en de aanleg van het pad voor het grootste deel van het tracé worden tegemoet gekomen. Op één punt is zodanig reliëf aanwezig dat mogelijk een deel van de bodem zal moeten worden weg gegraven. Op dit moment wordt onderzocht of dit punt noodzakelijkerwijs overlapt met het AMK-terrein of niet. Mocht dit wel zo zijn, dan zal hiervoor vergunning moeten worden verleend door het RACM¹⁰.

¹⁰ Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten

IKAW-kaart

In 1992 heeft de Rijksdienst voor oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) een rapport opgesteld voor het gebied aan de oostkant van de Van Helomaweg. Hierin is een archeologische kartering, inventarisatie en waardering van het gebied opgenomen. Uit dit onderzoek is gebleken dat de (vroegere) woongebieden in meer of mindere mate zijn aangetast. Dit zijn echter gebieden die zich nu, gelet op de kwetsbaarheid, in principe niet (meer) lenen voor educatief-recreatieve doeleinden.

De educatief-recreatieve waarde van de grafheuvels en andere begravingen zijn gering. De historische sporen bezitten wel een zekere cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke waarde, maar zijn alleen als aanduiding op de kaart meegenomen.

Op basis van de beschreven situatie zal het ROB worden betrokken bij de concrete vormgeving van het plan.

Voor de verwachtingswaarden die de gemeentelijke beleidsadvieskaart uitsprekt - en waar een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken (voorheen aanlegvergunning) van toepassing is - geldt ook dat bij bodemingrepen in die delen van het plangebied die een middelhoge tot hoge verwachtingswaarde hebben, onderzoek nodig is.

Conclusie en aanbevelingen

Het gehele gebied heeft een middelhoge tot hoge verwachtingswaarde. Ten behoeve van de beoogde bouwactiviteiten is dan ook een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Voor het plandeel Toegangspoort is dat reeds uitgevoerd. Voor de resultaten en conclusies van dat onderzoek wordt verwezen naar de separate bijlage. Voor grondwerkzaamheden dieper dan 0,30 m en met een grotere oppervlakte dan 100 m² is een omgevingsvergunning nodig voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden (voorheen aanlegvergunning).

5.3

Ecologie

Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen ten aanzien van de natuurwetgeving, heeft een onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied plaatsgevonden. Tevens is gekeken naar effecten op beschermde gebieden in de omgeving. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd door Bureau Bakker (2007 en 2010). Het doel hiervan is om na te gaan of het plan in overeenstemming met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 of de Ecologische Hoofdstructuur kan worden uitgevoerd. In deze paragraaf worden de belangrijkste bevindingen en conclusies van dit onderzoek weergegeven.

5.3.1

Voortoets Natura 2000

GEBIEDSBESCHERMING

De Natuurbeschermingswet 1998 schrijft voor dat er ten gevolge van (ruimtelijke) ingrepen geen negatieve effecten op beschermde Natura 2000-gebieden mogen plaatsvinden. Het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied Havelte-Oost (Holtingerveld). Om te onderzoeken of er sprake is van negatieve effecten, is in het plangebied een voortoets uitgevoerd door Buro Bakker (2010).

Uit de toetsing blijkt dat de geplande ingrepen en activiteiten in en rond het plangebied niet zullen leiden tot (significant) negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelen van habitattypen en soorten van het Natura 2000-gebied Holtingerveld. In cumulatie met de gepresenteerde ingrepen uit het Integraal Plan leidt het zelfs tot een versterking van de natuurwaarden op en rond de Havelterberg. In het aanwijzingsbesluit Natura 2000 Havelte-Oost worden twee belangrijke diersoorten genoemd: tapuit en kamsalamander. In of rond het plangebied worden geen specifieke maatregelen ten behoeve van de tapuit gepland. De tapuit broedt op grote afstand van het plangebied (> 500 m). Negatieve effecten worden derhalve niet verwacht.

Voor de kamsalamander (buiten het plangebied) zullen op diverse plaatsen poelen worden geschoond en enkele nieuwe poelen worden aangelegd. Ook binnen het plangebied zullen enkele poelen worden aangelegd waar de soort zich op termijn mogelijk kan vestigen.

Holtingerveld is ook voor een aantal vegetatietypen aangewezen als beschermingsgebied:

- stuifzandheide met struikheide;
- zure vennen;
- natte heiden;
- droge heiden;
- heischraal grasland.

Deze vegetatietypen zijn verspreid buiten het plangebied aanwezig. Sommige vegetatietypen zijn gevoelig voor betreding. De plannen vormen geen bedreiging voor deze vegetatietypen, omdat de hoofdstromen recreanten binnen het plangebied zullen worden opgevangen. Gecombineerd met de maatregelen elders in het natuurgebied, zal de recreatieve druk binnen het natuurgebied afnemen en rond de Holtingerpoort toenemen. Bovendien mag in principe niet buiten de paden worden gewandeld.

De recreatiedruk wordt dus verlegd naar de poort. De geleiding van wandelaars en fietsers zal plaatsvinden via bestaande paden.

Conclusies toetsing Natuurbeschermingswet

Uit het rapport van Buro Bakker, dat als separate bijlage aan dit plan is toegevoegd, blijkt dat er geen significant negatieve effecten op de Natura 2000-doelen worden veroorzaakt door de planontwikkeling. In cumulatie met de gepresenteerde ingrepen uit het Integraal Plan - dat tijdens of voorafgaand aan de inrichting van de toegangspoort specifieke maatregelen zullen worden genomen om de rust in het gebied rond de hunebedden te versterken - leidt het zelfs tot een versterking van de natuurwaarden op en rond de Havelterberg.

5.3.2

Soortenbescherming (Flora- en faunawet)

Volgens het rapport van Bakker (2007) komen in het plangebied een aantal beschermde planten- en diersoorten voor. Het onderzoek van Bakker hield echter rekening met een ruimer plangebied. Inmiddels is het plangebied verkleind. Tevens is duidelijk geworden dat sommige soorten, die in de rapportage van Bakker nog als mogelijk voorkomende, beschermde soorten in het plangebied werden genoemd, hoogstwaarschijnlijk niet in het geactualiseerde plangebied voorkomen.

Sommige beschermde planten zijn gevoelig voor betreding. In het plangebied komen ook beschermde dieren voor. Voor het grootste deel hiervan geldt op voorhand een vrijstelling, omdat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor enkele kwetsbare en beschermde soorten is het niet zeker of ze in het plangebied voorkomen, maar het zou wel kunnen op grond van aanwezige terreinkenmerken en begroeiing. Het gaat vooral om eekhoorn, vleermuizen en enkele soorten amfibieën. Reptielen als adder, hazelworm en gladde slang komen voor in het aangrenzende natuurgebied. Het voorkomen in het plangebied is onwaarschijnlijk. Het kan hooguit gaan om een enkel zwerwend exemplaar. Wat betreft de zoogdieren zou een nader onderzoek in het zomerseizoen noodzakelijk kunnen zijn. Dit onderzoek wordt van belang als duidelijk is welke bomen of struiken moeten worden gekapt. Van amfibieën

en reptielen zijn gegevens beschikbaar¹¹. Ten aanzien van broedvogels geldt dat in het broedseizoen niet met werkzaamheden mag worden gestart. Ook ten aanzien van de Flora- en faunawet geldt dat het leefgebied voor veel soorten ten gevolge van de nieuwe inrichting zal verbeteren. Zo kan door de aanleg van poelen en heischrale vegetaties het leefgebied van amfibieën als kamsalamander en andere soorten worden versterkt. Indien bomen worden gekapt, zal vooraf wel aanvullend onderzoek naar vleermuizen en eekhoorn moeten plaatsvinden.

5.4

Water

In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een verslag te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: 'het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten'.

Het kader voor de watertoets is het vigerend beleid (Waterbeheerplan Reest en Wieden, Vierde Nota waterhuishouding, Waterbeleid 21e eeuw, Europese Kaderrichtlijn water en de beleidslijn Ruimte voor de Rivier). De watertoets wordt uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water. Voor details wordt verwezen naar de genoemde beleidsdocumenten. De watertoets is uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan, waarin zijn opgenomen:

Dagrecreatieterrein (DRS):

- uitbreiding vlinderparadijs met ondergronds insectarium;
- informatiecentrum;
- kleinschalig kinderspeelpark;
- uitbreiding parkeerruimte;
- aanpassing wandelpadenstructuur.

Agrarische percelen:

- schaapskooi;
- wandelpaden.

Natuurgebied:

- beperking aantal parkeerplaatsen;
- afsluiten Hunebeddenweg voor doorgaand gemotoriseerd verkeer;
- aanleg (half)verhard familiepad;
- plaatselijk houtkap ten behoeve van de landschappelijke kwaliteit.

¹¹Werkgroep reptielen en amfibieën Westerveld, vertegenwoordigd in een werkgroep binnen het project.

Onderhavig plan ligt in een zone van hydrologische beïnvloeding volgens het waterbeheerplan van het waterschap. In deze zone kan een verandering van de grondwaterstand als gevolg van het plan negatieve gevolgen hebben voor de omliggende functies. De grondwaterstand mag in het plan niet worden gewijzigd.

In 2005 heeft een projectgroep van de provincie Drenthe zich gebogen over de vraag wat de toekomst is van de grondwaterwinning Havelterberg. Een eerste inventarisatie leidde tot de conclusie dat het beëindigen van de waterwinning geen of hooguit een minieme invloed heeft op de natuurlijke waarden van het topsysteem (de hydrologie van de bovenste bodemlagen) en dat alleen in het oostelijke deel van het gebied (Beslisdocument grondwaterwinning Havelterberg d.d. 27/01/05).

Dit betekent dat het al dan niet stopzetten van de waterwinning Havelterberg geen effect zal hebben op het beoogde gebruik van het plangebied in dit project.

In het plangebied is een hydrologisch onderzoek¹² uitgevoerd door de Grontmij uit Assen. Aan de hand van grondboringen en peilbuizen is de bodemopbouw en de hydrologie in kaart gebracht. De conclusie van het onderzoek is dat de uit te voeren maatregelen geen effect zullen hebben op de grondwaterstand en op de hydrologie van het natuurterrein.

Het gebied van de toegangspoort en de beoogde locatie van de beheerboerderij/schaapskooi ligt binnen het grondwaterbeschermingsgebied van de waterwinning van Vitens. Aan voorzieningen als parkeren en het houden van vee worden geen bijzondere eisen gesteld naast de algemeen geldende wettelijke eisen (Provinciale Milieuverordening Drenthe).

Vitens heeft als beleid dat de netto milieubelasting van de bodem niet mag toenemen door planvorming. Over eventuele extra voorzieningen (voorzuiivering regenwater van verhard oppervlak en dergelijke) kan nader overleg worden gevoerd in de voorbereidingsfase.

Omdat het plangebied deel uitmaakt van een grondwaterschermingsgebied en afstromend hemelwater ter plaatse moet worden geïnfilteerd of tijdelijk moet worden geborgen, is milieuhygiënische kwaliteit van het hemelwater een belangrijk aandachtspunt.

Dit kan zowel gelden voor oplosbare stoffen uit de schapenmest als voor oliehoudende verontreinigingen afkomstig van het gebruik als parkeerplaats.

In ieder geval moeten aanvullende voorzieningen worden getroffen rond de parkeerplaats aan de zuidkant van het plangebied.

¹²Hydrologisch onderzoek Havelterberg; hydrologisch onderzoek naar de mogelijke effecten op uitvoering Projectplan Havelterberg 2009, Grontmij, feb 2007.

Uitwerking

Het plangebied wordt grotendeels omringd door een Natura 2000-gebied. Vanwege de aanwezigheid van plaatselijk vrij zeldzame flora op de flank van de Havelterberg is het noodzakelijk om effecten ten gevolge van maatregelen in het plangebied zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken. Om de draagkracht te vergroten, wordt aanbevolen om oppervlakkig te gaan ontwateren om het water zoveel mogelijk in het gebied vast te houden en de bestaande hydrologie zo min mogelijk te verstoren. Wellicht is het mogelijk om water afkomstig uit het plangebied elders toe te passen. Uitgangspunten bij het ontwerpen van het aan te leggen ontwateringssysteem zijn:

- draagkracht vergroten van de te betreden terreinen en wegen;
- oppervlakkige ontwatering om de effecten op de hydrologie zoveel mogelijk te beperken;
- mogelijkheid creëren om het drainagewater in de toekomst vast te houden in de omgeving.

Drainage

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de (schijn)grondwaterspiegel tot vlak onder het maaiveld kan stijgen. De teelaardelaag bestaat uit lemig zand, waarvan de doorlatendheid gering is ten opzichte van schoon leemarm zand. Door capillaire werking kan de teelaardelaag verweken, waardoor de draagkracht afneemt. Het drainagewater dient te worden afgevoerd naar een nog aan te leggen poel in het zuidwesten van het gebied. In potentie is het grondwater geschikt om toe te passen in de nabije omgeving. Toepassing van het drainagewater in de omgeving vergt aanvullende maatregelen, die niet/nog niet zijn uitgevoerd. In dit advies zal worden uitgegaan van een drainageadvies, waarbij (vooralsnog) wordt afgewaterd op een of meerdere nieuwe poelen in het zuidoostelijke deel van het plangebied. Om de mogelijkheid te behouden om water uit het gebied toe te passen in de nabije omgeving worden in maatregelen geadviseerd, waardoor dit in de toekomst mogelijk blijft.

Gezien de lemige aard van de bovengrond dient te worden gedraineerd met PVC- of PE-ribbel drains met een diameter van 80 mm die zijn voorzien van een polypropyleen (PP) omhulling met een O-90 getal van 450. De afstand tussen de drainagebuizen dient maximaal 5,0 m te bedragen. De drains worden op circa 0,60 m-mv aangelegd, waarbij de sleuven worden opgevuld met drainzand. De drainagebuizen monden uit in PVC-controleputten met een diameter van 315 mm, waarbij de putten zijn voorzien van een doorspuitvoorziening. De controleputten worden met elkaar verbonden met een gesloten PVC-leiding met een diameter van 125 mm.

Door gebruik te maken van twee panden is het mogelijk om water van het noordelijke deel van het terrein apart af te koppelen. Hierdoor ontstaan meer mogelijkheden om in de toekomst het water toe te passen in het plangebied. Halverwege het gebied dienen daarom extra afvoerleidingen te worden aange-

legd richting de poelen. Er is daardoor sprake van twee afzonderlijke samengestelde drainagesystemen. Verder zuidelijk liggen de twee leidingen parallel aan elkaar. Beide leidingen voeren het water af naar de poel, waarbij overtollig water wordt afgevoerd naar de Reusloot.

Ter plaatse van de parkeerplaats wordt aanbevolen om tot N.A.P. +8,00 m of tot op de keileem te ontgraven. Na het aanbrengen van het drainagesysteem dient 0,80 m goed drainerend zand te worden aangebracht tot N.A.P. +8,80 m (as van de weg). In het wegcunet dienen aan weerszijden drainagestrengen te worden aangebracht, evenals aan het uiteinde van de parkeerplaats. Er dient te worden gedraineerd met PVC- of PE-ribbeldrains met een polypropyleen (PP) omhulling met een O-90 getal van 450. De diameter van de drainage is 60 mm en dient te worden aangebracht op circa 0,80 m-mv (toekomstig). De drainagebuizen monden uit in PVC-controleputten met een diameter van 315 mm met doorspuitvoorziening. De controleputten worden met elkaar verbonden met een gesloten PVC-leiding met een diameter van 125 mm.

Watertoets

Toename verharde oppervlak

In het plan vindt een toename van verhard oppervlak plaats door het bij recht bestaan van de aanleg van parkeerplaatsen binnen de functies 'horeca' en 'recreatie-dagrecreatie'. Het waterschap adviseert om bij deze parkeerplaatsen doorlatende materialen toe te passen, zodat het effect op de waterhuishouding gering is. Deze doorlatende verharding kan mogelijk ook worden gebruikt als zuiverende voorziening voor het afstromende regenwater.

Daarnaast wordt in het plan rekening gehouden met waterberging als gevolg van het afstromende regenwater van dakoppervlakken. Centraal in het plangebied wordt een laagte gecreëerd waarin het water wordt geborgen en vertraagd wordt afgevoerd. Daarnaast dient deze laagte voor de opvang van drainagewater.

Verkleining stroomgebied de Reu

Het plan bevindt zich in het afvoergebied van de Reu. In het plan liggen mogelijkheden om het water op goede wijze te reguleren en de waterafvoer naar de Reu te beperken. Dit komt ten gunste van de afvoersituatie van de Reu in extreme omstandigheden. De maatregelen ten behoeve van de Reu die binnen het plan kunnen worden genomen, zullen in overleg met het waterschap worden uitgevoerd.

Uitgaande van de door de initiatiefnemer geleverde informatie komt waterschap Reest en Wieden tot het volgende advies:

"De procedure in het kader van de watertoets is gevoerd conform de Handreiking Watertoetsproces III. Het waterschap Reest en Wieden geeft een positief wateradvies".

Het waterschap wil graag betrokken zijn bij de technische uitwerking van het uitbreidingsplan, zodat het watersysteem in relatie tot de afvoer van de Reu op goede wijze wordt ingericht.

5.5

Wegverkeerslawaa

Het bestemmingsplan biedt onder andere de mogelijkheid tot het realiseren van een bedrijfswoning. De Wet geluidhinder beschouwt woningen als zogenaamd geluidsgevoelige objecten. Onderzocht dient te worden of de betreffende woning moet worden getoetst aan de Wet geluidhinder.

WET GELUIDHINDER

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones, met uitzondering van wegen die zijn gelegen binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. Buiten de bebouwde kom bedraagt de zonebreedte voor tweestrookswegen die aan weerszijden van de weg gerekend vanuit de wegas, in acht moet worden genomen 250 m. Ingeval van het realiseren van geluidsgevoelige bebouwing binnen deze zone dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden.

De mogelijk te realiseren bedrijfswoning ligt in de zone van de provinciale weg N353 (Van Helomaweg) en deze weg kent daar ter plaatse een snelheidslimiet van 60 km/uur. Ten behoeve van de te realiseren bedrijfswoning dient derhalve een akoestisch onderzoek te worden verricht.

Behoudens situaties waarbij door Gedeputeerde Staten of burgemeester en wethouders een hogere waarde is vastgesteld, geldt voor geluidsgevoelige bebouwing binnen een zone als hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel 48 dB (Wet geluidhinder 2006). Bij het voorbereiden van een ruimtelijk plan dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op grond behorende bij een zone dient door burgemeester en wethouders akoestisch onderzoek te worden ingesteld (artikel 77 van de Wet geluidhinder).

NORMEN

Indien de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde van 48 dB te boven gaat, kunnen, mits gemotiveerd, burgemeester en wethouders een hogere waarde vaststellen (artikel 83 van de Wet geluidhinder).

Indien het nog niet geprojecteerde geluidsgevoelige bebouwing langs een aanwezige weg betreft, kunnen burgemeester en wethouders in 'buitenstedelijk' gebied een hogere waarde tot maximaal 53 dB vaststellen.

Uit waarnemingen van de provincie Drenthe blijkt dat in 2007 de verkeersintensiteit op de Van Helomaweg (N353) 4.579 motorvoertuigen per etmaal bedroeg.

VERKEERSINTENSITEITEN
EN BEREKENINGEN

Op basis van de verkeersontwikkeling in het verleden en de introductie van nieuwe, verkeersgenererende functies in het plangebied valt te verwachten dat de intensiteit op de Van Helomaweg in 2020 zal zijn gestegen tot circa 5.770 mvt/etm.

Berekend is de 48 dB-geluidscontour onder vrijeveldcondities. Dat wil zeggen, dat geen rekening is gehouden met eventuele afschermdende bebouwing tussen de woning en de Van Helomaweg. Van de uitkomst is 2 dB afgetrokken op grond van artikel 110g van de Wet geluidhinder 2006. De 48 dB-geluidscontour ligt op ongeveer 49 m uit de as van de Van Helomaweg. Het rekenblad is opgenomen in de bijlagen.

De te realiseren bedrijfswoning zal op grotere afstand uit de as van de Van Helomaweg en daarmee op een grotere afstand dan de 48 dB-geluidscontour worden gerealiseerd. De normen zoals die in de Wet geluidhinder zijn weergegeven, worden derhalve niet overschreden. Dit betekent dat vanuit de Wet geluidhinder geen belemmeringen aan de herziening worden opgelegd. Opgemerkt wordt nog dat het betreffende gedeelte van de Van Helomaweg tijdens de realisatie van het plan zal worden ingericht als een 60 km/uur weg.

VAN HELOMAWEG 45

Ter hoogte van het plan ligt een bestaande woning (Van Helomaweg 45). Ook deze woning is getoetst aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB van de Wet geluidhinder. Deze woning ligt op ongeveer 42 m uit de as van de weg. Het betreft een woning met één bouwlaag. Uitgaande van de gegevens zoals eerder in deze paragraaf genoemd, is berekend dat de geluidsbelasting aan de gevel van deze woning afgerond 47 dB bedraagt. In deze zin van de Wet geluidhinder ontstaat voor deze woning met de komst van de toegangspoort geen geluidhinder.

5.6

Luchtkwaliteit

Sinds mei 2008 is er een nieuwe EU-richtlijn 2008/50/EG betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa. Deze nieuwe richtlijn vervangt de huidige EU-richtlijnen betreffende de luchtkwaliteit (behalve de vierde dochterrichtlijn). Ten opzichte van de vorige regelgeving zijn onder ander de volgende zaken gewijzigd:

- die locaties waarop de regelgeving van toepassing is;
- de definitie van natuurlijke bronnen;
- mogelijkheden tot uitstel.

De Nederlandse regelgeving voor de luchtkwaliteit is aan deze nieuwe richtlijn aangepast.

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing) en locaties waartoe leden van het publiek gewoonlijk geen toegang hebben'.

NSL/NIBM

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden.

Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen, zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

De ministerraad heeft op voorstel van de minister van VROM ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Het plan biedt de mogelijkheid tot het realiseren van:

BESTEMMINGSPLAN

- uitbreiding van het vlinderparadijs Papiliorama met een 'insectarium';
- laagdrempelige horeca en toiletgelegenheid;
- een Toeristisch Overstap Punt (TOP);
- speelvoorzieningen;
- een centrale ruimte geschikt voor het houden van gebiedsgerichte evenementen (circa tien per jaar);
- een familiepad met voldoende rustpunten voor gehandicapten;
- nieuwbouw van een schaapskooi voor de Holtinger schaapskudde met een multifunctionele lammerkooi en een bedrijfswoning;
- structurele educatieve voorziening;
- uitgiftepunt van routematerialen en geschenkartikelen, bij voorkeur gecombineerd met een andere functie.

Deze toename van het verkeer zou kunnen leiden tot verslechtering van de luchtkwaliteit met 3%. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit is derhalve noodzakelijk.

In de Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007 worden de (nauwkeurigheids)eisen ten aanzien van metingen van de luchtverontreinigende stoffen nader uitgewerkt. Onder andere is in deze regeling de hoeveelheid fijn stof van natuurlijke oorsprong opgenomen welke mag worden afgetrokken van de gemeten of berekende fijn stofconcentraties in de lucht. Dit wordt in de praktijk ook wel de 'zeezout-aftrek' genoemd. Voor de gemeente Westerveld betekent dit dat de jaargemiddelde concentratie van PM_{10} mag worden verminderd met $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Het aantal overschrijdingsdagen mag worden verminderd met zes.

REGELING BEOORDELING
LUCHTKWALITEIT 2007

RELEVANTE LUCHT-
KWALITEITSEISEN

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor ruimtelijke plannen betreffen stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). De grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) uit de wet zijn opgenomen in de navolgende tabel.

Tabel 2. Grenswaarden luchtconcentraties NO₂ en PM₁₀

Luchtconcentratie	Norm
NO₂	
jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
uurgemiddelde concentratie	200 µg/m ³ maximaal 18 maal per jaar
PM₁₀	
jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
24 uurgemiddelde concentratie	50 µg/m ³ maximaal 35 maal per jaar

Getoetst dient te worden aan de norm voor NO₂ per 1 januari 2015. Vanaf die datum moet blijvend aan de norm van NO₂ worden voldaan.

Per 21 juni 2011 moet aan de grenswaarden voor fijn stof worden voldaan.

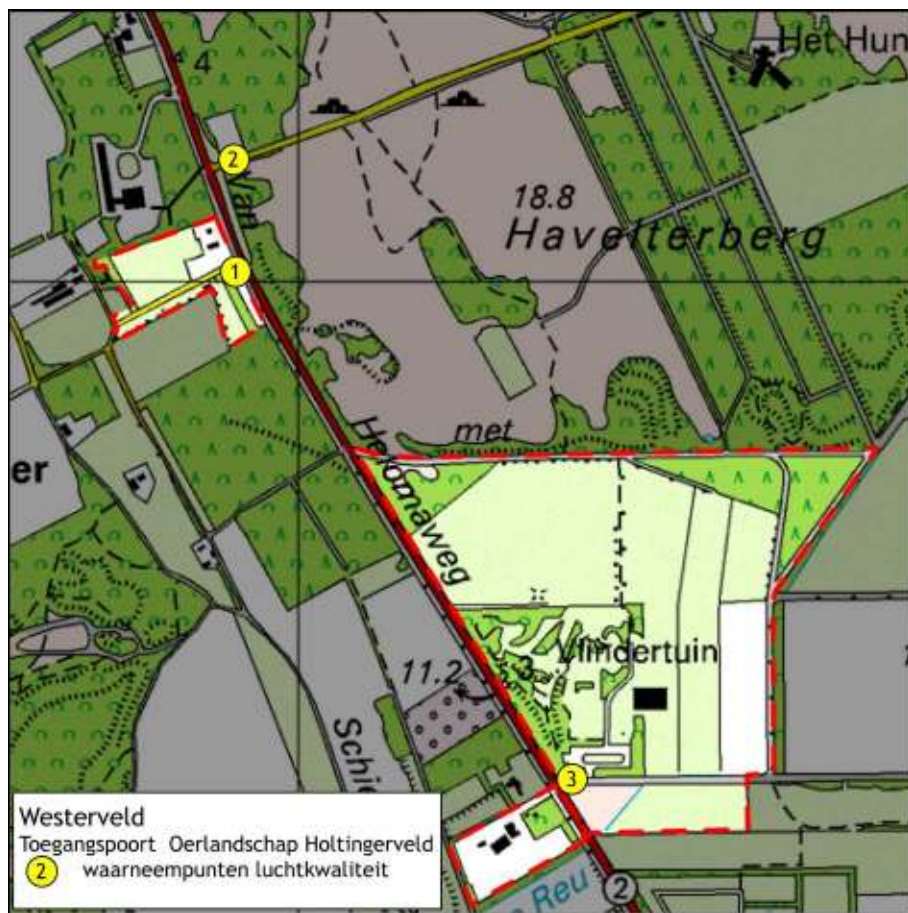
BEREKENINGEN

Gewerkt is met het CAR II-rekenmodel versie 8.1, van augustus 2009. De immissieconcentraties op leefniveau zijn bepaald door de verspreiding van verkeeremissies met dit model te berekenen.

Het model berekent de bijdrage van het verkeer aan de luchtverontreiniging ten opzichte van de achtergrondconcentraties. Deze achtergrondconcentraties zijn gebaseerd op het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit van het RIVM. Het RIVM heeft aan de hand van deze meetwaarden de achtergrondconcentraties voor heel Nederland bepaald. Voor de toetsing aan de normen (grenswaarden) uit de Wet milieubeheer wordt de bijdrage van het verkeer bij de achtergrondconcentratie opgeteld om de totale hoeveelheid luchtverontreinigende stoffen te bepalen. Deze totale hoeveelheid luchtverontreiniging wordt getoetst aan de norm.

Op bijgevoegde kaart zijn de waarneempunten aangegeven. Bij de bepaling zijn naast de genoemde verkeersintensiteiten de volgende uitgangspunten aangehouden:

- als weerconditie is de meerjarige meteorologie genomen;
- het aantal parkeerbewegingen per 100 m is gesteld op 10;
- als snelheidstype is 'stadsverkeer' aangehouden;
- als wegtype is 3a (weerszijden bebouwing) aangehouden;
- als bomenfactor is 1.0 aangehouden.

Het plan biedt de mogelijkheid tot het realiseren van een aantal recreatieve functies. In onderstaande figuur is de ritproductie van de huidige en de te realiseren functies weergegeven.

Ritproductie per etmaal

Locatie	2010	2015 ¹⁾	2015 ²⁾	2020 ¹⁾	2020 ²⁾
Theehuis (1)	201	201	370	201	370
Hunebeddenweg (2)	149	149	20	149	20
Toegangspoort (3)	62	62	467	62	467

¹⁾ exclusief plannen

²⁾ inclusief plannen

Tevens is in deze tabel een verdeling gemaakt van het verkeer over de drie ontsluitingspunten.

In de navolgende tabel is de luchtkwaliteit weergegeven van de betreffende locaties. In deze tabel is de berekende jaargemiddelde concentratie uitgedrukt in $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Bij de uurgemiddelde en 24-uurgemiddelde concentratie is de overschrijding daarvan in uren respectievelijk dagen per jaar weergegeven. De berekeningen zijn opgenomen in de bijlagen.

RESULTATEN

Luchtconcentratie	Norm	2010	2015 ¹⁾	2015 ²⁾	2020 ¹⁾	2020 ²⁾
1. Theehuis						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	11.9	10.3	10.4	8.4	8.4 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	17.1	16.4	16.4	15.2	15.2 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. conc.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr	3	2	2	1	1 dagen
2. Hunebeddenweg						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	11.9	10.3	10.3	8.4	8.4 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	17.1	16.4	16.4	15.2	15.2 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. conc.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr	3	2	2	1	1 dagen
3. Toegangspoort						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	12.1	10.5	10.6	8.6	8.7 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	17.1	16.4	16.4	15.2	15.2 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. conc.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr	3	2	2	1	1 dagen

¹⁾ exclusief plannen

²⁾ inclusief plannen

CONCLUSIES

Voor stikstofdioxide blijkt uit de scenarioberekeningen dat in 2010, 2015 en 2020 de grenswaarden of plan- en alarmdrempels voor de jaargemiddelde concentratie en de uurgemiddelde concentratie niet worden overschreden. Voor fijn stof blijkt uit de scenarioberekeningen dat in 2010, 2015 en 2020 de grenswaarden voor de jaargemiddelde concentratie en de 24-uursgemiddelde concentratie niet worden overschreden.

De normen zoals die in de Wet milieubeheer zijn weergegeven, worden niet overschreden. Dit betekent dat er vanuit deze wet dan ook geen belemmeringen aan de uitvoering van het bestemmingsplan worden opgelegd.

5.7

Milieuzonering en externe veiligheid

Op het gebied van externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkelingen. In de volgende subparagrafen is een korte uiteenzetting weergegeven.

5.7.1

Milieuzonering

Milieuaspecten worden geregeld via de daartoe geëigende wetgeving, maar daar waar het de ruimtelijke ordening raakt, dient met deze aspecten rekening te worden gehouden. Het gaat dan om de situering van milieugevoelige objecten ten opzichte van milieuhinderlijke elementen.

Het planvoornemen is gericht op het bundelen van recreatieve voorzieningen op het terrein rond het bestaande vlinderparadijs nabij Havelte.

In het gebied ten oosten van de Van Helomaweg worden voorzieningen opgericht die geschaard kunnen worden onder (extensieve) dagrecreatie: schaapskooi, speelvoorzieningen, een centraal infopunt, informatiecentrum en een uitkijktoren.

Het terrein beslaat een groot oppervlak en de functies liggen verspreid over het terrein. Het dichtstbijzijnde milieugevoelige object (woning aan de Van Helomaweg) ligt op circa 50 m afstand van het gebied. De nieuwe functies liggen op grotere afstand en gezien de aard van de functies (in geringe mate milieubelastend) worden geen belemmeringen verwacht ten aanzien van het onderwerp milieuhinder.

Het is nog niet geheel duidelijk welke functies aan de westzijde van het plangebied worden gerealiseerd (terrein voormalige gemeentewerf). Mogelijkheden liggen in het oprichten van een museum of een verblijfsrecreatieve groepsaccommodatie of een hotel met restaurant.

Volgens de VNG-Brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) hebben deze functies allen een maximale richtafstand van 10 m tot milieugevoelige bebouwing. Op circa 10 m ten noorden van het gebied ligt een woning. Met oog op richtafstanden worden geen belemmeringen verwacht bij de oprichting van één van de bovengenoemde functies.

5.7.2

Externe Veiligheid

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. Met dit besluit wil de overheid de kans op en het effect van een ernstig ongeval beperken. Voor inrichtingen zijn wettelijke normen vastgesteld, maar voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (onder andere over wegen en door buisleidingen) is dat nog niet het geval. Vooralsnog dient met betrekking tot dit laatste punt te worden gewerkt met bestaande circulaires, nota's en handreikingen zonder wettelijke status.

In het plangebied is een inrichting gelegen die aandacht vraagt uit het oogpunt van externe veiligheid. Het gaat hierbij om het gasontvangststation van de Gasunie. Ook ligt nabij het plangebied een terrein van defensie. Daarnaast is er sprake van transport van gevaarlijke stoffen via een buisleiding van de Gasunie. In het navolgende wordt op deze aspecten ingegaan.

Risicovolle inrichtingen

Volgens de risicokaart van Drenthe (internetversie) zijn er wel aspecten van aandacht in het plangebied aanwezig. De hierna volgende figuren betreffen een uitsnede van deze kaart.

GASONTVANGSTSTATION

In het plangebied ten westen van de Van Helomaweg ligt een bovengronds gasontvangststation van de Gasunie voor de productie en distributie van elektriciteit, aardgas, stoom en warm water. Deze inrichting heeft geen plaatsgebonden risicocontour (10^{-6}) of een invloedsgebied van het groepsrisico. De installatie levert derhalve geen belemmering op voor het planvoornemen.

DEFENSIE

Nabij het plangebied, circa 1 km ten noordwesten ervan, ligt de Johannes Postkazerne met het oefenterrein Kamperzand. Rondom dit oefenterrein zijn

zones aangebracht, waarin geen gebouwen, recreatieterreinen en dergelijke mogen worden opgericht. De voorgenomen activiteiten vallen niet binnen deze zones, waardoor dit defensieterrein geen belemmering vormt voor het voorgenomen initiatief.

Conclusie

Het onderwerp inrichtingen zorgt niet voor belemmeringen ten aanzien van het planvoornemen.

Transport gevaarlijke stoffen

Van vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of over het water is in de directe omgeving van het plangebied geen sprake, waardoor hieromtrent geen belemmeringen optreden ten aanzien van de nieuwe ontwikkelingen.

Buisleidingen

De risicokaart Drenthe geeft weer dat in het plangebied een aardgastransportleiding ligt van de Gasunie (N-500-15-KR-012). Deze leiding heeft een druk van 40 Bar en een diameter van 6 inch.

Ten aanzien van aardgastransportleidingen dient zowel de huidige regelgeving (circulaire 'Transport hogedrukaardgastransportleidingen (1984)) in acht te worden genomen als te worden geanticipeerd op de nieuwe, nog niet in werking getreden, wetgeving (Besluit externe veiligheid buisleidingen). Waar in de huidige regelgeving wordt uitgegaan van bebouwings- en toetsingsafstanden, wordt in de nieuwe wetgeving aangesloten bij het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het streven is, om bij de realisatie van woonbebouwing en overige objecten, de toetsingsafstanden aan te houden. Planologische, technische en economische belangen kunnen leiden tot het aanhouden van een kleinere afstand dan de toetsingsafstand. Hierbij dient echter ten minste te worden voldaan aan de geldende bebouwingsafstanden (waarbinnen geen bebouwing mag worden opgericht). De aanwezige aardgastransportleiding heeft, met oog op de druk en diameter, een bebouwingsafstand van 5 m. De toetsingsafstand is 20 m.

Met oog op de nieuwe wetgeving heeft de buisleiding geen plaatsgebonden risicocontour (10₆). Wel beschikt de leiding over een 1%-letaliteitsgrens (invloedsgebied groepsrisico) van 70 m. Dit betekent dat de buisleiding geen invloed heeft op het deel van het plangebied ten oosten van de Van Helomaweg (meer dan 70 m van de buisleiding verwijderd). Het deel van het plangebied aan de westkant van de Van Helomaweg (locatie huidige gemeentewerf) ligt wel binnen deze afstand. De buisleiding heeft daarmee wel consequenties voor de ontwikkelingen in dit gebied.

Conclusie

De bebouwing die in het westelijke deel van het plangebied is voorzien (huidige gemeentewerf), betreft een gebouw voor recreatieve functies (een museum of een verblijfsrecreatieve groepsaccommodatie of een hotel met restaurant). Het is van belang dat de gebouwen ten minste 5 m van de buisleiding zijn verwijderd. Mochten er gebouwen worden ontwikkeld waarbij veel personen tegelijk in het gebouw aanwezig zullen zijn, dan is een groepsrisicoberekening gewenst.

De buisleiding kan hiermee beperkingen stellen aan de nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden in het plangebied aan de westkant van de Van Helomaweg. Op basis hiervan is een groepsrisicoberekening uitgevoerd. Voor de resultaten en conclusies van dat onderzoek wordt verwezen naar de separate bijlage.

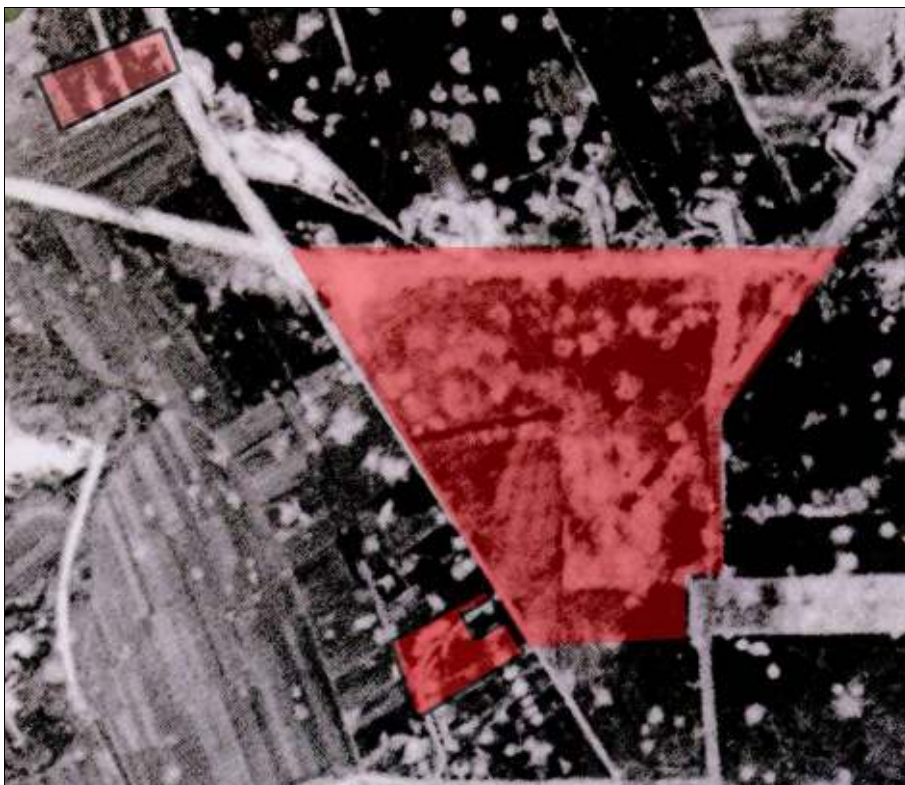
Overige kabels en leidingen

Hoogspanningsleidingen of kabels zijn niet aanwezig in of nabij het plangebied. Dit levert dan ook geen belemmeringen voor de gewenste ontwikkelingen in het gebied.

Explosieven Tweede Wereldoorlog

Het plangebied ligt midden in het in de Tweede Wereldoorlog intensief gebombardeerde gebied. Op de navolgende luchtfoto uit 1945 is de grens van het plangebied weergegeven.

In het voorjaar van 2010 is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van explosieven in het plangebied. Voor de resultaten en conclusies van dit onderzoek wordt verwezen naar de separate bijlage.

Luchtfoto 1945 (bron: gemeente Westerveld) met begrenzingen
plangebied

Juridische vormgeving

6.1

Algemeen

De opzet van het plan sluit aan op nieuwe wettelijke regelingen, namelijk de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het nieuwe Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Ook zijn de regels van de Standaard Vergelijkbare Bestemmings-Plannen 2008 (SVBP 2008) toegepast.

Per 1 oktober 2010 zijn onder andere de bouwvergunning, aanlegvergunning, de sloopvergunning en de binnenplanse ontheffing als instrumenten van het bestemmingsplan onderdeel geworden van de omgevingsvergunning (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). In het bestemmingsplan onder de Wabo wordt bijvoorbeeld niet meer gesproken van een ontheffing maar van een afwijking. Een bouwvergunning wordt een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk, en een aanlegvergunning wordt een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

In het voorliggende bestemmingsplan worden de nieuwe begrippen uit de Wabo gehanteerd.

Het bestemmingsplan is overeenkomstig artikel 3.1.3 van het Besluit ruimtelijke ordening vervat in:

- een geometrische plaatsbepaling van het plangebied en van de daarin aangewezen bestemmingen;
- een beschrijving van de bestemmingen, waarbij per bestemming het doel wordt of de doeleinden worden aangegeven.

6.2

Opzet

In het bestemmingsplan zijn de volgende bestemmingen opgenomen:

- Agrarisch;
- Horeca;
- Maatschappelijk;
- Maatschappelijk - Nutsbedrijf;
- Natuur - Recreatie;
- Recreatie - Dagrecreatie;
- Verkeer.

Daarnaast zijn nog drie dubbelbestemmingen opgenomen, te weten:

- Leiding - Gas;
- Waarde - Archeologie 1;
- Waarde - Archeologie 2.

Binnen de bestemmingen zijn in de regels, dan wel met een verwijzing naar de aanduiding ter plaatse, de plaats en de omvang van de bebouwing aangegeven.

Agrarisch

De gronden die zijn bestemd als Agrarisch zijn ook aangeduid als 'wro-zone - wijzigingsgebied'. De gronden met de aanduiding 'wro-zone - wijzigingsgebied 2' kunnen worden gewijzigd in de bestemming Natuur - Recreatie. De gronden met de aanduiding 'wro-zone - wijzigingsgebied 3' kunnen worden gewijzigd in de bestemming Recreatie - Dagrecreatie.

Horeca

Deze bestemming geldt voor het horecabedrijf dat is gelegen aan de Van Helomaweg nummer 47. In deze horecabestemming is ook een logiesfunctie begrepen. Daarin verschilt deze bestemming van de aan de dagrecreatie gerelateerde horeca binnen de bestemming Recreatie - Dagrecreatie.

Maatschappelijk

Deze gronden zijn momenteel in gebruik als gemeentewerf. Via een wijzigingsbevoegdheid kan deze bestemming worden gewijzigd ten behoeve van thema-gerichte recreatieve voorzieningen of horeca. Het vestigen van een hotel is gekoppeld aan het vervallen van de logiesfunctie op het horecabedrijf aan de Van Helomaweg nummer 47. Ook bestaat de mogelijkheid horecavoorzieningen, met logiesfunctie, te realiseren, uitsluitend in geval van bedrijfsbeëindiging van het horecabedrijf aan de Van Helomaweg nummer 47.

Maatschappelijk - Nutsbedrijf

Deze bestemming omvat een gasontvangststation met de bijbehorende voorzieningen.

Natuur - Recreatie

Op deze gronden ligt het accent op de natuurfunctie. Wel is recreatief medegebruik mogelijk. De bebouwing wordt geconcentreerd bij de schaapskooi.

Recreatie - Dagrecreatie

Binnen deze bestemming zijn dagrecreatieve voorzieningen mogelijk. Naast de bestaande bebouwing, een vliedertuin met restaurant, kan via een afwijking nieuwe bebouwing worden opgericht ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone - ontheffingsgebied'.

Bedrijfswoningen zijn niet toegestaan in deze bestemming.

Een deel van het bestemmingsgebied is aangeduid met 'evenemententerrein'.

Voor het gebruik van dit terrein zijn geluidsnormen gesteld. Ook zijn het aantal en de duur van de evenementen aan een maximum verbonden.

Tot slot zijn er nog aanduidingen voor parkeren, een standplaats voor een ventwagen, een uitkijktoren en voor de ontsluiting van het terrein.

Verkeer

Deze bestemming geldt voor het gedeelte van de Van Helomaweg ter hoogte van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld.

Leiding - Gas

De dubbelbestemming Leiding - Gas betreft een aardgastransportleiding die door het plangebied loopt.

Waarde - Archeologie 1 en 2

Voor de gedeelten van het plangebied waarvoor deze dubbelbestemmingen gelden, is ter bescherming van de aanwezige archeologische waarden een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden nodig.

6.3

Algemene regels en overgangs- en slotregels

Onder de algemene regels zijn opgenomen:

- anti-dubbeltelbepaling;
- algemene afwijkingsregels;
- algemene aanduidingsregels;
- verwerkelijking in de naaste toekomst;
- overige regels.

Tot slot zijn er nog de overgangsregels en de slotregel.

Het overgangsrecht en de anti-dubbeltelbepaling zijn standaardbepalingen die in elk bestemmingsplan moeten worden opgenomen.

In de algemene afwijkingsregels zijn de mogelijkheden opgenomen voor afwijking van de regels die voor het plan gelden.

In de algemene aanduidingsregels is een regeling opgenomen voor het grondwaterbeschermingsgebied. Deze regeling geldt voor het hele plangebied. Het grondwaterbeschermingsgebied is aangeduid als 'milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied'.

Via het artikel 'Verwerkelijking in de naaste toekomst' worden enkele gronden aangewezen om een versnelde realisatie mogelijk te maken.

In de overige regels is een bepaling opgenomen over de noodzaak van onderzoek naar de gevolgen voor de natuurwaarden in het plangebied voordat een wijzigingsplan wordt vastgesteld of een omgevingsvergunning wordt verleend voor afwijking van de regels.

In spraak en overleg

De resultaten van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro zijn als separate bijlage opgenomen. Tevens is daarin de verantwoording gegeven met betrekking tot de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van dit plan zijn betrokken.

Economische uitvoerbaarheid

Dit plan heeft tot doel de mogelijkheid te bieden tot het realiseren van een recreatie poort met parkeerruimte en toeristisch-recreatieve voorzieningen.

De kosten voor het opstellen en uitvoeren van dit plan komen voor rekening van de gemeente. Voor de plannen wordt provinciale subsidie verleend.

Daarnaast zijn er nog diverse particuliere initiatieven die onderdeel zijn van dit plan. Het is van belang dat deze plannen financieel haalbaar zijn.

Mochten er andere kosten zijn die op grond van artikel 6.13 Wro dienen te worden verhaald, dan zal uitsluitend worden meegewerkt aan de afwijking of wijziging nadat een exploitatieovereenkomst is gesloten.

B i j l a g e n

- Bijlage 1 - Bezoekersaantallen Poort Holtingerveld
- Bijlage 2 - Parkeeronderzoek
- Bijlage 3 - Ontsluiting en bereikbaarheid
- Bijlage 4 - Rekenblad luchtkwaliteit
- Bijlage 5 - Rekenblad geluidhinder wegverkeerslawaaï
- Bijlage 6 - Lijst van mogelijke evenementen

Bijlage 1

Bezoekersaantallen Poort Holtingerveld

Bestaand dagrecreatief bezoek

Op de Havelterberg bevinden zich dagrecreatieve voorzieningen die bezoekers trekken:

- twee hunebedden;
- sporen van Duits vliegveld uit de Tweede Wereldoorlog;
- theehuis met speeltuin en midgetgolf;
- Vlinderparadijs;
- dagrecreatieterrein (bij het Vlinderparadijs);
- wandel-, fiets- en ruiterroutes.

In 2007 heeft de gemeente parkeertellingen in het plangebied gehouden. Hierbij is tevens gebruikgemaakt van informatie van Staatsbosbeheer, het theehuis aan de Van Helomaweg en het Vlinderparadijs Papiliorama. Op grond van deze informatie schat de gemeente dat het gebied met het theehuis en de hunebedden op jaarbasis door circa 160.000 mensen wordt bezocht die met de auto komen.

In de zomer van 2008 is recreatieonderzoek uitgevoerd in het kader van het integraal plan voor het Natura 2000-gebied Holtingerveld¹³. Uit de bezoekers-enquête van dit onderzoek blijkt dat 47% van de recreanten met de auto naar het gebied komt, de rest komt hoofdzakelijk met de fiets. Dit betekent dat het totale bezoek aan dat deel van het plangebied op ruim tweemaal 160.000, ofwel circa 340.000 mensen kan worden geschat.

Het Vlinderparadijs trekt ongeveer 35.000 bezoekers per jaar. Uit informatie van Toerdata Noord¹⁴ blijkt dat het bezoek aan deze attractie de afgelopen jaren enigszins schommelde. Een duidelijk neerwaartse of opwaartse lijn tekent zich daarbij niet af.

In tabel 1 zijn de bezoekcijfers van het plangebied samengevat. Hierbij valt op dat het totaal niet de som der delen is. Een deel van de bezoekers van het Vlinderparadijs begeeft zich namelijk ook naar het theehuis en/of de hunebedden. Omgekeerd geldt hetzelfde. Door deze overlap is het totaal aantal bezoekers niet de som der delen, maar een lager aantal, dat op jaarbasis geschat wordt op circa 360.000. De geschatte overlap is gebaseerd op de bezoekers-enquête die in de zomer van 2008 is gehouden. Van de respondenten die in het theehuis aan deze enquête hebben meegewerkt, gaf 44% aan naast het theehuis ook het omliggende natuurgebied te bezoeken. In het Vlinderparadijs kwam naar voren dat 42% van de ondervraagden nog van plan was de omgeving te bezoeken en 33% zou nog een bezoek brengen aan de hunebedden.

¹³ "Integraal plan Natura 2000-gebied Havelte-Oost - Recreatie en toerisme", provincie Drenthe, 7 oktober 2008

¹⁴ Jaarlijkse publicatie "Toerisme in Cijfers", Toerdata Noord, Leeuwarden

Tabel 1. Bestaand dagrecreatief bezoek aan het plangebied

Dagrecreatief element	Bezoekersaantal per jaar
Theehuis/hunebedden	340.000
Vlinderparadijs	35.000
Totaal (minus overlap van bezoekers)	360.000

Plannen Havelterberg

Voor de recreatie op en rond de Havelterberg zijn de laatste jaren diverse ideeën ontwikkeld. In het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de ideeën die medio 2009 actueel zijn en haalbaar lijken:

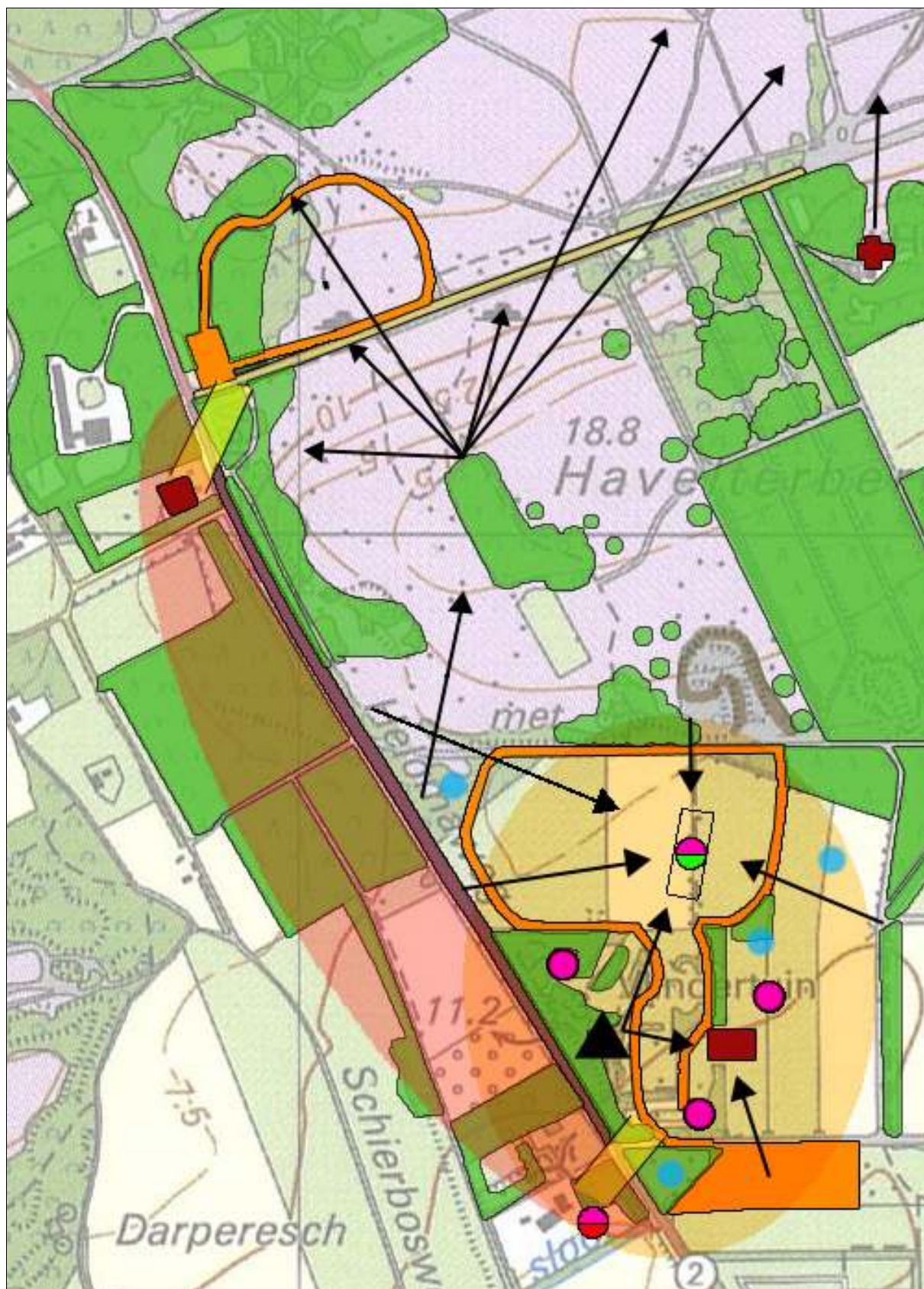
- uitbreiding van het Vlinderparadijs met een ‘insectarium’;
- verplaatsing van de schaapskooi Holtinge (bij Uffelte) naar het onderhavige plangebied;
- opzetten van een centraal informatiepunt in het gebied rond het Vlinderparadijs;
- verkoop van streekproducten bij het centrale informatiepunt;
- realisatie van een hotel;
- parkeren langs de Hunebeddenweg onmogelijk maken;
- langsparkeren bij de Van Helomaweg uit veiligheidsoverwegingen opheffen;
- parkeren uitbreiden in de omgeving van het Vlinderparadijs;
- verkleining van de parkeerplaats van Staatsbosbeheer aan de ingang van de Hunebeddenweg;
- meer en betere verwijzingen naar de parkeervoorzieningen;
- aparte paden/routes voor de verschillende gebruikersgroepen;
- opzetten van themaroutes door het Natura 2000-gebied Holtingerveld;
- (vaste) ATB-route in westelijke richting vanaf het theehuis.

Toekomstige bezoekersaantallen

Behalve een betere regulering van het parkeren en het verminderen van onderlinge overlast van de diverse gebruikersgroepen (wandelaars, paardrijders, fietsers, ATB-ers, motorrijders, quads), zijn de plannen voor de Havelterberg gericht op een toename van het toerisme. Per plan volgt hierna een schatting van de mogelijke bezoekersaantallen.

CENTRAAL INFORMATIE- PUNT

Van het opzetten van een centraal informatiepunt verwacht de gemeente een toename van het bezoek aan de Havelterberg van circa 25%. Meer promotie en het koppelen van activiteiten aan het informatiecentrum (zoals de verkoop van streekproducten) zullen aan deze toename een bijdrage moeten leveren. Ook het opzetten van themaroutes en van aparte routes voor de verschillende gebruikersgroepen kunnen het bezoek aan het gebied stimuleren. Uit het gehouden recreatieonderzoek blijkt dat er onder de bezoekers veel onbekendheid is met de kwaliteiten van het gebied. Dit betekent dat doeltreffende promotie het bezoek kan stimuleren.

Inrichtingsschets Havelterberg 2009

Projectgroep Havelterberg 2009, 23 september 2008

Naast een stijging van 25% door nieuwe activiteiten, moet rekening worden gehouden met een ‘autonome stijging’ van het bezoek aan de Havelterberg door bevolkingsgroei in de nabijgelegen stedelijke centra en door uitbreiding van het verblijfsrecreatieve aanbod in de omgeving. De ‘autonome groei’ schat de gemeente het komende decennium op ongeveer 10%.

SCHAAPSKOOI	Voor de schaapskooi wordt uitgegaan van circa 30.000 bezoekers per jaar. Deze raming is gebaseerd op het bezoek aan de schaapskooi op de huidige locatie bij Uffelte en op cijfers van andere schaapskooien in Drenthe. Bekend is dat de schaapskooi bij Balloo gemiddeld 28.000 bezoekers per jaar trekt en het ‘Schapeninformatiecentrum Exloo’ 30.000 à 35.000 bezoekers per jaar.
INSECTARIUM	Bij de uitbreiding van het Vlinderparadijs met een ‘insectarium’ wordt gemikt op een toename van het bezoekersaantal van 35.000 in de huidige situatie tot circa 50.000.
HOTEL	In de plannen wordt rekening gehouden met de realisatie van een hotel. In het bestemmingsplan is hiervoor bij het huidige theehuis een mogelijkheid en is als alternatief een locatie gereserveerd aan de westzijde van de Van Helomaweg, tegenover de entree naar het Vlinderparadijs en het beoogde informatiepunt. Het gemiddelde hotel in Drenthe beschikt over ongeveer 20 kamers met in totaal 40 bedden. De bezettingsgraad ¹⁵ van de bedden in hotels in Drenthe bedraagt gemiddeld 40%. Als van deze cijfers wordt uitgegaan, mogen ongeveer 6.000 overnachtingen worden verwacht. De verblijfsduur van gasten in een hotel in bos- en heidegebieden in Noordoost-Nederland bedraagt volgens gegevens van het CBS gemiddeld ongeveer twee nachten. In totaal kan daarmee op circa 3.000 bezoekers worden gerekend.
EVENEMENTEN	Het dagrecreatieterrein bij het Vlinderparadijs vormt de vermoedelijke locatie voor het centrale informatiepunt Havelterberg. De herinrichting en opwaardering van dit terrein wil de gemeente mede gestalte geven door er evenementen te laten plaatsvinden. In tabel 2 is uitgegaan van tien evenementen per jaar over gemiddeld twee dagen en 1.500 bezoekers per dag. De tabel biedt een overzicht van de geraamde bezoekersaantallen aan het eind van de looptijd van het onderhavige bestemmingsplan (rond 2020).

Tabel 2. Geschat recreatief bezoek aan het plangebied in 2020

Dagrecreatief element	Bezoekersaantal per jaar
Theehuis/hunebedden/infocentrum	460.000
Schaapskooi	30.000
Vlinderparadijs + insectarium	50.000
Hotel	3.000
Evenementen	30.000
Totaal (minus overlap van bezoekers)	540.000

¹⁵ Bron: “Toerisme in Cijfers 2008”, Toerdata Noord, Leeuwarden

Bijlage 2
Parkeeronderzoek

Toegangspoort
Oerlandschap Holtingerveld
'oerlandschap gekneed door ijs en oorlog'

Onderwerp: parkeerbehoefteonderzoek

Datum: 29-04-2010

Code: 268.00.13.31.00.00

1 Inleiding

In deze notitie is een inschatting gemaakt van het benodigde aantal parkeerplaatsen na realisering van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld.

In eerste instantie is het aantal voorzieningen in het gebied vastgesteld in de huidige situatie. Aan de hand van de bestaande gegevens betreffende de bezoekersaantallen van deze voorzieningen wordt het aantal benodigde parkeerplaatsen in de huidige situatie vastgesteld.

Vervolgens is vastgesteld wat de nieuwe activiteiten in het gebied zullen worden. Aan de hand van kengetallen, dan wel aan de hand van bezoekersaantallen van vergelijkbare activiteiten zijn de bezoekersaantallen en het aantal benodigde parkeerplaatsen vastgesteld voor de toekomstige situatie.

Aan de hand van de inrichtingsplannen van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld wordt ten slotte een aanbeveling gedaan over het totaal aantal benodigde parkeerplaatsen voor de toekomstige situatie.

2 Huidige situatie

2.1 Voorzieningen

In het plangebied bevinden zich de volgende voorzieningen.

- Aan de Van Helomaweg bevinden zich Theehuis 't Hunebed en het dag-recreatief terrein (inclusief het Vlinderparadijs).
- In de nabijheid van de Van Helomaweg bevindt zich het Officiershotel. De parkeervoorzieningen van dit hotel zijn niet openbaar toegankelijk. Het Officiershotel zorgt af en toe voor parkeeroverlast op het parkeerterrein van Staatsbosbeheer. Omdat dit probleem dient te worden opgelost op het terrein van het Officiershotel zelf, wordt het verder buiten dit onderzoek gehouden.
- Aan de Hunebeddenweg bevindt zich het Hunehuis. Het Hunehuis heeft een eigen parkeerterrein met een capaciteit van 20 parkeerplaatsen. Omdat een verplaatsing of uitbreiding niet aan de orde is en omdat het parkeren dient te worden opgelost op het eigen terrein, is het Hunehuis verder buiten beschouwing gelaten.

2.2 Parkeervoorzieningen

Nabij Theehuis 't Hunebed, de Van Helomaweg en de hunebedden bestaan drie mogelijkheden tot parkeren:

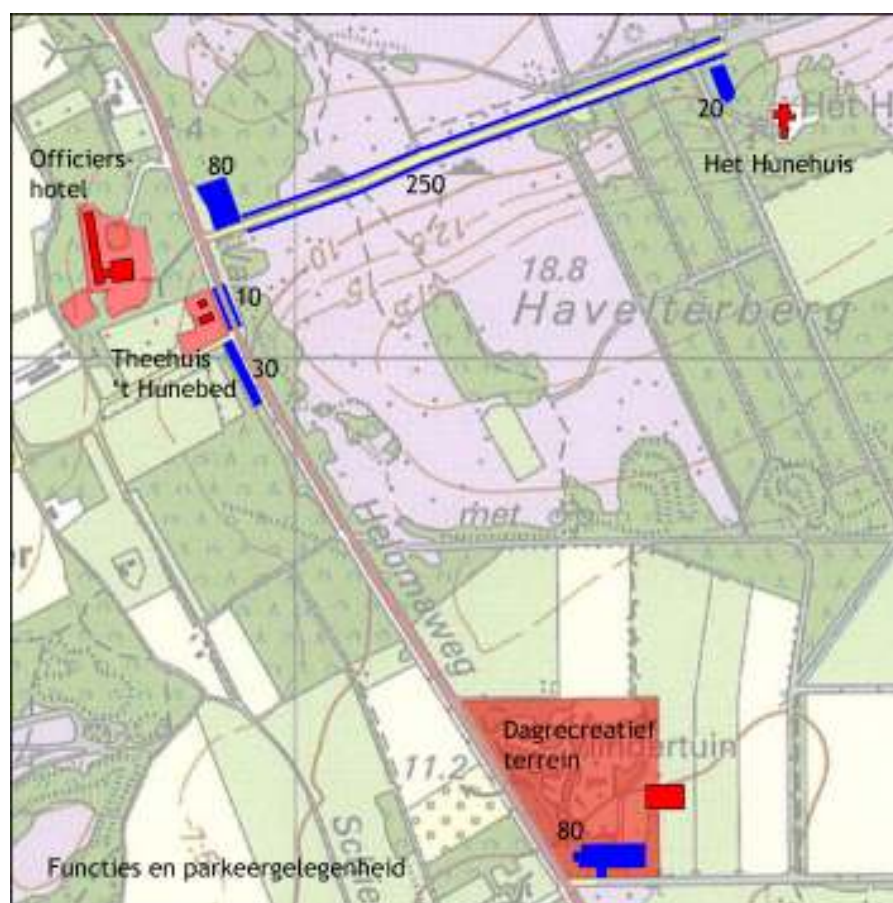
1. parkeergelegenheid langs de berm van de Van Helomaweg (30 parkeerplaatsen) op terrein in eigendom van het theehuis;
2. twee parkeerstroken langs de Van Helomaweg (10 parkeerplaatsen);
3. het parkeerterrein van Staatsbosbeheer aan de Hunebeddenweg (80 parkeerplaatsen).

De totale capaciteit bedraagt derhalve ongeveer 120 parkeerplaatsen.

Hoewel daarvoor niet bedoeld en ingericht, wordt de berm aan beide kanten van de Hunebeddenweg op drukke dagen veelvuldig gebruikt om te parkeren. De totale capaciteit daarvan is ongeveer 250 auto's.

Ter plaatse van de toekomstige Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld (inclusief het Vlinderparadijs Papiliorama) ligt een parkeerterrein met een capaciteit van ongeveer 80 parkeerplaatsen.

De totale parkeergelegenheid in de huidige situatie bedraagt ongeveer 450 parkeerplaatsen inclusief de illegale parkeerplaatsen in de berm van de Hunebeddenweg (250 parkeerplaatsen). De legale capaciteit bedraagt ongeveer 200 parkeerplaatsen. Op bijgevoegde kaart zijn de huidige voorzieningen en de parkeergelegenheid opgenomen.

2.3 Bezoekersaantallen

In 2007 is op grote schaal onderzoek gedaan naar het aantal bezoekers dat per auto het gebied bezocht. Daarbij is rekening gehouden met de verschillende periodes (wel of geen schoolvakanties, weekend en werkdagen en bijzondere dagen als feestdagen en mooie zondagen).

Bij de rubriek Theehuis gaat het om de parkeervoorzieningen bij het theehuis langs de berm en de parkeerstroken op de Van Helomaweg.

Bij de rubriek Hunebedden gaat het om het gebruik van het parkeerterrein en de bermen van de Hunebeddenweg. Waar het dagrecreatief terrein is aangegeleid, wordt het terrein van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld bedoeld.

Huidige situatie		aantal bezoekende auto's/dag								bijz. dagen*)	aant.
functie	schoolvakanties		buiten vakanties								
	16 wkn		mrt/apr (9 wkn)		mei-okt (16 wkn)		nov-jan (11 wkn)				
	weekend	werkdag	weekend	werkdag	weekend	werkdag	weekend	werkdag			
Theehuis	150	100	30	20	75	20	15	10	350	20	
hunebedden	150	50	30	10	75	10	15	5	700	20	
dagrecreatief terrein	56	32	32	6	64	13	16	3	128	3	
totaal	356	182	92	36	214	43	46	18	1178		

*) feestdagen, mooie zondagen

Uit dit onderzoek blijkt dat het gebied op bijzondere dagen (feestdagen en mooie zondagen) het meest wordt bezocht. Dit geldt voor alle voorzieningen.

Uiteraard komen niet alle bezoekers tegelijkertijd.

Het merendeel van de bezoekers heeft geen dagvullende activiteit. Als aanname door de gemeente op bovenstaande aantallen wordt gedaan dat op het drukste moment van de dag ongeveer 35% van de auto's gelijktijdig staat geparkeerd.

Op basis van deze aanname zijn de benodigde aantallen parkeerplaatsen per tijdstip in de huidige situatie berekend. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Huidige situatie		aantal geparkeerde auto's op het drukste moment van de dag								bijz. dagen*)	aant.
functie	schoolvakanties		buiten vakanties								
	16 wkn		mrt/apr (9 wkn)		mei-okt (16 wkn)		nov-jan (11 wkn)				
	weekend	werkdag	weekend	werkdag	weekend	werkdag	weekend	werkdag			
Theehuis	53	35	11	7	26	7	5	4	123	20	
hunebedden	53	18	11	4	26	4	5	2	245	20	
dagrecreatief terrein	20	11	11	2	22	4	6	1	45	3	
totaal	125	64	32	13	75	15	16	6	412		

*) feestdagen, mooie zondagen

Een goede maat voor dergelijke parkeervoorzieningen is de 10de drukste dag. Aanvaardbaar mag worden geacht dat gedurende 10 dagen per jaar het aantal parkeerplaatsen niet volledig toereikend is.

Globaal zijn er per jaar 10 tot 20 bijzondere dagen als feestdagen en mooie zondagen. Voor de vaststelling van het aantal benodigde parkeerplaatsen zijn daarom deze dagen maatgevend.

Opgemerkt wordt hierbij dat de bijzondere dagen van het Vlinderparadijs Papiolorama niet samenvallen met die van de overige voorzieningen. Het Vlinderparadijs is immers vooral ook een slechtweervoorziening. Gelet op de bezoekersaantallen zijn de overige voorzieningen echter maatgevend. Daarom wordt in dit onderzoek naar de parkeerbehoefte op de 10de drukste dag voor het Vlinderparadijs uitgegaan van het gemiddeld aantal bezoekers.

Omdat het parkeren in de berm van de Hunebeddenweg niet als aanvaardbaar wordt geacht, is er sprake van onvoldoende parkeergelegenheid in het gebied. De vraag naar parkeergelegenheid bedraagt 123 parkeerplaatsen ten behoeve van het theehuis, 245 parkeerplaatsen ten behoeve van de hunebedden en 11 parkeerplaatsen ten behoeve van het Vlinderparadijs, een totaal van 379 parkeerplaatsen. Uitgaande van een parkeercapaciteit van 200 parkeer-

plaatsen bedraagt op de drukste dagen het tekort ongeveer 180 parkeerplaatsen.

3 Toekomstige situatie Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

3.1 Voorzieningen

Naast de huidige voorzieningen zal in het plangebied van de Toegangspoort huisvesting worden gezocht voor de volgende voorzieningen:

- uitbreiding van het Vlinderparadijs Papiliorama met een ‘insectarium’;
- laagdrempelige horeca en toiletgelegenheid;
- een Toeristisch OverstapPunt (TOP);
- speelvoorzieningen;
- een centrale ruimte geschikt voor het houden van gebiedsgerichte evenementen (circa 10 per jaar);
- een familiepad met voldoende rustpunten voor gehandicapten;
- nieuwbouw van een schaapskooi voor de Holtinger schaapskudde met een multifunctionele lammerkooi;
- structurele educatieve voorziening;
- uitgiftepunt van routematerialen en geschenkartikelen, bij voorkeur gecombineerd met een andere functie.

Theehuis 't Hunebed zal worden uitgebreid en daarnaast gaat men uit van het realiseren van logiesruimten bij het theehuis (circa 50 kamers).

Het terrein van de gemeentewerf zal een nieuwe functie krijgen, gerelateerd aan de toegangspoort. Mogelijke nieuwe functies zijn horeca/hotel of een educatieve slechtweervoorziening.

In alle gevallen wordt uitgegaan van het voorzien in de parkeerbehoefte op eigen terrein.

3.2 Parkeervoorzieningen

Ten aanzien van het parkeren wordt voorzien in de volgende maatregelen.

- De parkeermogelijkheden van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld worden sterk uitgebreid en verbeterd zodat deze locatie als transferium kan dienen bij een bezoek aan het Holtingerveld. Volgend hierop zullen in het kader van de uitvoering van het Integraal Plan Holtingerveld (voorheen Havelte-Oost) de volgende maatregelen worden genomen:
 - het parkeerterrein van Staatsbosbeheer aan de Hunebeddenweg wordt teruggebracht tot maximaal 10 plaatsen ten behoeve van gehandicapten¹;

¹ In de richtlijn “integrale toegankelijkheid openbare ruimte”, CROW-publicatie 177 wordt aangegeven dat 2% van het totale aanbod van parkeerplaatsen moet worden uitgevoerd als gehandicaptenparkeerplaats.

- het (wild)parkeren langs de Hunebeddenweg wordt onmogelijk gemaakt;
- het langsparkeren langs de Van Helomaweg wordt uit veiligheidsoverwegingen niet langer toegestaan;
- voor het theehuis worden parkeervoorzieningen op eigen terrein gerealiseerd.

Per planonderdeel volgt hierna een schatting van de mogelijke bezoekersaantallen en het aantal benodigde parkeerplaatsen.

3.2.1 Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

Door het opzetten van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld verwacht de gemeente een toename van het bezoek aan het gebied van circa 25%. Promotie en het koppelen van evenementen en educatieve activiteiten aan de toegangspoort zullen aan deze toename een bijdrage moeten leveren. Ook het opzetten van themaroutes en van aparte routes voor de verschillende gebruikersgroepen kan het bezoek aan het gebied stimuleren.

Uit het gehouden recreatieonderzoek blijkt dat er onder de bezoekers veel onbekendheid is met de kwaliteiten van het gebied. Dit betekent dat doeltreffende promotie het bezoek kan stimuleren.

Naast een stijging van 25% door nieuwe activiteiten, moet rekening worden gehouden met een 'autonome stijging' van het bezoek aan de Havelterberg door bevolkingsgroei in de nabijgelegen stedelijke centra en door uitbreiding van het verblijfsrecreatieve aanbod in de omgeving. De 'autonome groei' schat de gemeente het komende decennium op ongeveer 10%.

3.3.2 Schaapskooi

Voor de schaapskooi wordt uitgegaan van circa 30.000 bezoekers per jaar. Deze raming is gebaseerd op cijfers van andere goed bezochte schaapskooien in Drenthe. Bekend is dat de schaapskooi bij Balloo gemiddeld 28.000 bezoekers per jaar trekt en het 'Schapeninformatiecentrum Exloo' 30.000 à 35.000 bezoekers per jaar.

3.3.3 Vlinderparadijs

Bij de uitbreiding van het Vlinderparadijs Papiliorama met een 'insectarium' wordt gemikt op een toename van het bezoekersaantal van 35.000 in de huidige situatie tot circa 50.000 bezoekers per jaar in de nieuwe situatie .

3.3.4 Evenementen

Het huidige dagrecreatieterrein Havelte vormt de basis voor de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld en daarmee de locatie voor een centraal informatiepunt over het Holtingerveld. De herinrichting en opwaardering van dit terrein wil de gemeente mede gestalte geven door er evenementen te laten plaatsvinden. In de bijlage Lijst van mogelijke evenementen is uitgegaan van tien evenementen per jaar van gemiddeld twee dagen met een geschat maximum van 3.000 bezoekers per dag.

3.3.5 Hotel

Zoals opgemerkt, wordt in de plannen voor het terrein van de gemeentewerf rekening gehouden met de realisatie van een hotel of een museum.

Het gemiddelde hotel in Drenthe beschikt over ongeveer 20 kamers met in totaal 40 bedden. De bezettingsgraad² van de bedden in hotels in Drenthe bedraagt gemiddeld 40%. Als van deze cijfers wordt uitgegaan, mogen ongeveer 6.000 overnachtingen worden verwacht. De verblijfsduur van gasten in een hotel in bos- en heidegebieden in Noordoost-Nederland bedraagt volgens gegevens van het CBS gemiddeld ongeveer twee nachten. In totaal kan daarmee op circa 3.000 bezoekers per jaar worden gerekend.

Het hotel en het museum worden echter beschouwd als autonome ontwikkelingen die voor eigen parkeergelegenheid zorg dienen te dragen.

4 Toekomstige parkeerbehoefte

De hiervoor genoemde plannen zorgen voor een verandering in de parkeerbehoefte. In de navolgende tabellen is het aantal benodigde parkeerplaatsen berekend op basis van de 10de drukste dag, de autobezetting en het autogebruik en de aanwezigheid van bovengenoemde activiteiten.

De bezettingsgraad van personenauto's kent een grote spreiding. Over alle ritten per personenauto bezien, ligt het gemiddelde op ongeveer 1,3 persoon per auto. In de literatuur is erg weinig bekend over de gemiddelde autobezetting. In de diverse onderzoeken en verkeersplannen regent het termen als "aangenomen wordt dat de gemiddelde autobezetting personen per auto is". Daarnaast wordt het aantal verstoord, omdat in het getal ook de gemiddelde bezetting van bussen is meegenomen.

Het getal van een bezettingsgraad van 3,6 personen per auto in de CROW-publicatie 272 heeft betrekking op grote attractieparken met zeer grote aantallen bezoekers (Efteling, Walibi World en dergelijke). Dat lijkt niet in overeenstemming met het gebruik van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld.

Hieronder zijn uit dezelfde publicatie 272 van het CROW een aantal gehanteerde bezettingsgraden opgenomen:

Plantentuinen: 2,0

Dierenparken: 2,5

Kinderboerderijen: 3,0

Hiervan uitgaande is in deze parkeerberekening een bezettingsgraad van 2,5 personen per auto aangehouden.

In feite zijn er twee opties denkbaar.

4.1 Optie 1: Handhaven theehuis op de huidige locatie

Optie 1 gaat uit van het handhaven van Theehuis 't Hunebed (inclusief de beoogde uitbreidingen) op de huidige locatie. In dit geval is er geen overlap in

² Bron: "Toerisme in Cijfers 2008", Toerdata Noord, Leeuwarden

het gebruik van de parkeervoorzieningen ter hoogte van het theehuis en de toegangspoort. De parkeerbehoefte van het theehuis is berekend op 226 parkeerplaatsen. Deze berekening is als volgt tot stand gekomen. In de huidige situatie zijn er op de 10de drukste dag 123 parkeerplaatsen nodig. In de toekomstige situatie (2020) wordt het theehuis uitgebreid en wordt er tevens een hotel gerealiseerd. Het aantal extra benodigde parkeerplaatsen ten gevolge van deze ontwikkelingen is berekend aan de hand van de CROW-publicatie 182, parkeerkencijfers - Basis voor parkeernormering van september 2008. De uitbreiding van het theehuis is berekend op 53 parkeerplaatsen en de komst van het hotel op 50 parkeerplaatsen.

Op het parkeerterrein aan de Hunebeddenweg, het huidige SBB-terrein, wordt met 10 parkeerplaatsen ten behoeve van gehandicapten gerekend. Op het parkeerterrein van de toegangspoort zelf moet ruimte zijn voor 589 plaatsen. Ook zal een aantal daarvan worden uitgevoerd als parkeerplaats voor gehandicapten. In totaal zullen er 825 parkeerplaatsen nodig zijn.

4.2 Optie 2: Concentratie van voorzieningen bij de toegangspoort

Optie 2 gaat uit van de mogelijke concentratie van alle voorzieningen, dus ook Theehuis 't Hunebed (op het terrein gemeentewerf), op één locatie, de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld. In dit geval zijn er door de overlap in het gebruik van de voorzieningen circa 42 parkeerplaatsen minder nodig (men bezoekt meer dan één attractie).

De geschatte overlap is gebaseerd op de bezoekersenquête die in de zomer van 2008 is gehouden. Van de respondenten die in het theehuis aan deze enquête hebben meegewerkt, gaf 44% aan naast het theehuis ook het omliggende natuurgebied te bezoeken. In het Vlinderparadijs kwam naar voren dat 42% van de ondervraagden nog van plan was de omgeving te bezoeken en 33% zou nog een bezoek brengen aan de hunebedden.

In deze situatie zijn in totaal 783 parkeerplaatsen benodigd, waarvan 10 parkeerplaatsen ter hoogte van de Hunebeddenweg ten behoeve van gehandicapten en 773 parkeerplaatsen op de parkeerterreinen van de toegangspoort.

Op het terrein van de gemeentewerf zullen ten behoeve van Theehuis 't Hunebed 226 parkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd. Op het parkeerterrein van de toegangspoort zelf moet ruimte zijn voor 547 plaatsen.

Huidige situatie

functie	gegevens op jaarbasis			gegevens op de drukste dagen		
	bezoekers	autogebruik	bezoekers met auto	bezoekers met auto	aant. parkerende auto's	aantal gepark. auto's drukste moment (35%)
theehuis	195500	47%	91885	875	350	123
hunebedden en omgeving	144500	47%	67915	1750	700	245
vlinderparadijs/insectarium	35000	80%	28000	80	32	11
overlap voorzieningen	15000					
totaal	360000		187800	2705	1082	379

Situatie 2020

functie	gegevens op jaarbasis 1)			gegevens op de drukste dagen		
	bezoekers	autogebruik	bezoekers met auto	bezoekers met auto	aant. parkerende auto's	aantal gepark. auto's drukste moment(35%)
theehuis	195500	47%	91885	875	350	123
uitbreiding theehuis met 350 m2 2)	20125	--	--	--	--	53
hotel theehuis 3)	3000	--	--	--	--	50
subtotaal theehuis met uitbreiding	218625		91885	875	350	226
hunebedden (voormalige bezoekers)	159375	47%	74906	1930	772	270
vlinderparadijs/insectarium	50000	80%	40000	114	46	16
infocentrum	85000	80%	68000	765	306	107
schaapskooi	30000	80%	24000	270	108	38
20 evenementen 4)	60000	80%	48000	1200	480	168
subtotaal Poort 5)	384375		254906	4279	1712	599
totaal	603000		346791	5154	2062	825
overlap samengevoegde voorzieningen	33000	80%	26400	297	119	42
totaal	570000		320391	4857	1943	783

1) gebaseerd op maximale aantallen bezoekers

2) het aantal extra parkeerplaatsen t.g.v. de uitbreiding van het theehuis is gebaseerd op CROW-publicatie 182 (restaurant)

3) het aantal extra parkeerplaatsen t.g.v. de komst van het hotel is gebaseerd op CROW-publicatie 182 (hotel)

4) er wordt van uitgegaan dat de evenementen niet of deels samenvallen met de drukste dagen

5) waarvan 10 mindervalidenparkeerplaatsen aan de Hunebeddenweg

5 Conclusies

Theehuis

Er van uitgaande dat Theehuis 't Hunebed op de huidige locatie blijft, zijn hiervoor ongeveer 225 parkeerplaatsen nodig.

Gehandicapten

Op grond van richtlijn "integrale toegankelijkheid openbare ruimte", CROW-publicatie 177 zijn ten minste 12 parkeerplaatsen ten behoeve van gehandicapten benodigd (2% van 589 parkeerplaatsen).

Het huidige Vlinderparadijs wordt nu reeds veelvuldig bezocht door gehandicapte bezoekers. Voorgesteld wordt om op het parkeerterrein van de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld 20 parkeerplaatsen aan te wijzen als parkeerplaats ten behoeve van gehandicapten. De locatie is nader te bepalen, maar dient uiteraard zo dicht mogelijk bij de voorzieningen te zijn.

Daarnaast wordt voor gehandicapten voorzien in de parkeerbehoefte op de parkeerplaats aan de Hunebeddenweg door middel van 10 parkeerplaatsen.

Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld

Voor de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld zullen ongeveer 600 parkeerplaatsen benodigd zijn. Dit aantal kan worden onderverdeeld in:

- circa 100 plaatsen voor dagelijks bezoek waarvan 20 plaatsen op een specifiek voor gehandicapten ingerichte parkeerterrein nabij de voorzieningen;
- circa 330 extra plaatsen benodigd op topdagen;
- circa 170 extra plaatsen voor met de topdagen samenvallende evenementen. Ten aanzien van dit aantal mag enige terughoudendheid wor-

den betracht vanwege het feit dat wellicht een deel van deze bezoekers dezelfde zijn als de bezoekers op de topdagen.

Bijlage 3

Ontsluiting en bereikbaarheid

Toegangspoort
Oerlandschap Holtingerveld

'Oerlandschap gekneed door ijs en oorlog'

Onderwerp: ontsluiting en bereikbaarheid
Datum: 18-01-2010
Code: 268.00.13.31.00.00

1. De entree van de Poort

De Poort is de duidelijk herkenbare entree van het gebied Holtingerveld. Het dient daartoe goed herkenbaar te zijn vanaf de Van Helomaweg. Het vormt als het ware de overgang van de openbare weg naar een 'andere wereld'. Daartoe is gekozen voor één enkele hoofdontsluiting van de Poort.

In samenhang met deze Poort moet ook de inrichting van de Van Helomaweg op dit punt worden aangepast om een veiliger, sprekender en een meer logische entree te ontwikkelen.

In verband met de mogelijke ontwikkelingen op de gemeentewerf is ervoor gekozen om de Van Helomaweg over een lengte van ongeveer 100 m herin te richten waarbij de entree van de Poort enerzijds en de zuidelijke entree naar het terrein van de gemeentewerf, anderzijds de begrenzingen vormen.

De huidige entree van de gemeentewerf en het terrein van de Gasunie kan blijven bestaan, maar wordt ondergeschikt gemaakt aan de toegang naar de Poort. In deze herinrichting wordt tevens voorzien in goede en veilige oversteeken voor fietsers en voetgangers. De bushaltes kunnen in deze herinrichting worden geïntegreerd.

De toegankelijkheid voor verkeer via de bestaande aansluitingen van enkele zandwegen op de Van Helomaweg vanuit het plangebied dient te worden beperkt. Dit vanwege verkeersveiligheidsaspecten in relatie tot het leggen van het accent bij de entree van de Poort.

2. De parkeervoorzieningen

De huidige parkeervoorziening wordt opgeheven en verplaatst naar het perceel ten zuiden van de zandweg in het verlengde van de start- en landingsbaan. De huidige capaciteit zal circa 80 plaatsen bedragen.

Op basis van een analyse van de huidige situatie (Integraal Plan Havelte Oost) en de prognose van de bezoekersaantallen in 2020 is een parkeerbehoefteonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er ongeveer 600 parkeerplaatsen bij de toegangspoort nodig zijn.

Het beoogde parkeerterrein is 10.800 m² groot. De capaciteit bedraagt daarmee circa 430 parkeerplaatsen (25m²/ppl). Er zal voor ongeveer 170 auto's nog een oplossing moeten worden gevonden. Dit probleem doet zich bijvoorbeeld voor tijdens topdagen gecombineerd met evenementen. Mogelijk dat aanvullende tijdelijke parkeergelegenheid is te vinden langs en op de zandweg (benodigd circa 1.000 m), of aangrenzende percelen (benodigd circa 4.300 m²).

Omdat het gemiddelde aantal geparkeerde auto's circa 82 bedraagt, zal slechts een deel van het terrein hoogwaardig (seizoens- en weeronafhankelijk) behoeven te worden ingericht. Het andere deel kan als informeler worden ingericht om als overloopruimte de pieken te kunnen opvangen.

Uit onderzoek is gebleken dat een relatief groot aantal bezoekers van de vlindertuin ouderen en gehandicapten zijn. Onderzocht wordt daarom of direct ten noorden van de ontsluitingsweg en direct ten zuiden van het vlinderparadijs een parkeerterrein kan worden ingericht specifiek voor gehandicapten. De geschatte benodigde capaciteit is circa 20 plaatsen.

Door het situeren van een dergelijke specifieke voorziening nabij de centrale ruimte kan de afstand tot de beoogde voorzieningen (schaapskooi, centraal informatiecentrum en de vlindertuin beperkt worden gehouden. Bovendien is in het centrale deel sprake van goed begaanbare paden en wegen.

Om te voorkomen dat er langs de ontsluitingsweg wordt geparkeerd, moet er een goed parkeerverwijssysteem worden gerealiseerd.

3. De interne ontsluiting van de Poort

Enkele functies hebben te maken met regulier verkeer van leveranciers, bevoorrading en dergelijke.

De schaapskooi raamt dit verkeersaanbod als volgt:

SCHAAPSKOOI

- Het voer van de schapen wordt gebracht in kleinere vrachtauto's die kunnen keren op het bedrijfsgedeelte van de mestplaat. De bevoorrading gebeurt enkele keren per jaar.
- Daarnaast komt en gaat de herder dagelijks met zijn terreinauto, wat resulteert in ongeveer 850 ritten per jaar. Dit is inclusief de lammertijd, maar zonder calamiteiten.
- De veearts zal hier zo'n 10 keer per jaar de schaapskooi bezoeken.
- Ten slotte wordt het complex 12 keer per jaar gebruikt voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur, hetgeen ongeveer 120 ritten per jaar genereert in het geval dat men niet op de centrale parkeerplaats kan parkeren.

Ten behoeve van de exploitatie genereert de schaapskooi ongeveer 1.000 ritten per jaar, hetgeen neerkomt op gemiddeld 3 ritten per dag.

Het vlinderparadijs raamt dit verkeersaanbod als volgt:

VLINDERPARADIJS

- circa vijf keer per week komt er een bestelbusje voor bevoorrading, post en dergelijke;
- daarnaast moet worden gerekend met bedienend en onderhoudsverkeer voor het oriëntatiepunt, het informatiepunt, de speelvoorzieningen en de centrale ruimte.

Het aantal ritten hiervan wordt geraamd op 5 tot maximaal 10 ritten per dag.

Ten behoeve van de exploitatie genereert het Vlinderparadijs gemiddeld 8 ritten per dag.

Conclusie

Omdat het op het terrein van de Poort gaat om gemiddeld 10 tot maximaal 15 verkeersbewegingen per dag, waarvan het overgrote deel plaatsvindt buiten de bezoeken, betekent dit dat er geen afzonderlijke ontsluiting ten behoeve van dit verkeer hoeft te worden gerealiseerd.

4. Het familiepad bij de Poort

Het Uitvoeringsplan Toegangspoort Holtingerveld voorziet in de aanleg van een familiepad vanaf het parkeerterrein op en rondom de Poort. Een familiepad is een (semi)verhard pad en daarmee toegankelijk voor de beoogde doelgroepen (gehandicapten en gezinnen met kinderen en opa's en oma's).

Er is een route ontworpen die niet al te lang is en langs enkele kenmerkende en verschillende onderdelen van de Poort voert en die voldoende rustpunten bevat voor gehandicapten.

Gerekend vanaf het oriëntatiepunt heeft het familiepad een maximale lengte van bijna 2.000 m. Indien wordt gebruikgemaakt van een kortsluiting over het terrein van de schaapskooi is de lengte circa 1.400 m. Het kortste rondje over het centrale gedeelte heeft een lengte van ongeveer 450 m.

Gezien de gangbare normstellingen (Handboek Samen Op Pad, Kenniscentrum Groen en Handicap, 2009) voor rollatorgebruikers en rolstoelrijders mag worden gesteld dat de genoemde lengten van het familiepad niet te groot zijn voor deze doelgroepen.

5. De wandelroutes vanuit de Poort

Het oriëntatiepunt in de Poort is het startpunt voor verschillende fiets- en wandelroutes door het Holtingerveld. Op bijgaand kaartje is aangegeven welke lengten de verschillende segmenten van de bestaande wegen en paden hebben. In een later stadium zullen de routes specifiek worden samengesteld.

In het kader van dit bestemmingsplan is de relatie van de Poort met de hunebedden aan de Hunebeddenweg wel van groot belang.

Om een mogelijke ongewenste tweedeling of scheiding in het recreatieve gebruik van het gebied Havelterberg (poort en hunebedden) tegen te gaan, is het van groot belang op een goede en logische wijze de beide hunebedden via voetpaden en fietspaden te verbinden met de Poort.

De afstand van het oriëntatiepunt bij de Poort tot de hunebedden bedraagt hemelsbreed 1.060 m. Tussen deze punten is reeds een verbinding aanwezig. Deze is samengesteld uit de bestaande wandelroute over de Havelterberg en het wandelpad over het dagrecreatieterrein. Een wandeling heen en terug heeft daarmee een lengte van ongeveer 2.100 m.

Uit onderzoek (De Boer et al, 2004) blijkt dat recreatieve wandelingen voor het leeuwendeel korter zijn dan 7,5 km. Afgezien van korte stukjes om de hond uit te laten, lopen de meeste recreanten zo'n 3,5 km tot 5 km. Hiermee lijkt de afstand van hunebedden tot de Poort geen bezwaar om de hunebedden vanuit de Poort te bezoeken. Uiteraard dient de kwaliteit van de paden voldoende te zijn in combinatie met goede verwijzingen.

6. De fietsroutes vanuit de Poort

Van de recreatieve fietstochten in Nederland beperkt zich tweederde tot afstanden van minder dan 10 km, ruim 20% heeft een lengte van 10 km tot 30 km, 10% is 30 km tot 60 km en circa 3% is meer dan 60 km lang. Dit blijkt uit gegevens van het CBS (2003).

De mogelijke fietsroutes vanuit de Poort over de bestaande fietspaden hebben een lengte van minimaal 4,5 km (via Hunebeddenweg) tot circa 7 km (via Genieput) tot circa 22 km (rondje Holtingerveld).

Hieruit blijkt dat de Poort prima kan functioneren als uitvalsbasis voor diverse fietstochten.

7. De Hunebeddenweg (uitvoeringsproject Integraal Plan Holtingerveld)

De Hunebeddenweg wordt afgesloten voor (doorgaand) gemotoriseerd verkeer. Er zal een regeling moeten worden ingesteld dat de bereikbaarheid van het Hunehuis voor gasten, personeel en leveranciers blijft gegarandeerd.

De asfaltverharding van de Hunebeddenweg wordt verwijderd. Omdat ook de fietsers gebruik aken van deze verharding moet worden voorzien in het door-

trekken van het huidige halfverharde fietspad langs de Hunebeddenweg tot aan de Van Helomaweg.

8. De parkeerplaats bij de Hunebeddenweg (uitvoeringsproject Integraal Plan Holtingerveld)

Het uitgangspunt is dat de huidige parkeerplaats van Staatsbosbeheer aan het begin van de Hunebeddenweg wordt opgeheven waarbij alleen enkele (tien stuks) plaatsen behouden blijven voor gehandicapten. Uitgegaan wordt van auto's waarvan de bestuurders een invalidenpas bezitten. Het gebruik in familieverband (ouders invalidenpas, kinderen niet) zal daarmee echter worden beperkt. De beheersbaarheid en controleerbaarheid zullen zonder intensief toezicht of technische oplossingen echter in alle gevallen een aandachtspunt blijven.

De afstand van het parkeerterrein aan de Hunebeddenweg tot de hunebedden bedraagt 200 meter. Heen en terug dus 400 meter minimaal.

Gezien de gangbare normstellingen (Handboek Samen Op Pad, Kenniscentrum Groen en Handicap, 2009) voor rollatorgebruikers en rolstoelrijders mag worden gesteld dat de genoemde lengten van het familiepad niet te groot zijn voor deze doelgroepen.

Als de asfaltverharding van de Hunebeddenweg geheel verwijderd zal worden, wordt daarmee de bereikbaarheid van de hunebedden voor gehandicapten beperkt. Een oplossing hiervoor kan zijn om het fietspad zodanig aan te leggen dat het ook door gehandicapten kan worden gebruikt.

9. Het familiepad bij de Hunebeddenweg (uitvoeringsproject Integraal Plan Holtingerveld)

Het Integraal Plan Havelte Oost voorziet in de aanleg van een familiepad vanaf het parkeerterrein naar de hunebedden. Een familiepad is een (semi)verhard pad en daarmee toegankelijk voor de beoogde groep gehandicapten. Doel van dit pad is voor de specifieke doelgroep een geleide voorziening te bieden om de natuur en de hunebedden te kunnen zien en bezoeken.

Het beoogde familiepad heeft globaal een lengte van 900 m gerekend vanaf de parkeerplaats. Gezien de gangbare normstellingen (Handboek Samen Op Pad, Kenniscentrum Groen en Handicap, 2009) voor rollatorgebruikers en rolstoelrijders mag worden gesteld dat de genoemde lengte van het familiepad niet te groot is voor deze doelgroepen. Wel van belang is dat er voldoende rustpunten worden gecreëerd.

10. Een toevoeging voor de bereikbaarheid van de Hunebedden

De bereikbaarheid van de hunebedden vanuit de Poort zou kunnen worden verbeterd door middel van een (gemotoriseerde) vervoersvoorziening, zoals

een pendeldienst van het treintje of een paard-en-wagen tussen de hunebedden en de Poort.

Hiervoor zou de schapendrift langs het Hunehuis kunnen worden gebruikt. Onderzocht moet worden of de beoogde verbetering ten behoeve van de kudde niet strijdig is met dit beoogde gebruik.

Ook andere paden rondom de eigenlijke Havelterberg, evenals het fietspad langs de Van Helomaweg zouden hiertoe kunnen worden gebruikt. De route-lengte gerekend vanaf het oriëntatiepunt bedraagt dan circa 4.100 m.

Echter, het twee keer moeten kruisen van de Van Helomaweg is eigenlijk niet acceptabel. Bovendien betreft het een fietspad dat in twee richtingen wordt gebruikt. Het dubbele gebruik in deze situatie is niet wenselijk. Om deze reden zou een verbindend pad tussen de Hunebeddenweg en de Poort langs de oostzijde van de Van Helomaweg te overwegen zijn.

11. Parkeervoorzieningen langs de Van Helomaweg en bij het theehuis

De parkeerstroken langs de van Helomaweg zijn in een plateau gesitueerd in een gedeelte met een snelheidsbeperking van tot 60 km.

Echter, het verkeersbeeld en de relatieve snelheid van het gemotoriseerd verkeer op deze weg in relatie tot activiteiten die plaatsvinden rond het parkeren van auto's kunnen bijdragen tot onveilige situaties. Dit betekent dat het uit het oogpunt van verkeersveiligheid een goede zaak is deze op te heffen. Het betreft hier een zaak die zowel Theehuis 't Hunebed als de wegbeheerder (provincie Drenthe) aangaat. Hierover zal nader overleg plaatsvinden.

Dit onderdeel komt terug in het maatregelpakket van het Integraal Plan Holtingerveld en wordt hier daarom niet verder uitgewerkt.

Bijlage 4
Rekenbladen luchtkwaliteit

invoergegevens 2010

Plaats	Straat naam	X(m)	Y(m)	Intensiteit (mvt/etm)	Fractie licht	Fractie middel	Fractie zwaar	Fractie autob.	Parkeer beweg.	Snelheids type	Weg type	Bomen factor	Afstand tot wegas	Fractie stagnatie
Havelte	Dorlangeweg	210895	534023	201	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	Hunebeddenweg	210919	534179	149	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	inrit toegangspoort	211385	533301	62	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0

invoergegevens 2015

Plaats	Straat naam	X(m)	Y(m)	Intensiteit (mvt/etm)	Fractie licht	Fractie middel	Fractie zwaar	Fractie autob.	Parkeer beweg.	Snelheids type	Weg type	Bomen factor	Afstand tot wegas	Fractie stagnatie
Havelte	Dorlangeweg (excl. uitbr.)	210895	534023	201	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	Dorlangeweg (incl. uitbr.)	210895	534023	370	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	Hunebeddenweg (excl. uitbr.)	210919	534179	149	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	Hunebeddenweg (incl. uitbr.)	210919	534179	20	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	inrit toegangspoort (excl. uitbr.)	211385	533301	62	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	inrit toegangspoort (incl. uitbr.)	211385	533301	467	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0

invoergegevens 2020

Plaats	Straat naam	X(m)	Y(m)	Intensiteit (mvt/etm)	Fractie licht	Fractie middel	Fractie zwaar	Fractie autob.	Parkeer beweg.	Snelheids type	Weg type	Bomen factor	Afstand tot wegas	Fractie stagnatie
Havelte	Dorlangeweg (excl. uitbr.)	210895	534023	201	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	Dorlangeweg (incl. uitbr.)	210895	534023	370	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	Hunebeddenweg (excl. uitbr.)	210919	534179	149	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	Hunebeddenweg (incl. uitbr.)	210919	534179	20	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	inrit toegangspoort (excl. uitbr.)	211385	533301	62	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0
Havelte	inrit toegangspoort (incl. uitbr.)	211385	533301	467	0,98	0,01	0,01	0	20	Buitenweg algemeen	Basistype	1	10	0

rekenresultaten 2010

Rapportage no2pm10													
Naam	rekenaar, vrij.												
Versie	8.1												
Stratenbestand	toegangspoort												
Jaartal	2010												
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie												
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen												
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 µg/m3												
Schalingsfactor emissiefactoren													
Personeneauto's	1												
Middelzwaar verkeer	1												
Zwaar verkeer	1												
Autobussen	1												
				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	# Overschrijdingen grenswaarde	# Overschrijdingen plandrempeel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	# Overschrijdingen grenswaarde	# Overschrijdingen plandrempeel		
Havelte	Dorlangeweg	210895	534023	11,9	11,9	0	0	17,1	21,1	3	0		
Havelte	Hunebeddenweg	210919	534179	11,9	11,9	0	0	17,1	21,1	3	0		
Havelte	inrit toegangspoort	211385	533301	12,1	12,2	0	0	17,1	21,1	3	0		
Achtergrondgegevens NO2													
				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	rNO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jm achtergrond Sanerings-tool	Jm achtergrond GCN	Jm bijdrage Rijks- wegen	Jm bijdrage Rijks- wegen	Jm bijdrage Schiphol	Jm achtergrond Sanerings-tool	Jm achtergrond GCN	Jm bijdrage Schiphol	Jm achtergrond Sanerings-tool	Jm achtergrond GCN
Havelte	Dorlangeweg	210895	534023	11,9	11,9	0	0	0	49,2	49,1	0	21,1	21,1
Havelte	Hunebeddenweg	210919	534179	11,9	11,9	0	0	0	49,2	49,1	0	21,1	21,1
Havelte	inrit toegangspoort	211385	533301	12,1	12,2	0	0	0	49	49	0	21,1	21,1

rekenresultaten 2015

Rapportage no2pm10													
Naam	rekenaar, vrij.												
Versie	8.1												
Stratenbestand	toegangspoort												
Jaartal	2015												
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie												
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen												
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 µg/m3												
Schalingsfactor emissiefactoren													
Personeneauto's	1												
Middelzwaar verkeer	1												
Zwaar verkeer	1												
Autobussen	1												
				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	# Overschrijdingen grenswaarde	# Overschrijdingen plandrempe	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	# Overschrijdingen grenswaarde	# Overschrijdingen plandrempe		
Havelte	Dorlangeweg (excl. uitbr.)	210895	534023	10,3	10,3	0	0	16,4	20,4	2	0		
Havelte	Dorlangeweg (incl. uitbr.)	210895	534023	10,4	10,3	0	0	16,4	20,4	2	0		
Havelte	Hunebeddenweg (excl. uitbr.)	210919	534179	10,3	10,3	0	0	16,4	20,4	2	0		
Havelte	Hunebeddenweg (incl. uitbr.)	210919	534179	10,3	10,3	0	0	16,4	20,4	2	0		
Havelte	inrit toegangspoort (excl. uitbr.)	211385	533301	10,5	10,5	0	0	16,4	20,4	2	0		
Havelte	inrit toegangspoort (incl. uitbr.)	211385	533301	10,6	10,5	0	0	16,4	20,4	2	0		
Achtergrondgegevens NO2													
				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jm achtergrond Sanerings-tool	Jm achtergrond GCN	Jm bijdrage Rijkswegen	Jm bijdrage Rijkswegen	Jm bijdrage Schiphol	Jm achtergrond Sanerings-tool	Jm achtergrond GCN	Jm bijdrage Schiphol	Jm achtergrond Sanerings-tool	Jm bijdrage Rijkswegen
Havelte	Dorlangeweg (excl. uitbr.)	210895	534023	10,3	10,3	0	0	0	50,3	50,2	0	20,4	20,4
Havelte	Dorlangeweg (incl. uitbr.)	210895	534023	10,3	10,3	0	0	0	50,3	50,2	0	20,4	20,4
Havelte	Hunebeddenweg (excl. uitbr.)	210919	534179	10,3	10,3	0	0	0	50,3	50,2	0	20,4	20,4
Havelte	Hunebeddenweg (incl. uitbr.)	210919	534179	10,3	10,3	0	0	0	50,3	50,2	0	20,4	20,4
Havelte	inrit toegangspoort (excl. uitbr.)	211385	533301	10,5	10,5	0	0	0	50,1	50,1	0	20,4	20,4
Havelte	inrit toegangspoort (incl. uitbr.)	211385	533301	10,5	10,5	0	0	0	50,1	50,1	0	20,4	20,4

rekenresultaten 2020

Rapportage no2pm10														
Naam	rekenaar, vrij.													
Versie	8.1													
Stratenbestand	toegangspoort													
Jaartal	2020													
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie													
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen													
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 µg/m3													
Schalingsfactor emissiefactoren														
Personeneauto's	1													
Middelzwaar verkeer	1													
Zwaar verkeer	1													
Autobussen	1													
				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)			
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	# Overschrijdingen grenswaarde	# Overschrijdingen plandrempeel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	# Overschrijdingen grenswaarde	# Overschrijdingen plandrempeel			
Havelte	Dorlangenweg (excl. uitbr.)	210895	534023	8,4	8,4	0	0	15,2	19,2	1	0			
Havelte	Dorlangenweg (incl. uitbr.)	210895	534023	8,4	8,4	0	0	15,2	19,2	1	0			
Havelte	Hunebeddenweg (excl. uitbr.)	210919	534179	8,4	8,4	0	0	15,2	19,2	1	0			
Havelte	Hunebeddenweg (incl. uitbr.)	210919	534179	8,4	8,4	0	0	15,2	19,2	1	0			
Havelte	inrit toegangspoort (excl. uitbr.)	211385	533301	8,6	8,6	0	0	15,2	19,2	1	0			
Havelte	inrit toegangspoort (incl. uitbr.)	211385	533301	8,7	8,6	0	0	15,2	19,2	1	0			
Achtergrondgegevens NO2												Achtergrondgegevens PM10		
				NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	fNO2 (µg/m3)	NO2 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	O3 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)	PM10 (µg/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jm achtergrond Sanerings- tool	Jm achtergrond GCN	Jm bijdrage Rijks- wegen	Jm bijdrage Rijks- wegen	Jm bijdrage Schiphol	Jm achtergrond Sanerings- tool	Jm achtergrond GCN	Jm bijdrage Schiphol	Jm achtergrond Sanerings- tool	Jm achtergrond GCN	Jm bijdrage Rijks- wegen
Havelte	Dorlangenweg (excl. uitbr.)	210895	534023	8,4	8,4	0	0	0	51,5	51,5	0	19,2	19,2	0
Havelte	Dorlangenweg (incl. uitbr.)	210895	534023	8,4	8,4	0	0	0	51,5	51,5	0	19,2	19,2	0
Havelte	Hunebeddenweg (excl. uitbr.)	210919	534179	8,4	8,4	0	0	0	51,5	51,5	0	19,2	19,2	0
Havelte	Hunebeddenweg (incl. uitbr.)	210919	534179	8,4	8,4	0	0	0	51,5	51,5	0	19,2	19,2	0
Havelte	inrit toegangspoort (excl. uitbr.)	211385	533301	8,6	8,6	0	0	0	51,4	51,4	0	19,2	19,2	0
Havelte	inrit toegangspoort (incl. uitbr.)	211385	533301	8,6	8,6	0	0	0	51,4	51,4	0	19,2	19,2	0

Bijlage 5

Rekenblad geluidhinder wegverkeerslawaaï

REKENBLAD SRM I (2006)							BügelHajema
gemeente: Westerveld			datum: 14-04-10				
bestemmingsplan: Holtingerpoort			bestandsnaam: WeHoN31.xls				
situatie: N353							
jaar basisgegevens: 2007			prognosejaar: 2020				
waarneempunten		48 dB contour (60 km/uur)			Van Helomaweg 47		
rijlijnummer		1			1		
intensiteit basisjaar		4579			4579		mvt
groeipercantage		26,0			26,0		%
etmaal int.(prognose) Qetm		5770			5770		mvt
periode		Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
uurintensiteit		6,9	2,8	0,8	6,9	2,8	0,8
gemiddelde uur - intensiteit	Qlv	375,6	152,5	40,9	375,6	152,5	40,9
	Qmv	15,1	2,9	1,6	15,1	2,9	1,6
	Qzv	2,8	0,6	0,7	2,8	0,6	0,7
	Qmr	5,2	2,7	0,6	5,2	2,7	0,6
	Qtot	398,7	158,7	43,8	398,7	158,7	43,8
snelheid	Vlv	60			60		
	Vmv	60			60		
	Vzv	60			60		
	Vmr	60			60		
waarneemhoogte	Hw	4,5			1,5		
wegdekhogte	Hweg	0,0			0,0		
objectfractie	fobj	0,0			0,0		
wegdekverharding		DAB/referentiewegdek			DAB/referentiewegdek		
afstand obstakel		0,0			0,0		
afstand-kruising	a	0,0			0,0		
bodemfactor	b	0,88			0,86		
afstand (schuin)	r	49,1			42,0		
afstand (hor.)	d	49,0			42,0		
periode		Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
emissie	Elv	73,9	70,0	64,3	73,9	70,0	64,3
	Emv	66,0	58,7	56,2	66,0	58,7	56,2
	Ezv	61,5	55,0	55,7	61,5	55,0	55,7
	Emr	55,9	53,1	46,7	55,9	53,1	46,7
	Etotaal	74,8	70,5	65,5	74,8	70,5	65,5
correctie	Ckruispunt (vri)	0,0			0,0		
	Cobstakel	0,0			0,0		
	Creflectie	0,0			0,0		
	Ctotaal	0,0			0,0		
	Dafstand	16,9			16,2		
	Dlucht	0,3			0,3		
	Dbodem	3,8			4,5		
	Dmeteo	1,1			1,8		
damping	Dtotaal	22,1			22,9		
zichthoekcorrectie		N			N		
periode		Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
dag/avond/nachtwaarde		52,7	48,4	43,3	52,0	47,6	42,6
dag/avond/nachtcorrectie		0	5	10	0	5	10
dag/avond/nachtwaarde na correctie		52,7	53,4	53,3	52,0	52,6	52,6
Lden		53,0			52,3		
aftrek artikel 110g WGH 2006		5			5		
Lden afgerond na aftr. art. 110g WGH 2006		48,0			47,3		

Bijlage 6

Lijst van mogelijke evenementen

Bijlage; inventarisatie mogelijke evenementen Toegangspoort Holtingerveld

Activiteit	Periode / duur	Passend bij essentie	voorzieningen
Markten			
Kerstmarkt	December	Ja, mogelijk	Openlucht
Paasmarkt	Pasen	Ja, mogelijk	Openlucht
Tuinplantenmarkt	n.t.b.	Ja, mogelijk	Openlucht
Streekproductenmarkt	weekend	Afhankelijk v invulling	Openlucht
Kunst/ cultuur			
Beeldhouwfestival hout	Ca 2 weken	Afhankelijk v invulling	Openlucht
Concert (onversterkt)	Pm	Ja, mogelijk	Openlucht
Amateur kindertoneel	Schoolvakanties	Ja, mogelijk	Multifunctionele lammerkooi
Buitenkunst beeldtheater, verhalen vertellen etc.	Pm	Ja, waarschijnlijk	Multifunctionele lammerkooi
Demonstraties leven in steentijd	Weekend en vakanties	Ja, waarschijnlijk	Multifunctionele lammerkooi
Kunst en cultuureducatie jongeren over gebied	Pm	Ja, waarschijnlijk	Multifunctionele lammerkooi
Drents jeugdtheater	Pm	Ja, mogelijk	Openlucht
Optredens koren	Pm	Ja, mogelijk	Multifunctionele lammerkooi
Locatie/ natuur theater	Pm	Ja, mogelijk	Openlucht
Exposities kuntskring(en)	Pm	Afhankelijk v invulling	Multifunctionele lammerkooi
Creatief			
Workshops i.s.m. schaapskudde, bv spinnen, vilten etc	Pm	Ja, waarschijnlijk	Multifunctionele lammerkooi
Sport en spel			
Havelterbergloop	Pm, eendaags	Ja, mogelijk	Openlucht (ook omgeving)
Koninginnedag spelletjes	30 april, eendaags	Waarschijnlijk niet	Openlucht
Outdoor manifestaties	Pm, eendaags	Ja, mogelijk	Openlucht
Dieren			
Hondenshow	Pm, eendaags	Waarschijnlijk niet	Openlucht of lammerkooi